

DAVID DARST

CUỐN SÁCH NHỎ

GIÚP QUẢN LÝ TÀI SẢN

Điều người giàu làm để vẫn giàu khi thị trường biến động

NHÀ XUẤT BẢN TRÍ THỨC

WILEY

Lời tri ân

VỚI SỰ NGƯỠNG MỘ, yêu mến và đánh giá cao, tôi chân thành cảm ơn gia đình, bè bạn, anh chị em, các đồng nghiệp, các giáo sư và bậc thầy trên khắp mọi miền nước Mỹ và thế giới đã ủng hộ cũng như tạo cảm hứng cho tôi. Ảnh hưởng liên tục của họ đối với tôi thật sâu sắc và to lớn.

Cuốn sách này hàm ơn nhiều đến kỹ năng, khả năng quan sát, sự nhận thức sâu sắc, óc hài hước, sự khôn ngoan, lòng kiên nhẫn, trí tuệ, tính cách, sự rộng lượng, lòng tin, sự khai sáng, năng lực và khả năng nhạy bén của các siêu sao và cơ quan quyền lực như A.C., P.v.G., K.W., T.M., M.M., L.B., C.M., M.H., E.T., K.J., D.S., C.W., F.D., B.R., R.M., B.L., D.E., M.C., L.H., M.G., J.H., G.G., J.S., W.H., M.N., M.A., M.D., E.C., R.H., M.B., C.H., S.O., D.S., C.M., J.R., L.C., N.P., M.B., R.V., R.S., M.P., J.D., A.J., N.L., D.P., J.P., K.J., T.A., C.G., R.C., L.R., F.C., và U.F (chú Frank).

Lời nói đầu

NÓI DAVID DARST là một trong những nhà đầu tư giỏi nhất thế giới thì cũng vẫn chưa xứng với tài năng của ông. Người đàn ông này là một người có tầm nhìn tài chính, một thầy giáo tuyệt vời và có sự hiểu biết không thể tin nổi. Số thị trường tài chính mà David tìm hiểu được còn nhiều hơn số thị trường mà tôi đã từng giao dịch. Ông là một nhà tư tưởng có tầm ảnh hưởng lớn đến toàn bộ lĩnh vực đầu tư rộng lớn. Ông là người chỉ lối cho bạn qua siêu thị tài chính mà tất cả chúng ta đều phải đi qua, và nếu không có ông, thì hầu như chắc chắn bạn sẽ lạc đường trong cái mê cung ấy và rốt cục sẽ mua sai món hàng vào sai thời điểm. Trong siêu thị này, không có gì đảm bảo là tiền sẽ quay lại. Hoặc, nói một cách ẩn dụ, trong rất nhiều khoản mà bạn có thể đầu tư, việc chọn đúng những gì cần đầu tư cũng khó khăn và đáng sợ như việc leo lên đỉnh Everest mà không có người dân vùng Himalaya dẫn đường.

Vậy nên tôi nghĩ mình đã có sự chuẩn bị trước khi bắt đầu đọc Cuốn sách nhỏ giúp quản lý tài sản. Trước đây tôi đã đọc một số sách của David và rất thích, nhất là *The Art of Asset Allocation* [\[1\]](#), một cuốn cẩm nang mà các chuyên gia vẫn lần giở ra đọc khi cảm thấy lúng túng. Và trong lần đầu tiên làm việc với David tại Goldman Sachs, tôi đã học được rất nhiều từ cuốn *Complete Bond Book* [\[2\]](#), một cuốn sách mà cho đến giờ tôi vẫn xem là luận giải hay nhất về chủ đề này từng được viết ra. Trước khi đọc ngẫu nhiên cuốn sách này, tôi cứ nghĩ mình đã biết thị trường chứng khoán vận hành như thế nào; tôi thật ngốc làm sao. David giải thích rằng thị trường trái phiếu là cơ sở mà từ đó tất cả mọi thứ khác được định giá. Chẳng nơi

nào dạy điều ấy cả. Một gợi ý nhỏ như vậy thôi cũng đủ cho thấy sự khác nhau giữa những người chuyên nghiệp với dân nghiệp dư. The Art of Asset Allocation vẫn là cuốn sách nằm trên kệ chương trình Mad money [\[3\]](#)-của tôi, ngay cạnh những màn hình lập lòe giá cổ phiếu, một lời cảnh báo thường xuyên rằng tôi sẽ thật đại dốt nếu chỉ nghĩ về các cổ phiếu lẻ mà không nghĩ đến một dãy rộng hơn các khoản tiết kiệm của các nhà đầu tư gọi điện thoại đến chương trình.

Nhưng cuốn sách này là cái gì đó khác hoàn toàn: Nó là hướng dẫn dễ tiếp cận nhất mà tôi từng thấy trong việc áp dụng nguyên tắc nền tảng nhất trong đầu tư, sử dụng tài sản [\[4\]](#). Sử dụng tài sản mới là chìa khóa dẫn đến thành công tài chính, chứ không phải chơi cổ phiếu, không phải các quỹ ngành [\[5\]](#), cũng không phải việc dự đoán chiều hướng của chỉ số trung bình Dow Jones. Tất cả những nhà đầu tư không chuyên đều nên đọc cuốn sách này, đó là chưa nói đến nhiều dân chuyên cho đến giờ vẫn chưa hiểu được thấu đáo. Thực tế, thậm chí nếu bạn chẳng có tha thiết gì chuyện quản lý tiền bạc của chính mình thì vẫn nên đọc cuốn sách này, vì những chiến lược mà David nêu ra ở đây có thể áp dụng cho cả những người muốn làm giàu lẫn những người chỉ đơn thuần muốn giữ gìn tài sản. Đây khá giống với cuốn sách hướng dẫn một - quyết - định - hoặc bạn muốn mất tài sản của mình hoặc bạn muốn giữ chúng; nhóm đầu thì không cần bạn tâm đến việc Darst nói gì, trong khi nhóm sau thì cần nó ngay lập tức.

Chúng ta đã bị ngập chìm trong những cuốn sách hứa hẹn mang lại những điều y như vậy, những cuốn thường không đáng đọc hoặc không thể đọc nổi. Nhưng Cuốn sách nhỏ giúp quản lý tài sản thì ngược lại. Tại sao vậy? Phần vì David là một thầy giáo ưu tú, tôi biết điều này một cách trực tiếp vì ông là người thầy thực sự đầu tiên của tôi tại Goldman Sachs. Và cũng khó mà không đề cập đến một người khác nữa cũng được David bảo trợ là Eddie Lampert, một nhà quản lý quỹ bảo hộ phi thường với một thành tích rực rỡ, mà David đã tuyển ngay từ lúc còn là một thiếu niên ở trường trung học. Lúc đó, ông dạy chúng tôi thơ ca và văn học trong khi vẫn luyện đi luyện lại những nền tảng cơ bản. Những thập niên sau đó, ông vẫn khéo léo vận dụng tư tưởng của Yeats và Robert Forst [\[6\]](#) để đưa ra các lời

khuyến và những sự giải thích của mình. Việc đầu tư cho các chuyên đề tiếng Anh này có vẻ là tốt cho tôi. Ông làm nó trở nên thú vị, ông biết tạo ra sự hài hước cần thiết!

David cũng biết cách đưa các ẩn dụ của mình vào giảng dạy, và điều ấy còn quan trọng hơn những gì bạn có thể mong đợi. Ở phố Wall, các chuyên gia sử dụng ngôn ngữ cực kỳ phức tạp để nói đến những khái niệm vốn không có gì khó hiểu khi được giải thích bằng ngôn ngữ thông thường. Nhưng nhiều chuyên gia thích làm bạn cảm thấy rối mù và phụ thuộc vào các dịch vụ của họ hơn là muốn hướng dẫn bạn. Không biết bao nhiêu lần, David đã lấy những thuật ngữ trong nghề hoặc phức tạp và thể hiện chúng bằng thứ ngôn ngữ bình dân quen thuộc. Cuốn sách này sẽ không chỉ đào tạo cho bạn mà nó còn làm nhiều hơn thế; nó sẽ trao quyền cho bạn như một nhà đầu tư. Ví dụ, David có một mục lớn nói về việc làm thế nào để quyết định chính xác nếu một nhà quản lý quỹ đang ở trong tâm trạng hết sức gây hấn. Hầu hết mọi người sẽ không dám xâm phạm địa hạt ấy. Nhưng David đã khai phá nó, vạch nó ra, biết ai là người mình không nên tìm đến và ai là người mình không cần e dè. Bạn có thể tiếp cận một nhà quản lý quỹ mà không có ông không? Tôi nghĩ là không.

Có rất nhiều lời khuyến ở đây, nhưng lý do bạn không thể không đọc cuốn này có thể tóm lại như sau: Sử dụng tài sản một cách khôn ngoan, gồm cả việc đa dạng hóa (một điều tất yếu mà tôi đã không ngừng đề cập trên chương trình truyền hình Mad Money của mình), là con đường duy nhất, tốt nhất để tránh tổn thất nhiều tiền. Thậm chí nếu bạn nghĩ đã nắm được những ý tưởng ấy, thì tin tôi đi, vẫn luôn còn nhiều điều cần phải học lắm; và David Darst, người đã dạy tôi tất cả những gì tôi biết về đề tài này, sẽ là người dạy bạn. Trước khi đọc cuốn này, tôi đã nghĩ rằng bạn phải làm việc rất nhiều năm tại Ngân hàng đầu tư Goldman, hoặc Morgan Stanley - nơi chính ông sử dụng tài sản - thì mới có được lời khuyên khôn ngoan này. Không còn như vậy nữa. Ông đã làm cho những cơ sở nền tảng trở nên sống động, và với cuốn sách này bạn có thể chắc rằng các cơ hội để bạn là một khách hàng thành công tốt bụng của công ty của David đang tăng tiến vượt bậc.

Tôi rất tự hào được cộng tác với David trong ba thập niên dài, nhưng tôi còn tự hào hơn khi được gọi biểu tượng sử dụng tài sản này là “bạn.” Đọc cuốn sách này, học theo những gì ông nói, và nhờ nó bạn sẽ giàu có theo nhiều cách hơn chứ không chỉ có được nhiều tiền hơn, như bản thân tôi đã đạt được từ ngày gặp được ông, khi còn là một cậu bé đang háo hức tìm kiếm việc làm. Bạn đã chọn đúng cuốn sách. Tôi ước gì ông đã viết nó 30 năm trước, nhưng dù sao cũng không bao giờ muộn cho một kinh điển mới xuất hiện trên vũ đài sách vở tài chính.

Jim Cramer

Phụ trách chuyên mục của The Street.com

Phụ trách chuyên mục của tạp chí New York

Dẫn chương trình truyền hình Mad Money của kênh CNBC

[1]-Tạm dịch: Nghệ thuật sử dụng tài sản.

[2]-Tạm dịch: Sách dạy đầy đủ về trái phiếu.

[3]-Chương trình truyền hình về lĩnh vực đầu tư - tài chính, phát trên kênh CNBC.

[4]-Thuật ngữ then chốt trong cuốn này là Asset Allocation, nghĩa là sự phân bổ tài sản, nhưng nếu hiểu theo nghĩa đó thì vẫn chưa diễn tả được hết ý tác giả muốn nói qua thuật ngữ. Trong Asset Allocation thì sự phân bổ không những về tài sản mà còn về thời gian, con người, mục tiêu, chiến thuật... Nên người dịch tạm chuyển dịch thuật ngữ Asset Allocation thành “sự sử dụng tài sản” cho chung hơn, dễ hiểu hơn với người Việt. [Nd]

[5]-Quỹ ngành (Sector funds) tập trung vào cổ phiếu của một ngành công nghiệp cụ thể hoặc một thành phần nào đó của nền kinh tế, như các ngành kỹ thuật, chăm sóc sức khỏe và dịch vụ tài chính [Nd].

[6]-W.B.Yeats và Robert Frost là các nhà thơ cổ điển Anh [Nd].

Lời giới thiệu

NGAY KHI VỪA BƯỚC VÀO THIÊN NIÊN KỶ MỚI, tôi được hỏi xin lời khuyên đầu tư cho nhà sáng lập và quản trị điều hành cấp cao (CEO) 30 tuổi của một công ty kinh doanh mạng nhiều triển vọng (mà chúng ta hẳn có thể biết tên qua các quảng cáo của họ, nhưng giờ thì hết rồi!) và nhân viên kế toán, quản trị tài chính cấp cao (CFO) 50 tuổi của anh ta. Viên CEO công nghệ cao không thêm quan tâm đến những lời khuyên của tôi, rằng nên chuyển ít nhất một số cổ phần của anh ta thành một kế hoạch sử dụng tài sản đa dạng. Anh ta nói với tôi, “Mạng trị giá 2 tỷ của tôi sẽ biến thành 10 tỷ, ông cứ chờ xem!”

Trái lại, viên kế toán/ CFO, người vốn chỉ có 1/15 cổ phần so với viên CEO trong công ty kinh doanh mạng ấy, đã lắng nghe kỹ lưỡng tóm lược của tôi về tầm quan trọng của việc sử dụng tài sản, và ông nói, “Tôi phải sử dụng tất cả số tiền này để mua một hỗn hợp thích hợp các cổ phần, trái phiếu, bất động sản, hàng hóa, các quỹ bảo hộ, chứng khoán chống lạm phát [\[1\]](#), và tiền mặt trong và ngoài nước. Tôi muốn bám vào vận may này và làm cho tài sản của mình càng ngày càng gia tăng. Thật sự không có cách nào để một kế toán như tôi ngay lúc này lại đáng giá 10 triệu đô-la được cả!”

Bạn đoán được không. Sau sự sụp đổ và tan rã các cổ phần công nghệ, đôi cánh vàng Icarus [\[2\]](#) của viên CEO đã tan chảy và anh ta lao đầu xuống đất; còn viên kế toán/ CFO trước đây, người biết cách sử dụng tài sản, thì giờ đây lại giàu hơn sếp của mình rất nhiều.

Tại sao vậy? Nói ngắn gọn, đó là vì cách thức sử dụng tài sản. Trong cuốn Cuốn sách nhỏ giúp quản lý tài sản này tôi sẽ giới thiệu

với bạn những kỹ thuật mà người giàu sử dụng để vẫn giàu bất kể thị trường có biến động ra sao.

Qua nhiều thế kỷ, của cải được tạo ra, được bảo tồn, hoặc bị mất đi vì người ta quan tâm hoặc không quan tâm đến các nguyên lý của việc sử dụng tài sản. Từ Joseph trong kinh Cựu Ước, rồi những người Hy Lạp, người La Mã, người Venice, người Tây Ban Nha và những người khác, đến những cơ đồ của Barings và Rothschilds, và đến tận kỷ nguyên hiện đại - Astor, Rockefeller, Carnegie, DuPont và ngày nay là Gates và Buffett, tiền đã được hòa trộn, được tích lũy, và được giữ lại nhờ đi theo các ý tưởng then chốt của sử dụng tài sản, đó là: đa dạng hóa, tái cân đối, quản lý mạo hiểm, và tái đầu tư. Vì lẽ ấy, các đế chế hùng mạnh đã sụp đổ và của cải đã hao mòn đi khi các gia đình và các dân tộc quá tập trung vào một loại của cải và vì thế không dám mạo hiểm.

Sử dụng tài sản còn gồm việc tái cân đối vốn đầu tư, quản lý thua lỗ, và chọn lọc cẩn trọng những nhà quản lý đầu tư, và đã từng là lực điều hành nằm sau sự gia tăng cũng như bảo tồn sự thịnh vượng tài sản quyn góp cho Đại học Harvard, Yale, Princeton, Notre Dame, Đại học Texas, Stanford, cũng như sự thịnh vượng của nhiều đại học, quỹ và rất nhiều gia đình quyn lực khác.

Qua nhiều thế hệ, sử dụng tài sản đã giúp tạo ra, bảo tồn và mở rộng sự thịnh vượng. Ngày nay, nhờ sự tiếp cận thông tin rộng hơn bằng Internet, nhờ những công cụ tài chính tối tân, chi phí thấp như các quỹ giao dịch thương mại [\[3\]](#), nhờ phần mềm thân thiện với người dùng và các công cụ tối ưu để cân bằng vốn, mọi người đều có thể thực hành những điều mà trước đây chỉ thuộc sân chơi cho người giàu có và sành sỏi. Và đây không những là một điều tốt đẹp phải có, mà nó còn có giá trị quan trọng then chốt đối với mười triệu nhà đầu tư cá nhân đang mang trên chính đôi vai mình gánh nặng trách nhiệm đầu tư chuyển từ một kế hoạch trợ cấp có lợi tức/ được bảo đảm ổn định trong hình thức của những kế hoạch hưu trí cá nhân IRA và kế hoạch 401(k) [\[4\]](#) mà đích thân họ chịu trách nhiệm.

Trong bóng bầu dục nhà nghề, họ nói rằng: “Tấn công thì thắng trận, Phòng thủ thì vô địch, và chiến thuật Đặc biệt thì đoạt Siêu cúp.” Sử dụng tài sản là hành trang của tất cả những phương pháp trên: 1) Làm ra tiền; 2) Không để thua lỗ tiền; 3) Tái cân đối tài sản khi sự việc không đi đúng hướng và bị tập trung quá mức.

Vài năm trước, một người môi giới chứng khoán giới thiệu tôi cho một đôi trai gái trẻ. Đôi này khi đang ngồi hẹn hò xem TV trên ghế sofa ở nhà cha mẹ cô gái, bỗng phát hiện rằng họ vừa trúng xổ số: Rất nhiều tiền! Nhiều công ty môi giới và các nhà quản lý đầu tư khuyên họ nên đầu tư hết vào bất động sản nhà ở và cổ phiếu ngành xây dựng, vì giá nhà lúc ấy ở Mỹ (khoảng năm 2004 và 2005) đang tăng ở mức gần 15% một năm.

Tôi khuyên họ đừng làm vậy! Để sử dụng tài sản đúng cách đòi hỏi năm bước đi chậm rãi. Một là cố gắng hiểu chính bản thân mình, những xu hướng, các ưu và khuyết điểm, tinh thần và tâm lý của bạn. Hai là, quyết định xem liệu bạn muốn tự mình làm lấy hay nên mượn người khác làm. Một số người trong chúng ta có kỹ năng sửa được đường ống nước bị rỉ còn số khác thì chỉ làm nó tệ hơn mà thôi. Ba là, có một khung cơ sở (cuốn sách này sẽ cung cấp một khung cơ sở như vậy trong chương 2) để đánh giá nghiêm túc các nguồn lực mà chính bạn sẽ sử dụng, hoặc thuê mượn. Bốn là, lắng nghe sự sáng suốt tài chính cũng như sự từng trải trong cuộc sống từ người đáng tin, công bằng và chu đáo. (Người này là sẽ là chú Frank của bạn, bạn sẽ được gặp chú trong chương 2 và được nghe chú nói trong suốt cuốn sách này.) Năm là, lập ra một kế hoạch và buộc mình phải thỉnh thoảng rà soát lại nó.

À, tiện đây cũng nói thêm là cặp đôi ấy đã kết hôn với một lễ cưới ấn tượng được nhiều người biết đến, và thay vì dồn hết tiền của, một mất một còn vào bất động sản nhà ở, họ đã khôn ngoan mở rộng tài sản của mình ra thành một hỗn hợp các tài sản và các loại quản lý đầu tư trong và ngoài nước Mỹ. Tôi vui mừng thông báo rằng cả cuộc sống gia đình lẫn danh mục đầu tư của họ đang rất phát đạt.

Khi xem truyền hình, đọc những tin tức trên mạng, hoặc ghé qua khu vực sách kinh tế trong một hiệu sách, bạn sẽ thấy rằng hầu hết các chuyên gia tài chính đều đang theo đuổi con đường riêng của họ để đạt đến sự giàu có - các món hàng, cổ phần vốn nhỏ, quỹ bảo hộ, cổ phiếu mở vàng... Sử dụng tài sản giúp bạn đánh giá, cân bằng, hòa trộn nhiều loại đầu tư và quản lý khác nhau, tùy thuộc vào hoàn cảnh cá nhân, tầm nhìn thị trường của bạn và tình hình thế giới.

Không có bất kỳ công thức thần kỳ nào giúp thành công trong việc sử dụng tài sản. Vì bất cứ nỗ lực nào của con người đều có rất nhiều nghệ thuật trong đó; nên tính kiên nhẫn, tầm nhìn, óc hiểu kỳ và khả năng chế ngự cảm xúc cũng luôn phải là những đồng minh trung thành của bạn. Bạn phải trau dồi và giữ chúng gần bên mình. Giống như một bộ quần áo may sẵn, trong sử dụng tài sản, bạn cũng dùng loại vải giống như tất cả mọi người khác, nhưng sự điều chỉnh của bạn sẽ khác và là của riêng cá nhân bạn.

[1]-Chứng khoán chống lạm phát (inflation-protected Securities): là một hình thức đầu tư mang lại thu nhập cố định, đảm bảo được tỉ lệ thu nhập thực tế cho người đầu tư. Tỉ lệ thu nhập thực tế là thu nhập danh nghĩa sau khi đã trừ đi tỉ lệ lạm phát, vì vậy người đầu tư được bảo vệ trước những tác động của lạm phát. Các công ty tư nhân cũng có thể phát hành chứng khoán chống lạm phát, nhưng nói chung chứng khoán loại này thường do chính phủ phát hành. [Nd]

[2]-Nhân vật trong thần thoại Hy Lạp đeo đôi cánh dán bằng sáp nến kiêu ngạo bay lên trời, sau cùng bị ánh mặt trời thiêu đốt, sáp nến tan chảy ra và Icarus rơi xuống biển. [Nd]

[3]-Quỹ giao dịch thương mại (gọi tắt là ETF): là một hình thức quỹ đầu tư tập thể mà cổ phiếu của nó được mua bán trên hầu hết các sàn giao dịch chứng khoán lớn trên thế giới. Về cơ bản, quỹ ETF thường lựa chọn danh mục đầu tư mô phỏng theo chỉ số chứng khoán như S&P 500, Hang Seng Index, theo một

ngành nào đó (ví dụ, năng lượng, công nghệ) hoặc theo các loại hàng hóa như vàng hoặc dầu mỏ. [Nd]

[\[4\]](#)-Kế hoạch 401(k) là kế hoạch mà một công ty đưa ra cho người sử dụng, cho phép người sử dụng dành dụm lợi nhuận được hoãn thuế khi đến tuổi nghỉ hưu. Nếu rút phần chia ra trước khi đến tuổi nghỉ hưu thì sẽ phải chịu mức thuế phạt rất cao. [Nd]

Tại sao bạn cần biết cách sử dụng tài sản

NÓI ĐƠN GIẢN, bạn cần biết sử dụng tài sản vì ba lý do. Một là, bằng việc đa dạng hóa sự đầu tư của bạn giữa nhiều loại tài sản để một vài trong số đó trở nên thịnh vượng bất chấp môi trường tài chính và kinh tế, sử dụng tài sản giúp bạn tạo ra và phát triển sự giàu có. Hai là, bằng việc tập trung vào bảo vệ danh mục đầu tư, vào rủi ro cũng như vào lợi nhuận, sử dụng tài sản có thể giúp giảm thiểu các tổn thất và kìm hãm các rủi ro của một vụ đầu tư. Ba là, bằng việc khuyến khích bạn trong chừng mực đều đặn nào đó đối mặt với thực tại, thực hiện hành động, và tái cân đối cho những khoản thanh toán dài hạn, sử dụng tài sản tạo ra sự vững mạnh về mặt tinh thần sự ổn định về mặt tâm lý.

Sử dụng tài sản đưa ra biện pháp làm cho tiền đầu tư của bạn có hiệu quả cho bạn, chứ không phải tác động đến bạn. Sử dụng tài sản được đặt nền tảng trên tính mềm dẻo, hiện thực hóa, sự sẵn sàng và sự tự nhận thức. Sử dụng tài sản giúp bạn tránh được việc bám chặt một cách giáo điều vào một số ít các loại tài sản hoặc vào những sự thăm dò đầu tư, vốn chỉ tốt cho một thời gian nhất định rồi sau đó phai tàn - dù chúng là các sản phẩm cụ thể, bất động sản, tiền mặt, trái phiếu lãi suất cao [\[1\]](#), các chiến lược lựa chọn, cổ phần của thị trường đang lên, hoặc các công ty Mỹ vốn lớn đã phát triển. Sử dụng tài sản dựa trên những công cụ như sự đa dạng hóa, xu hướng của tài sản qua thời gian sẽ đi đến chỗ cân bằng, sự tái cân đối, và cảm quan hoàn toàn theo lẽ thường trong việc giành lấy lợi ích từ những vòng quay bình thường của cuộc sống cũng như những giai đoạn không

thường xuyên của sự háo hức và tuyệt vọng, vốn thỉnh thoảng xuất hiện trong mọi loại thị trường trong suốt lịch sử thành văn.

Tóm lại, sử dụng tài sản là điều kiện tất yếu cho sự thành công đầu tư lâu dài, và để thành công trong sử dụng tài sản đòi hỏi:

- Biết đối mặt với chính mình (bạn sẽ học cách làm thế nào trong chương 6);
- Lựa chọn người thích và hiểu bạn, hiểu các giấc mơ, các hy vọng, các lo sợ, thành kiến và cả những điều bạn say mê (chú Frank của bạn sẽ xuất hiện ở chương 2 và chú sẽ xuất hiện khắp cuốn sách này); và
- Chọn lựa người hiểu biết các thị trường, có tầm nhìn, và hiểu giá trị đầu tư (chúng tôi sẽ chỉ ra cho bạn làm điều này thế nào trong chương 11).

Chúc bạn may mắn và thắng tiến.

[1]-Trái phiếu lãi suất cao (High-yield debt/ junk bond): các loại trái phiếu có mức độ uy tín thấp hơn các tiêu chuẩn thông thường. Các trái phiếu này thường tiềm ẩn nguy cơ không được thanh toán lớn và chào bán với tỷ lệ lãi suất cao. Trái phiếu lãi suất cao không được đảm bảo chắc chắn, nguy cơ vỡ nợ có thể xảy ra bất cứ khi nào tình hình tài chính của doanh nghiệp gặp khó khăn.
[Nd]

CHƯƠNG 1

Tất cả chúng ta đều thực hiện

(Ngay cả khi không nhận ra)

Đừng để danh mục đầu tư của bạn trở thành một danh mục đầu tư ngẫu nhiên

TRONG MỘT ĐOẠN TRÍCH từ loạt phim truyền hình ăn khách The Sopranos, Tony Soprano xin vợ cho cá cược tiền lời bất động sản của cô vào cái mà anh nghĩ là một canh bạc ăn chắc. Khi được hỏi tại sao không dùng số tiền tích góp trong nhiều năm của chính anh, Tony nói với vợ rằng tiền của anh là dành cho những lúc nguy cấp và mọi tài sản khác của anh đều đang vướng trong cái mà anh gọi là sử dụng tài sản. Dù có ý thức về nó hay không, tất cả chúng ta đều có một kế hoạch sử dụng tài sản - cả các nhân vật truyền hình trên HBO cũng vậy. Điều mà tôi hy vọng làm được trong cuốn sách này là chỉ cho bạn cách sử dụng tài sản của bạn, theo cách phù hợp với tính cách của bạn, và đáp ứng được các mục tiêu mà bạn theo đuổi.

Trước tiên hãy xem sử dụng tài sản có nghĩa là gì và nó đã tiến triển qua năm tháng như thế nào. Khi lần đầu tiên tôi gặp khái niệm này vào thập niên 1980, sử dụng tài sản hầu như giới hạn với tài sản quốc tế. Đặc biệt, Nhật Bản và châu Âu đều đang nổi tiếng như những thị trường tài chính hợp pháp và đang vận hành theo một cách thức

hoàn toàn khác với thị trường Mỹ. Trung Quốc đã mở cửa với thế giới, và Nhật Bản cũng đang nổi lên. Nước Mỹ sử dụng các cổ phiếu, trái phiếu và tiền mặt ngoài Mỹ để đạt được lợi nhuận cao hơn đồng thời vẫn đa dạng hóa để tránh việc bị lệ thuộc hoàn toàn vào một số ít đầu tư nhằm đạt được mục đích.

Trong thập niên 1990, phạm vi của sử dụng tài sản bắt đầu mở rộng. Đã có những nghiên cứu mới, và người ta bắt đầu nhìn nhận các thị trường cũng như các danh mục đầu tư ^[1]theo một cách khác. Thay vì chỉ mua một quỹ hỗ tương đầu tư ^[2]và tự cho là mình đã được đa dạng hóa, người ta bắt đầu nhìn thế giới đầu tư bằng các thuật ngữ như “có mức vốn hóa thị trường lớn” và “có mức vốn hóa thị trường nhỏ.” Chúng ta nhìn tác phong của nhà quản lý hoặc tăng trưởng hoặc có giá trị, và tìm kiếm một sự cân bằng giữa tác phong với những sự tư bản hóa trong danh mục đầu tư của mình. Qua một thập niên tiến bộ, sự lựa chọn nhà quản lý và tác phong trở thành những công cụ quan trọng để đa dạng hóa các danh mục đầu tư.

Vào cuối thập niên 1990, điều lạ lùng nhất bắt đầu diễn ra trong thế giới đầu tư. Khi Internet và các thông tin viễn thông càng trở nên nhanh hơn và hiệu quả hơn, thì thế giới càng trở nên nhỏ bé hơn. Điểm quan trọng trong sử dụng tài sản là phải nhận thấy tài sản không chỉ có thể tăng lên, mà còn vận hành theo một cách khác biệt với các tài sản khác trong danh mục đầu tư. Khi có gì đó đang rớt giá vì những sự kiện tài chính và kinh tế, thì cũng phải có gì đó trong danh mục đầu tư đang tăng giá cũng vì chính các sự kiện ấy. Chúng tôi gọi điều đó là không tương quan, và như bạn sẽ thấy trong suốt cuốn sách này, nó là một phần quan trọng của việc sử dụng tài sản đúng cách. Trong thập niên 1980 và đầu thập niên 1990, nhìn chung bạn hẳn có thể đạt được điều này bằng việc sở hữu các cổ phiếu và trái phiếu quốc tế. Các cổ phiếu ở Nhật có xu hướng phản ứng chủ yếu với các sự kiện ở Nhật. Các cổ phiếu châu Âu chịu ảnh hưởng bởi các tin tức ở châu Âu và nói chung là dao động khác với các cổ phiếu ở Mỹ. Tuy nhiên, việc bước vào Thiên niên kỷ mới đã mở ra một nền kinh tế toàn cầu ngày càng lớn mạnh. Nhiều nhân tố và chính sách vĩ mô giống nhau có tác động đến hãng Ford thì cũng tác động đến

BMW và Toyota. Trước đây, con cá nào bơi theo đường riêng của con cá ấy. Khi hành tinh co lại, cá trở thành đàn và có xu hướng bơi cùng nhau theo cùng một hướng.

Bước vào thế kỷ 21, các công cụ mới đã được tạo ra để đáp ứng các nhu cầu của nhà đầu tư cho những tài sản thường sẽ vận hành rất khác biệt so với những loại tài sản khác. Các danh mục đầu tư bắt đầu bao gồm các loại tài sản mới như vàng, hàng hóa, bất động sản, các quỹ đầu tư tín thác bất động sản, các chứng khoán chống lạm phát, và các kiểu quỹ bảo hộ nhất định - các công cụ quan trọng trong việc đẻ ra lợi nhuận không chịu sự tác động như nhau từ các sự kiện giống nhau. Chúng ta bắt đầu xem xét những kiểu quản lý tiền khác nhau. Thay vì chỉ mua cổ phiếu và trái phiếu, chúng ta đã xem xét đến các chiến lược như mua cổ phần của các công ty sát nhập với giá rẻ mặt bán nhanh để xoay vòng danh mục đầu tư và đạt được các kết quả mong đợi.

Tại tâm điểm của nó, bản chất của sử dụng tài sản là tìm kiếm sự không-tương-quan. Để đầu tư thắng lợi, chúng ta cần phải có một đội hình đồng đều. Chúng ta cần một số phần trong danh mục đầu tư của mình tấn công tốt trong những thời điểm thuận lợi. Chúng ta cần những khoản đầu tư phòng thủ đóng vai trò các hậu vệ hoạt động quyết liệt bảo vệ lãnh địa của mình khi nền kinh tế bị nện mạnh và diễn biến không tốt lắm. Giống như một đội bóng tốt cần một tiền đạo giỏi để ghi bàn, ta cần một số khoản đầu tư mang lại lợi nhuận vượt mức ổn định dù điều kiện kinh tế có như thế nào đi chăng nữa. Để thắng, ta phải giỏi trên mọi phương diện. Một kế hoạch sử dụng tài sản vững chắc cũng như cách ta xây dựng đội bóng của mình.

Cũng giống một đội bóng bắt đầu bằng việc đánh giá các cầu thủ tham gia sát hạch, để phát triển một kế hoạch, bạn cần kết hợp một chiều hướng đã có với quan điểm đã hoạch định, các mục tiêu, điều kiện tài chính của bạn, và quan trọng là những thói quen cư xử và tính cách của bạn. Phải có một hiểu biết chung về các loại tài sản nhất định (như cổ phiếu, trái phiếu, tiền mặt, hàng hóa, hay bất động sản) có thể hoặc không thể hoạt động hiệu quả cho mình. Một khi đã có ý tưởng về việc đang làm việc với ai, và tài năng hay năng lực của từng

cầu thủ của mình như thế nào, bạn phải phát triển một danh mục đầu tư gồm các đầu tư đa dạng hóa để một số tài sản có xu hướng hoạt động tốt khi các tài sản khác có xu hướng suy giảm. Một khi trò chơi đã được vận hành, bạn thỉnh thoảng cũng cần soát lại danh mục để xem liệu có nên cắt giảm các khoản đầu tư cho thấy sự tăng trưởng nhanh chóng, hoặc thận trọng thêm vào các khoản đầu tư chắc chắn khác đang tạm thời rớt giá hay không. Một huấn luyện viên giỏi phải luôn bao quát được toàn sân và chú ý đến những thứ có thể trở nên sai lầm. Chúng ta cũng phải như vậy. Chúng ta phải luôn nghĩ về các loại rủi ro khác nhau có thể tác động đến tài sản của mình như thế nào, để có thể tiến hành giảm thiểu hoặc bù đắp các rủi ro ấy.

Nói chung, các nhà đầu tư ngày nay khá may mắn. Trong mười năm qua, tôi đã thấy một sự bùng nổ trong các sản phẩm đầu tư và các nguồn thông tin đầu tư. Bây giờ, mọi nhà đầu tư đều có thể sử dụng các công cụ trước đây chỉ có sẵn đối với các cơ quan như quỹ lương hưu, tài sản hiến tặng, và những người rất giàu có. Các chương trình truyền hình và truyền thanh về tài chính; các website và blog trên Internet; nhan nhản các báo, sách và cẩm nang đưa ra các hướng dẫn và lời khuyên khách quan (và đôi lúc, rất không khách quan) về đầu tư. Các công cụ tài chính mới như các quỹ hỗ tương đầu tư không hạn chế và có hạn chế, các quỹ giao dịch thương mại (ETF), và các chứng khoán dự thác ^[3] đã giúp mọi người tiếp cận dễ dàng hơn với các loại tài sản thuộc mọi kiểu, từ các cổ phần trong nước có mức vốn hóa nhỏ và vừa, đến các cổ phần và trái phiếu quốc tế, đến các chứng khoán chống lạm phát, vàng, bạc và các chiến lược đầu tư chuyên biệt như tập trung vào các khu vực công nghiệp chuyên môn thông thường sẽ sinh lợi khi giá cả đi xuống.

Tin tốt là mọi người đều có một giấy thông hành cho phép tiếp cận gần như hầu hết mọi loại đầu tư, chiến lược đầu tư, và cả kế hoạch quản lý rủi ro nữa. Một thế giới dửng dưng, mới mẻ của cơ hội đầu tư đang ngồi ngay ngoài cửa nhà bạn (hoặc trong các máy vi tính đặt trên bàn của bạn), và bạn có thể tận dụng nó để gia tăng của cải của mình, giống như các nhà đầu tư giàu có và hiểu biết đã làm qua hàng thế hệ. Trước hết và trên hết, bạn sẽ phải quyết định xem sẽ tự mình

làm lấy hay mượn các chuyên gia. Bạn có thể rất giỏi trong việc mua một số loại cổ phiếu nào đó nhưng lại hoàn toàn không quan tâm gì đến việc mua các cổ phần và các trái phiếu có thể làm bạn chán ngán; nhưng có lẽ bạn sẽ thích nghĩ về các bước đi lớn của sử dụng tài sản.

Tổ chức kế hoạch chơi là quyết định xem bạn cần mỗi cầu thủ đóng góp gì cho đội bóng. Cũng giống với phương thức đó, sử dụng tài sản đúng cách là biết rằng bạn muốn tài sản của mình làm gì cho mình. Liệu có phải bạn đang ở trong một giai đoạn cuộc đời (và trong một tâm trạng) mà việc gia tăng của cải là quan trọng hơn cả? Ví dụ, nếu bạn còn trẻ và đang tiết kiệm để học đại học hoặc dành dụm cho đứa con mới sinh, số tiền tiết kiệm sẽ không được sử dụng trong một thời gian khá dài, và hẳn mọi người cũng đoán được những hóa đơn học phí tương lai ấy sẽ như thế nào. Ông bố bà mẹ trẻ sẽ cần rất nhiều tiền trong khoảng 20 năm tới, vì thế các quỹ ấy có thể được dùng để gia tăng vốn năng động, và do đó có thể đặt cả vào các cổ phần. Các cổ phần có xu hướng không ổn định và có thể dao động dữ dội với những sự sụp giá và mất giá ngắn hạn, nhưng qua thời gian, chúng có xu hướng mang lại lợi nhuận rất cao. Tuy nhiên, nếu bạn dành dụm để mua một ngôi nhà trong ba năm, có lẽ bạn sẽ không sẵn lòng chịu đựng bất kỳ sự mất giá ngắn hạn nào. Do đó, những quỹ ấy sẽ đòi hỏi một chiến lược khác, vì bạn cần bảo vệ giá trị của vốn gốc.

Hãy nghĩ về tiền của bạn như các cầu thủ trong đội bóng. Bạn muốn các tiền vệ chuyền bóng chính xác và có khả năng cản bóng. Một số nhà đầu tư đáng thất vọng nhất mà tôi từng thấy nhiều năm qua đã có những khoản đầu tư cực kỳ tốt; vấn đề là họ không sử dụng các khoản đầu tư ấy dựa trên các nhu cầu của họ, nên lợi nhuận thu về cũng vậy. Tiền đã bị rút ra từ các quỹ cổ phiếu [\[4\]](#)-trước khi được đánh giá đúng giá trị; các quỹ trái phiếu [\[5\]](#)-cực kỳ tốt đã được sử dụng không đúng cách như các đầu tư dài hạn; và các tài khoản tiền trên thị trường đã bị sử dụng sai như các khoản tiết kiệm hưu trí. Chỉ đưa ra các đầu tư lớn là không đủ, bạn phải đưa ra các đầu tư tốt nhất vì những lý do đúng đắn.

Chúng ta đều có kế hoạch riêng, ta biết mình cần mỗi cầu thủ phải làm gì. Bây giờ, chúng ta phải xem xét loại điều kiện sân bãi mà mình

có, và thời tiết sẽ ra sao khi đến giờ chơi. Nếu chúng ta có một sơ đồ chơi chỉ chú trọng vào việc ném bóng và trời mưa với tốc độ gió là 20 dặm một giờ, thì sẽ phải chỉnh sửa bản kế hoạch của mình đôi chút. Điều này cũng giống với các khoản đầu tư; chúng ta cần nghĩ về loại môi trường kinh tế, tài chính, chính trị và địa chính trị có thể sẽ phải đối mặt. Dĩ nhiên, ngay cả các nhà kinh tế cũng bất đồng, và các dự báo cho tương lai biến đổi rất rộng, nhưng bạn cần có một cảm quan về việc mọi thứ sẽ đi đến đâu. Và liệu các nền kinh tế trong nước hay toàn cầu được mong đợi có đang ở trong một thời kỳ tiến bộ, ngưng trệ, hay suy thoái? Các thị trường tài chính là thuận lợi cho đầu tư hay đang trải qua một thời kỳ hỗn loạn, náo động và rất không ổn định? Các khuynh hướng chính trị đang thịnh hành (như các loại thuế, sự điều tiết, và công luận) là thân thiện hay không thân thiện với nhà đầu tư? Các quốc gia và các vùng lãnh thổ cư xử với nhau theo cách hợp tác, hay theo cách đối đầu? Tất cả các điều kiện nền tảng ấy có thể tác động đến các quyết định sử dụng tài sản của bạn hướng đến hoặc tránh xa các cổ phiếu, trái phiếu, tiền mặt hoặc các loại tài sản khác.

Nếu bạn đang chơi tấn công và đầu tư có phần quả quyết và xông xáo để tận dụng môi trường kinh tế thuận lợi, bạn có thể có những loại cầu thủ nhất định trên sân chơi - như các cổ phiếu trong nước và quốc tế. Mặt khác, nếu bạn đang chơi phòng thủ, cầu thủ của bạn có thể là các trái phiếu, tiền mặt cao cấp nặng ký, và có lẽ gồm cả những chứng khoán chống lạm phát. Việc bạn sử dụng cầu thủ nào sẽ được quy định bởi thái độ và quan điểm đầu tư, cũng như hoàn cảnh cá nhân của bạn. Chọn ra các khoản đầu tư tốt là việc quan trọng, nhưng chúng ta đang sống trong một thế giới mà bạn không thể chỉ chọn ra là xong. Chúng ta đang sống trong một nền kinh tế toàn cầu và một thế giới thay đổi nhanh chóng. Bạn cần đánh giá lại và luân phiên các cầu thủ trong danh mục đầu tư khi quan điểm tài chính thay đổi, khi các đầu tư của bạn tăng hoặc giảm giá trị, và khi tình hình cá nhân và tiền bạc của riêng bạn thay đổi qua thời gian.

Một trong những yếu tố nền tảng nhất của sử dụng tài sản là việc đa dạng hóa. Theo tôi nghĩ, đây là một trong những từ bị lạm dụng

nhất nhưng được hiểu ít nhất trong mọi cuộc đầu tư. Sự đa dạng hóa đúng đắn gồm việc có các loại tài sản thuộc nhiều kiểu khác nhau vận hành khác nhau theo các loại môi trường tài chính. Ví dụ, một số đầu tư như hàng hóa và kim loại quý có thể phát đạt trong một môi trường lạm phát cao, trong khi các loại tài sản khác, như các trái phiếu chính phủ, có xu hướng trồi lên trong một môi trường không lạm phát hoặc giảm lạm phát. Dựa vào quan điểm tài chính và tâm thế của nhà đầu tư, hợp lý nhất nói chung là có ít nhất từ một vài đến nhiều loại tài sản. Tôi thấy rất nhiều nhà đầu tư phạm sai lầm khi nghĩ rằng họ có một danh mục đầu tư đa dạng trong khi thực tế họ chẳng có gì hơn ngoài một danh sách các loại tài sản đang cùng rớt hoặc tăng giá trị. Tôi đã khuyên một quý ông, người đã nghĩ ông ta có một danh mục đầu tư đa dạng vì có khoảng một tá các cổ phần. Khi tôi xem lại danh mục ấy, tôi thấy rằng ông ta có một số lớn cổ phần hàng không và vận chuyển. Ông có cổ phần trong nhiều công ty hàng không chở khách khác nhau và cả các công ty vận chuyển như Federal Express. Ông đã đọc đâu đó rằng có một lượng lớn cổ phần là cách bạn đa dạng hóa danh mục đầu tư. Nền tảng của ông nằm ở ngành công nghiệp vận chuyển và ông nghĩ nền kinh tế sẽ hoạt động tốt, vì vậy ông tính đến cả các công ty vận chuyển và tàu biển. Bạn thử đoán xem? Danh mục đầu tư này hoàn toàn không được đa dạng hóa. Cùng những sự kiện kinh tế giống nhau sẽ tác động ngay đến mọi cổ phần mà ông ta có theo một cách như nhau. Giá dầu tăng hẳn sẽ bất lợi cho toàn bộ danh mục đầu tư của ông. Khi tôi gặp các nhà đầu tư và nói chuyện với những cố vấn tài chính trên thế giới, tôi thấy lối tiếp cận này là rất thường gặp. Tôi gặp các nhà đầu tư sở hữu sáu quỹ hỗ tương đầu tư khác nhau mà cứ ngỡ rằng như thế đã là đa dạng hóa. Nếu chúng là các quỹ bình dân lớn, thì các nhà đầu tư có lẽ có nhiều cổ phần giống nhau trong mỗi quỹ, và tất cả các quỹ ấy sẽ phản ứng theo cùng một cách như nhau đối với những sự kiện giống nhau. Vào cuối thập niên 1990, trên thực tế là hết quỹ này đến quỹ khác sở hữu cùng các cổ phần công nghệ và Internet giống nhau. Việc các nhà đầu tư mua bao nhiêu quỹ không phải là vấn đề, họ chỉ đang gia tăng sự tham gia của họ vào đám bong bóng của ngành kinh doanh mạng, chứ không phải thực sự là đa dạng hóa.

Đa dạng hóa không phải là chỉ làm cho danh mục đầu tư của bạn bớt bất ổn hơn, mà nó còn giúp bạn phản ứng ổn định hơn với tình hình thị trường. Lịch sử đầu tư ghi nhận đầy những ví dụ về việc không tập trung chú trọng vào sự đa dạng hóa sẽ dẫn đến thảm họa như thế nào. Chẳng hạn, ta có thể nhìn lại thập niên 1970. Vào thập niên 1970, mọi thứ đều tuyệt vời. 50 cổ phần lớn nhất được xem là các cổ phần “ăn chắc”. Bạn chỉ cần mua rồi chẳng cần nghĩ gì đến nữa, vì chúng sẽ chỉ tăng lên mà thôi. Nhiều nhà đầu tư đã làm như vậy. Rồi OPEC (Tổ chức các nước xuất khẩu dầu mỏ), sự lạm phát xuất hiện và Tổng thống Mỹ tuyên bố từ chức. Tâm trạng người Mỹ và các thị trường bắt đầu tệ đi. Khi các thị trường sụp đổ, tổn thất tăng cao và người ta hoảng sợ. Cuối cùng, họ bán các cổ phiếu của mình đi. Warren Buffett là một trong số ít người vẫn giữ cái đầu tỉnh táo và mua các cổ phiếu ấy khi giá rớt xuống tận đáy. Ông vồ ngay lấy thỏa thuận với những người bán đang hoảng sợ. Khi thị trường sụp đổ hoàn toàn vào tháng 10 năm 1987, tất cả các nhà đầu tư có tiền nằm trong các cổ phần hết sức lo sợ và bán đi. Như một người thực hành có kỷ luật về sử dụng tài sản và đa dạng hóa, Đại học Yale sẵn sàng tái sử dụng tài sản một cách chiến thuật ngay sau đợt bán tổng bán tháo năm 1987, chuyển đổi từ các trái phiếu và tiền mặt thành các cổ phiếu vốn đang ở mức giá thấp lịch sử. Hơn 5 năm sau đợt bùng vỡ bong bóng cổ phần công nghệ năm 2000-2002, các nhà đầu tư vẫn còn mãi ký ức về nó, cũng như vẫn đang phải gánh chịu hậu quả vì ôm quá chặt cái mô hình mới ấy. Trong khi theo đuổi các đầu tư “nóng” và làm ngơ sự đa dạng hóa do món hời mà các cổ phần công nghệ có vẻ đang mời gọi, các nhà đầu tư, vừa chịu một cơn đau tim tài chính và vẫn còn lo lắng, đã bỏ mất nhiều cơ hội trong đợt phục hồi giá cổ phần năm 2003-2007.

Nếu bỏ trứng vào nhiều giỏ, bạn sẽ ít bị dao động tâm trạng giữa các thái cực, từ thất vọng khi mọi thứ có vẻ như đang rớt giá, đến phấn khởi khi mọi thứ dường như đang lên giá, điều đó có thể khiến bạn phạm phải những hành động sai lầm vào những thời điểm sai lầm. Vào cuối thập niên 1990, các nhà đầu tư thực hành theo phương pháp sử dụng tài sản và chú ý giữ cho các danh mục đầu tư của họ được đa dạng hóa, đã bán các cổ phần công nghệ để mua các tài sản

giá thấp như các quỹ đầu tư tín thác bất động sản và các trái phiếu sau đó đã hoạt động rất tốt. Câu thần chú thường được trích dẫn “Mua thấp và Bán cao” đã đạt được thông qua sự đa dạng hóa. Khi các tài sản tăng giá trị lên quá một phần trăm của danh mục đầu tư, phương pháp sử dụng tài sản khuyên ta phải bán chúng đi và tái đầu tư tiền vào các khu vực và các loại tài sản không được ưa thích. Tức là Mua thấp và Bán cao.

Chúng ta mua thấp và bán cao - câu thần chú của đầu tư thành công - bằng việc cân đối danh mục đầu tư. Bằng việc đặt ra phần trăm chỉ tiêu phần đầu đối với các cổ phần, trái phiếu, tiền mặt, bất động sản và các loại đầu tư khác trong toàn bộ danh mục đầu tư dựa trên các mục tiêu của mình, sử dụng tài sản sẽ giống như một hệ thống hoa tiêu. Theo đó, giá cả và lợi nhuận của mỗi đầu tư trong danh mục đầu tư sẽ dao động theo những mức độ đa dạng. Nếu bạn đặt chỉ tiêu cho một kế hoạch sử dụng tài sản là 50% trong cổ phần và 50% trong trái phiếu (50\$ trong cổ phần và 50\$ trong trái phiếu, với tổng danh mục đầu tư là 100\$), và sau một năm, các cổ phần tăng gấp đôi, trong khi các trái phiếu vẫn nằm nguyên, thế thì danh mục đầu tư lúc ấy sẽ là 67% trong cổ phần và 33% trong trái phiếu (\$100 trong cổ phần và 50\$ trong trái phiếu, tổng danh mục đầu tư là 150\$). Để lấy lại chỉ tiêu ban đầu là 50-50 giữa vốn cổ phiếu và các trái phiếu, bạn sẽ phải tái sử dụng tài sản sao cho 75\$ trong cổ phần và 75\$ trong trái phiếu. Để làm vậy, bạn sẽ phải bán \$25 trong số 100\$ danh mục đầu tư cổ phần và dùng số đó để mua thêm 25\$ trái phiếu. Tiến trình này được gọi là tái cân đối danh mục đầu tư. Mua thấp và Bán cao.

Bạn có thể tái cân đối theo một trong hai cách sau: bằng giá cả hoặc bằng thời gian. Khi sử dụng tài sản được tái cân đối sự hòa trộn chỉ tiêu bằng thời gian, bạn sẽ để cho nhiều loại tài sản đa dạng trong danh mục đầu tư trải qua những sự thay đổi giá cả lên xuống trong một khoảng thời gian định trước. Sau đó bạn tiến hành tái cân đối để đạt đến kế hoạch sử dụng tài sản như mục tiêu đã đặt ra, khoảng thời gian đó có thể là mỗi năm, mỗi nửa năm, mỗi quý... Khung thời gian sẽ được đặt cơ sở trên việc bạn muốn tham gia như thế nào và thái độ của bạn đối với các thị trường và nền kinh tế ra sao. Mặc dù lối tiếp

cận bằng thời gian có thể dẫn đến mức độ biến đổi nào đó so với kế hoạch sử dụng tài sản đã đặt chỉ tiêu ban đầu, phương pháp này có thể chịu các chi phí giao dịch thấp hơn so với quy tắc tái cân đối hoàn toàn bị chi phối bởi những thay đổi về giá tài sản. Còn một cách khác để tái cân đối danh mục đầu tư của bạn. Bạn chỉ cần cân đối lại danh mục đầu tư của mình vào những sự phân phối theo chỉ tiêu ban đầu ngay khi trải qua một sự thay đổi tỷ lệ phần trăm rõ ràng so với ban đầu, ví dụ 5%, 10%, hay sự thay đổi tỷ lệ phần trăm nào khác có thể gây ra một sự tái cân đối trở lại với sự sử dụng tài sản theo chỉ tiêu ban đầu. Một quy tắc tái cân đối như vậy có xu hướng giữ danh mục đầu tư khá gần với sự sử dụng tài sản theo chỉ tiêu ban đầu của nó, nhưng cùng lúc, phương pháp này có thể đòi hỏi một mức độ giám sát danh mục đầu tư chặt chẽ hơn, và nói chung có thể phải chịu các chi phí giao dịch lớn hơn do khả năng xuất hiện những sự điều chỉnh tỷ lệ phần trăm tài sản thường xuyên hơn so với lối tiếp cận bằng thời gian.

Lối tiếp cận sử dụng tài sản trong đầu tư còn có một lợi ích to lớn khác. Khi gom một danh mục đầu tư lại và quyết định xem sẽ sử dụng hoặc không sử dụng tài sản nào để đáp ứng cho các mục đích của mình, ta buộc phải nghĩ về rủi ro dựa trên những điều kiện thực tế. Tất cả chúng ta đều nói về rủi ro gần như theo cùng một cách nói về việc ăn kiêng có lợi cho sức khỏe, nhưng chẳng có mấy người thực sự làm được gì. Được thôi, vậy bạn biết đầu tư chứa đựng rủi ro, hãy tự hỏi xem mình có thể chịu đựng thua lỗ được bao nhiêu. Thua lỗ bằng không chứ, tất nhiên. Bạn có thể chịu được bao lâu? Bạn có thể chịu đựng bao nhiêu thua lỗ để tiếp tục các mục đích của mình? Liệu bạn có thể chịu mất số tiền đang dành dụm để mua một ngôi nhà nghỉ mát không? Bạn sẽ sẵn sàng thua lỗ bao nhiêu, trong một khung thời gian nào, vì quỹ học đại học của con em mình? Còn khoản lương hưu của bạn thì sao? Bây giờ, giữa việc mất nhiều tiền với không kiếm được một lượng tiền nhất định, điều gì sẽ tồi tệ hơn? Sử dụng tài sản không thể làm rủi ro mất đi được. Hãy đối mặt với nó, cuộc sống này đầy các rủi ro và thành công không phải là một đường đi thẳng tắp. Điều mà sử dụng tài sản làm là buộc bạn phải hỏi và trả lời một số câu hỏi thách thức vốn sẽ dẫn bạn đến việc tạo ra một danh mục đầu

tư, với hy vọng sẽ giúp bạn tránh không làm những điều ngớ ngẩn khi tình hình trở nên khắc nghiệt, hoặc khi các sự việc diễn ra cực kỳ tốt đẹp. (Người ta thường nói rằng khi hưng phấn, trong suốt các thời điểm thị trường con bò các nhà đầu tư phạm nhiều sai lầm hơn so với họ phạm trong các thời điểm không tốt). Nếu bạn đang nắm nhiều loại đầu tư khác nhau, thì chiến lược sử dụng tài sản của bạn sẽ làm cho quá trình đầu tư đạt được mức độ thực tế nào đó, trong đó bạn tự hỏi mình xem liệu cái cốc voi một nửa hay đầy một nửa. Nhiều người đã biết cách tính về rủi ro và thua lỗ. Một tài sản sụt giá 50% (chẳng hạn từ 100 rớt xuống 50), phải tăng lên 100% về giá (từ 50 lên 100) chỉ để quay lại mức cân bằng. Nếu bạn thực sự đã đa dạng hóa danh mục đầu tư để giá cả của mọi đầu tư ấy không đi theo cùng một hướng như nhau vào cùng một thời điểm giống nhau, thì sử dụng tài sản hẳn sẽ truyền toàn bộ tác động của một sự sụt giá lên một số đầu tư. Bạn sẽ không muốn phải mong chờ, hy vọng và cầu khẩn sao cho vốn của mình tăng lên 100% để quay lại mức cân bằng nữa, điều đó rất hiếm khi xảy ra.

Ý thức về rủi ro không loại bỏ rủi ro hoặc giúp bạn tránh được rủi ro, nhưng sẽ tốt hơn nếu bạn nghĩ trước về việc mình sẵn sàng chịu được bao nhiêu rủi ro, làm thế nào bạn có thể tạo được một phần dự trữ an toàn ở bất cứ đâu có thể trong việc lựa chọn các tài sản, và bạn có thể phản ứng lại thế nào với những khoản thua lỗ vốn. Một số người phủ nhận nó; số khác thì tê liệt không biết làm gì; một số thì vẫn bình tĩnh, bình thản, và vẫn giữ được lý trí khi đối mặt với những tổn thất. Bất kể bạn phản ứng với tổn thất như thế nào, sử dụng tài sản có thể tăng cường sức mạnh cho tâm trí của bạn bằng việc lường trước rủi ro và bằng việc điều tiết các tác động tổng thể của sự tổn thất một tài sản cụ thể nào đó khi nhìn một danh mục đầu tư như một khối tổng thể. Nói khác đi, bằng việc hoạch định trước cho một sự kiện xấu nhất có thể có trong tương lai, bạn có thể chịu được bất kì cơn gió nào có thể làm chao đảo con đường của bạn và tránh được những phản ứng phản xạ thiếu suy nghĩ vốn có xu hướng làm sự việc tồi tệ hơn. Thật không khôn ngoan khi cố gắng vạch ra một kế hoạch thoát hiểm trong một đám cháy khi mà lúc ấy mọi người đều đang hối hả chạy ra những lối thoát hiểm.

Một trong những thuận lợi chủ yếu của sử dụng tài sản là giảm thiểu tính bất ổn về giá. Và theo đó, giảm thiểu rủi ro cho danh mục đầu tư của bạn xét như một tổng thể, vì một số tài sản có thể sẽ tiến triển tốt trong khi một số khác thì không, và một số phần trong danh mục đầu tư của bạn có thể không tiến triển tốt bằng các phần khác. Nhưng vậy cũng tốt. Bạn đã lên kế hoạch cho những thời điểm khó khăn trong quỹ học đại học của con bạn. Bạn có thể chịu được một sự suy giảm trong quỹ chỉ số S&P 500 ^[6]—mà bạn đã đầu tư, vì các quỹ được dành cho phí đại học ấy sẽ không cần phải trả trong 15 năm nữa. Nó giống như việc bạn mở rộng cá cược ra nhiều đội bóng hơn là đặt mình vào tình huống “được ăn cả ngã về không” khi chỉ ủng hộ một đội bóng. Việc tốt nhất là đặt đúng cửa cho những đội tốt nhất. Bạn không muốn đánh cược vào một đội bóng chày đang tranh Siêu cúp. Trước hết, họ không chơi bóng đá; thứ hai, họ có thể phải cố gắng gần cả trăm năm mới thắng một giải vô địch bóng chày! Điều này cũng giống với các đầu tư của bạn.

Sử dụng tài sản có vẻ như là một khái niệm phức tạp. Thực ra thì nó chỉ là việc lựa chọn một danh mục đầu tư sẽ hoạt động cùng nhau để làm cho các mục đích hiện thực của bạn dễ đạt đến hơn. Nó không phải là một phương pháp làm giàu nhanh bằng trí tưởng tượng. Nó là một phương pháp tiếp cận chính bản thân bạn và các thị trường một cách hợp lý, và sử dụng các công cụ có sẵn để tạo ra một danh mục đầu tư sẽ che chắn cho bạn khỏi phải chịu quá nhiều rủi ro và bất ổn. Khi được hỏi lực nào là mạnh nhất trong vũ trụ, Albert Einstein trả lời đơn giản rằng, “lãi kép”. Sử dụng tài sản sẽ mang lại cho bạn năng lực chống đỡ làm cho các lợi nhuận đa hợp qua thời gian thực hiện sức mạnh ma thuật hùng mạnh của chúng để biến các mục đích đầu tư của bạn thành hiện thực.

^[1] Danh mục đầu tư (Portfolio): Kết hợp sở hữu từ hai trở lên trong đầu tư chứng khoán, trái phiếu, hàng hóa, bất động sản, công cụ tương đương tiền mặt, hay các tài sản khác bởi một cá nhân hay nhà đầu tư... [Nd]

[2]-Quỹ hỗ trợ đầu tư (Mutual Fund): Quỹ được điều hành bởi công ty đầu tư nhằm huy động vốn cổ đông và đầu tư vào chứng khoán, trái phiếu, hàng hóa hay các chứng khoán thị trường tiền tệ. Các quỹ này giúp nhà đầu tư được lợi thế đa dạng hóa và được sự quản lý chuyên môn. [Nd]

[3]-Chứng khoán dự thác (Depository Receipt): công cụ tài chính có thể thương lượng, được một ngân hàng tung ra tượng trưng cho một chứng khoán đã giao dịch công khai của một công ty nước ngoài. Chứng khoán dự thác được giao dịch dựa trên một thị trường chứng khoán địa phương. [Nd]

[4]-Quỹ cổ phiếu: một dạng của quỹ hỗ trợ đầu tư, chủ yếu đầu tư vào cổ phiếu [Nd]

[5]-Quỹ trái phiếu: cũng là một dạng của quỹ hỗ trợ đầu tư, chủ yếu đầu tư vào trái phiếu doanh nghiệp hoặc trái phiếu chính phủ. [Nd]

[6]-Chỉ số S&P 500: một chỉ số gồm 500 cổ phiếu được lựa chọn từ 500 công ty có mức vốn hóa thị trường lớn nhất của Mỹ. Chỉ số S&P 500 được thiết kế để trở thành một công cụ hàng đầu của thị trường chứng khoán Mỹ và có ý nghĩa phản ánh những đặc điểm rủi ro/ thuận lợi của các công ty hàng đầu. [Nd]

CHƯƠNG 2

Ai cũng cần có một chú Frank

Tất cả chúng ta đều cần có ai đó để dựa vào

CHÚ FRANK có ở khắp mọi nơi. Các vận động viên chiến thắng một cuộc thi lớn luôn cảm ơn huấn luyện viên thời trung học đã dạy họ tập luyện các kỹ năng, và là người mà họ vẫn thường tìm đến khi cần lời khuyên. Ký ức của những người thành công trong mọi lĩnh vực đòi hỏi sự nỗ lực cao đều dẫn ra một cá nhân mà họ trông cậy khi cần lời khuyên và nhận thức về những vấn đề công việc hoặc cuộc sống. Mọi nhà đầu tư vĩ đại đều có một hoặc hai chú Frank. Chẳng hạn như với Warren Buffett, chú Frank đầu tiên của ông là Ben Graham. Khi Graham về hưu, Buffett đi theo một chú Frank mới, đó chính là Charlie Munger. Chú Frank là nguồn tài sản duy nhất có giá trị to lớn mà bạn sẽ có khi xây dựng kế hoạch sử dụng tài sản của mình và bắt đầu hành trình ra sức biến các giấc mơ của mình thành hiện thực. Bạn sẽ thấy mình cần tìm đến chú Frank để xin lời khuyên, động lực và sự khuyến khích. Bất cứ khi nào suy xét nên sử dụng loại tài sản hoặc các đầu tư đặc biệt nào, bạn sẽ cần đến một người khách quan độc lập, một người đáng tin để giúp chỉ lối cho mình. Tóm lại, bạn cần một chú Frank.

Làm thế nào bạn nhận ra chú Frank (hoặc dì Sally)? Nhiều khi, nhưng không phải luôn luôn, bạn thấy rằng tự nhiên mình tìm kiếm

những người ấy vào những lúc phải đưa ra những quyết định đầu tư hoặc giây phút quan trọng trong cuộc đời. Bạn lắng nghe họ. Bạn nghe theo họ, thậm chí dù có thể không phải lúc nào cũng thích hoặc nhất trí với những gì họ nói với bạn. Bạn làm vậy bởi vì cảm thấy rằng chú Frank hiểu được những điều bạn tâm niệm và muốn thấy bạn tiến bộ trong cuộc sống. Một lý do nữa mà bạn hài lòng với chú Frank của mình là không có một dấu hiệu gì của sự đố kỵ, ghen ghét hoặc ganh đua trong mối quan hệ giữa bạn và chú Frank.

Chú Frank của bạn (hay có thể gọi là dì Sally cũng được) là người hài lòng với chính mình, có một mức độ kinh nghiệm nào đó, và thường đạt được thành công nhất định trong cuộc đời. Họ có xu hướng bổ sung cho bạn và giúp bạn phát huy những điều tốt nhất nơi mình. Họ thật lòng yêu mến bạn, khuyến khích bạn, và thường đưa ra sự trợ giúp về mặt tinh thần và tình cảm trong những thời điểm khó khăn và các thị trường trở nên phức tạp.

Chú Frank rất hiếm và không mọc ở trên cây. Nhưng nhiều khi, chỉ cần một lúc thôi là bạn đã nhận ra ai là chú Frank của mình. Chú Frank có thể là một người họ hàng, một người ông, cô cháu gái, cháu trai, hoặc một người hàng xóm. Dù chú Frank cũng có thể là một bạn đồng nghiệp hoặc vợ/ chồng của mình, ta thường thấy rằng sự gần gũi thân thiết đó không đảm bảo những điều kiện cho một mối quan hệ kiểu chú Frank. Chú Frank của bạn có thể thuộc hoặc không thuộc ngành kinh doanh đầu tư.

Dù đã biết bạn một thời gian dài hay ngắn, thì chú Frank cũng rất giỏi trong việc chỉ ra các điểm mạnh và điểm yếu của bạn. Chú có một năng lực kì lạ trong việc gia tăng các điểm mạnh và giảm thiểu các điểm yếu của bạn. Chú có thể thường xuyên truyền cảm hứng để bạn sử dụng tốt nhất các nguồn tài sản mà bạn có và giúp bạn qua màn lên cấp trong trò chơi.

Chú Frank biết rằng giá hiện hành của một tài sản không nhất thiết cho thấy tài sản ấy đáng giá như thế nào. Nó có thể đáng giá nhiều hơn hoặc ít hơn nhiều so với giá giao dịch hôm nay, và chú Frank rất giỏi trong việc giúp bạn nhìn ra sự khác biệt và tận dụng

thích đáng cơ hội đang có. Chú là người hiểu biết thị trường và biết khi nào bạn nên đẩy mạnh lợi thế của mình bằng một sự đầu tư thành công và khi nào thì nên cắt giảm các khoản lỗ bằng một đầu tư không thành công. Chú Frank của bạn có một chuỗi xác định các niềm tin đầu tư, và kiến thức của Chú có thể giúp bạn biến tư tưởng thành hành động.

Chú Frank nhận ra rằng có sai lầm mới là con người, mọi người ai cũng sẽ phạm phải những sai lầm đầu tư cả. Điều quan trọng là luôn tìm cách học hỏi từ những sai lầm đầu tư và cố gắng tránh lặp lại chúng. Tuy không làm bạn nản lòng, nhưng chú Frank sẽ không ngại tạt gáo nước lạnh vào mọi sự phô trương, vào mọi sự sử dụng tài sản “trên mây trên gió” và vào những sơ đồ đầu tư vốn không có cơ hội nào mà bạn đã tự dối mình là có. Chú Frank muốn bạn đạt được các mục tiêu của mình bằng việc đối mặt với thực tại và sự thật hơn là bằng hứa hẹn và mơ mộng. Chú dành thời gian tìm xem cái gì có thể sai trong một kế hoạch sử dụng tài sản và/ hoặc một chiến lược đầu tư.

Để rút ra được điều tốt nhất từ chú Frank của mình, bạn cần phải chân thành và cởi mở với chú. Bạn cần tôn trọng thời của chú, và cần đưa cho chú bằng chứng và sự phản hồi cụ thể, tỏ ra nghe và hiểu được thông điệp của chú. Rồi thì, bạn sẽ tìm thấy nơi chú Frank của mình rất nhiều tính chất và đặc điểm tốt.

Chú Frank có thể giúp bạn hiểu bản tính con người đám đông và chính bản tính con người cá nhân của bạn. Bạn muốn học được từ Chú cảm quan về việc các thị trường vận hành như thế nào khi chúng đang hoạt động bình thường, diễn biến ra sao trong suốt những giai đoạn bất ổn lên hoặc xuống, và cả cách mà các nhà đầu tư cư xử trong những thời điểm cực kỳ lạc quan hoặc cực kỳ bi quan: Bạn sẽ muốn chú Frank giải thích và áp dụng các bài học và những kết luận quan trọng từ lịch sử.

Một trong những lý do then chốt mà bạn dựa vào một người khác trong việc sử dụng tài sản và các vấn đề đầu tư là để giúp mình tách tín hiệu ra khỏi tiếng ồn trong mọi thông tin ngắn và dài hạn đang

gây nhiễu cho bạn từ thế giới tài chính, kinh tế, và chính trị. Đôi khi, một cuộc chuyện trò với chú Frank có thể giúp bạn đưa ra những phán đoán về điều gì đang thực sự xảy ra. Bạn phải tìm kiếm các ý kiến và quan điểm của chú Frank để đẩy và tập trung sự tò mò của mình vào những mối quan hệ nhân-quả và việc các sự vật vận hành như thế nào trong thế giới. Một nhận thức sâu sắc nữa mà chú Frank có thể giúp bạn là biết được sự khác biệt giữa may mắn và kỹ năng trong những thành công đầu tư của bạn.

Với tư cách là các nhà đầu tư, chúng ta cần biết các thị trường ngày nay đang ở đâu, chúng ở đâu trong vòng quay kinh doanh hiện nay và chúng bắt nguồn từ đâu, bằng một cái nhìn dài hạn. Với kiến thức của mình về nơi chính xác các thị trường đang ở lúc này và đặt trong một bối cảnh lịch sử, chú Frank có thể giúp bạn thấy khi nào giá cả và các xu hướng có vẻ sắp đảo ngược hoặc tiếp tục diễn tiến theo chiều hướng hiện thời của chúng.

Chú Frank luôn tâm niệm câu nói của John Maynard Keynes, nhà kinh tế học nổi tiếng người Anh, rằng: “Các thị trường có thể sẽ vẫn diễn ra phi lý trong thời gian lâu hơn thời gian bạn còn khả năng thanh toán.” Chúng ta có thể mua vào sớm mất một chút và bán đi vội mất một chút một cách rất thường xuyên. Tại nhiều thời điểm, hầu hết ta phải kiên nhẫn trong khi nhìn tài sản và những quyết định đầu tư của mình tiêu biến đi. Kiên nhẫn có thể là một trong những đức tính đầu tư khó thực hành nhất. Với tư cách là một người bên ngoài đáng tin, chú Frank có thể giúp bạn phát triển tính kiên nhẫn, sự điềm tĩnh và lý trí mà bạn cần để đạt đến thành công với những quyết định của mình.

Không ai trong chúng ta từng có khả năng sử dụng các tài sản và chọn lựa các đầu tư với thông tin đầy đủ và hoàn hảo. Trong thế giới hiện đại, lượng thông tin mà chúng ta có được đã tỏ ra lớn mạnh vô cùng, từ các blog và các nguồn khác trên Internet đến phát thanh và truyền hình về tài chính. Chúng ta có báo, các thư thị trường, các mục báo, báo cáo, và bản tin phát hành đến từ một số lượng các nguồn thông tin luôn gia tăng. Chúng ta cần sự giúp đỡ để lọc ra thông tin hữu ích từ tất cả những dữ kiện và tiếng ồn này. Chúng ta cần tách

hạt gạo khỏi vỏ trấu. Chú Frank có thể giúp ta điều đó. Chú có thể giúp ta xác định thông tin nào hữu ích cho quá trình sử dụng tài sản và thông tin nào không cần quan tâm làm gì.

Trong những thời điểm thị trường náo động và bất ổn, chú Frank đáng tin của bạn có thể giúp bạn giữ một cái đầu sáng suốt và đưa ra những quyết định chính xác. Chú có thể giúp bạn giải quyết những cơn hoang mang lo sợ và phấn khích thường xuất hiện trong các thị trường tài chính. Chú thẳng thắn. Chú chân thành. Chú có kiến thức về cuộc sống cũng như về tài chính và kinh tế học. Chú hiểu bạn. Chú có thể giúp bạn vững tay lái giữa cơn bão hướng đến những giấc mơ của bạn.

CHƯƠNG 3

Xây nhà

Cũng giống như ngôi nhà,

danh mục đầu tư cần phản ánh tính cách của bạn.

TRÊN NHIỀU PHƯƠNG DIỆN, tổ chức một danh mục đầu tư cũng giống như mua một ngôi nhà và trang hoàng nó vậy. Mỗi gia đình sẽ có các nhu cầu nhà ở khác nhau, và bên trong mỗi ngôi nhà, mỗi phòng sẽ có mục đích sử dụng riêng. Khi đi mua nhà, chúng ta cần có một ý niệm về việc mình thích có bao nhiêu phòng và định sử dụng mỗi phòng như thế nào, thêm vào đó là muốn các căn phòng đó trông ra sao. Nếu không nghĩ trước về những điều ấy, rất có thể ta sẽ mua phải một ngôi nhà quá to hoặc quá nhỏ, với những món đồ đạc có sẵn kỳ quặc, hoặc cái gì đó mà người bán ấn vào tay nhưng lại chẳng có giá trị gì cho ta cả. Có thể ta sẽ được một chiếc trường kỷ trông có vẻ rất tuyệt trong phòng khách nhà người hàng xóm chứ chẳng hợp gì với phòng khách nhà mình. Có thể bạn sẽ được một chiếc tủ lạnh rất tốt cho cặp vợ chồng mới cưới hàng xóm nhưng hoàn toàn không đủ lớn cho gia đình năm thành viên của bạn.

Điều ấy cũng giống với việc tổ chức một danh mục đầu tư. Danh mục đầu tư của tôi sẽ khác của bạn, khác với của bạn thân hoặc anh em của bạn - thậm chí dù chúng ta đều sà sà tuổi nhau. Chúng ta

cần có một ý niệm nào đó về việc sẽ sử dụng các tài sản nào - cũng như những đồ đạc trong nhà - và ta định đặt chúng ở đâu. Sau đó, ta có thể xem xét bất cứ sản phẩm mới, bán chạy nào mà ngành công nghiệp tài chính đang ném vào ta đó. Giống như giấy dán tường màu hồng, nó có thể tuyệt đối hoàn hảo cho ta hoặc có thể là một sai lầm to lớn. Chỉ vì những người bạn tốt của bạn có một đầu tư mà họ thích thú không có nghĩa là nó sẽ phù hợp trong danh mục của bạn. Ta cần ý thức về những đặc tính và mục đích sử dụng đặc biệt của mỗi loại tài sản để không đi đến chỗ đưa ra một danh mục đầy những đầu tư như kiểu đèn bàn lava [\[1\]](#) và các thảm dày trải sàn - hoặc thậm chí đồ đạc rất đẹp nhưng quá to, không vừa được với các phòng của ta. Ta cần tâm niệm rằng cũng như một cái bàn ăn về chất liệu có thể được làm từ gỗ ép đến gỗ cây anh đào tốt nhất, danh mục mỗi loại tài sản cũng có vô số chất lượng.

Chú Frank nói rằng...

Hãy chắc chắn rằng các tài sản trong danh mục đầu tư của bạn phù hợp với nhu cầu và tính cách của bạn, giống như đồ đạc của bạn phù hợp với một căn phòng và nét tính cách cá nhân của riêng bạn.

Người ta có các động lực, lý do tài chính và các nhu cầu cảm xúc khác nhau - từ thói hám lợi đến nỗi sợ hãi, từ sự thoải mái đến sự không quen thuộc - tác động đến các quyết định đầu tư của họ. Lý do tại sao ta lại mua thứ mà ta đã mua, phụ thuộc vào một loạt các nhân tố khác nhau. Các kiểu tài sản chính (loại đồ đạc trong ngôi nhà của bạn) và các lý do thông thường nhất giải thích việc ta sở hữu chúng được chỉ ra trong Bảng 3.1.

Để có được một căn nhà đúng ý, các phòng khác nhau phải phục vụ tốt trong những thời điểm khác nhau. Đây là phòng coi TV với màn hình lớn và quầy bar. Theo danh mục đầu tư của ta, phòng ấy có những tài sản hoạt động tốt trong những thời điểm kinh tế và tài chính đang tiến triển tốt. Ta còn có các phòng để thư giãn và tạo cảm giác an toàn. Các phòng ngủ trong danh mục đầu tư cần có các tài sản

có xu hướng tiến triển tốt trong những hoàn cảnh kinh tế và tài chính khó khăn (như một môi trường kinh doanh khắc nghiệt, lạm phát cao, giảm lạm phát, hoặc các điều kiện chính trị và địa chính trị không ổn định). Một số phòng trong nhà lại có các chức năng đặc biệt. Phòng bếp của danh mục đầu tư của ta có các đặc tính thực hiện chức năng tốt trong suốt mọi loại thời điểm. Hãy nghĩ về nó theo cách này: Nếu TV của bạn bị hư, bạn có thể đọc sách, chơi cờ, hoặc đi chơi bằng xe đạp. Nếu lò nướng của bạn bị hư, bạn sẽ ăn thức ăn nguội hoặc buộc phải đi ăn tiệm (hoặc gọi thức ăn mang đến), vì thế, sẽ xuất hiện các phí tổn lớn hơn nhiều chỉ để nuôi ăn bạn và gia đình.

Hình 3.1

Các loại tài sản chính và các lý do thông thường cho việc sở hữu chúng.

Loại tài sản	Ứng với yêu cầu của nhà đầu tư
Tiền mặt	An toàn, bảo đảm, dễ thanh khoản, có lợi nhuận
Trái phiếu	Lợi nhuận, đáng tin, có thể dự đoán, có ưu thế, có tăng trưởng, thỏa mãn nghĩa vụ pháp lý ¹ đã biết
Cổ phần	Quyền sở hữu, liên kết với khả năng tạo giá trị, lợi ích kinh tế và sinh lợi
Bất động sản	Hữu hình, quyền sở hữu, sở hữu cá nhân, lợi ích, lợi tức
Hàng hóa	Đáp ứng các nhu cầu cơ bản của con người, dự đoán được sự xê dịch giá
Kim loại quý	Bảo hộ sức mua, giá trị lâu bền, loại tài sản tránh những điều kiện không ổn định
Cổ phần riêng ² / Vốn mạo hiểm	Gia tăng vốn, ảnh hưởng và quản lý trên số phận của công ty
Giao dịch kỳ hạn ³ có quản lý	Khai thác chiều hướng, Bảo trợ chống biến động thị trường tài chính
Quỹ bảo hộ	Tim và nắm được thuận lợi của những bất cập của thị trường
Chứng khoán chỉ số lạm phát	Quỹ bảo trợ lạm phát, bảo vệ sức mua
Hàng nghệ thuật	Nổi tiếng, hiếm, sáng tạo, tính cá nhân, có trí tuệ

1. Các khoản nợ hay các nghĩa vụ pháp lý (*Liability*) của một công ty nảy sinh trong suốt quá trình hoạt động kinh doanh. Theo thời gian, chúng sẽ được thanh toán thông qua việc chuyển giao các lợi ích kinh tế bao gồm tiền, hàng hóa và dịch vụ. [Nd]

2. *Cổ phần riêng (Private equity): chỉ bất kỳ loại chứng khoán của vốn sở hữu không công khai, vốn không được liệt kê trên thị trường công khai. Do đó, một nhà đầu tư muốn bán cổ phần riêng phải tìm một người mua không nằm trong thị trường công khai. Có nhiều hạn chế trong việc chuyển nhượng cổ phần riêng. Chứng khoán này chủ yếu dùng để huy động vốn từ các nhà đầu tư. [Nd]*

3. *Giao dịch kỳ hạn là nghĩa vụ mua hoặc bán một hàng hóa cụ thể nào đó, ví dụ như: ngũ cốc, vàng hay trái phiếu Kho bạc trong một ngày nào đó theo một giá đã được xác lập trước. Giao dịch kỳ hạn là một dạng của chứng khoán phái sinh. [Nd]*

Chú Frank nói rằng...

Hãy làm cho đầu tư phù hợp với mục đích.

Để nhà của bạn hoạt động tốt, thoải mái và trông như bạn muốn, các phòng phải đáp ứng các chức năng riêng của chúng theo cách sao cho thỏa mãn sự nhạy cảm của riêng bạn - chứ không phải của mẹ bạn hay của hàng xóm. Bạn là người sống trong ngôi nhà và danh mục đầu tư của mình. Để danh mục đầu tư phát đạt qua một thời gian dài, nói chung bạn cần có một hỗn hợp các khoản đầu tư hoạt động tốt, thoải mái và thú vị. Qua thời gian, sự việc sẽ thay đổi và bạn có thể sẽ biến phòng ngủ cho khách thành văn phòng làm việc. Cũng bằng cách đó, bạn có thể thay đổi một cách khôn ngoan các lựa chọn đầu tư của mình dựa trên những điều kiện đang thay đổi. Sử dụng tài sản vững chắc phải phục vụ cho các nhu cầu của bạn, bảo vệ bạn khỏi các yếu tố tăng giá trị theo thời gian, và không khiến bạn mất quá nhiều chi phí tài chính hoặc nhúc nhích đầu kéo dài. (Khẩu hiệu của sử dụng tài sản của bạn phải giống như khẩu hiệu của dịch vụ Bưu điện

Mỹ: giao hàng kể cả khi tuyết rơi, mưa gió, nắng nóng hoặc đêm u ám.)

Ở cấp độ căn bản nhất, sử dụng tài sản bao hàm việc đạt được một sự hiểu biết về những loại tài sản nào hoạt động tốt nhất khi đi cùng nhau và loại nào hoạt động tốt nhất khi được tách riêng; đối với ai; dưới những hoàn cảnh nào; trong bao lâu; và với các phí tổn và các rủi ro hiển nhiên nào. Vả lại, nó rất giống với việc trang hoàng một ngôi nhà. Những chất liệu nào đi với nhau thì hợp và những chất liệu nào thì không? Liệu tôi có phải đến một cửa hàng ở phố chợ gần nhà để mua những gì mà căn phòng cần có, hay sẽ nhờ Ikea làm giúp tôi việc đó? Liệu món đồ nho nhỏ xinh xinh mà tôi tìm được ở chợ trời có thực sự hợp với căn phòng không hay sẽ làm cho nó trở nên lố lằng?

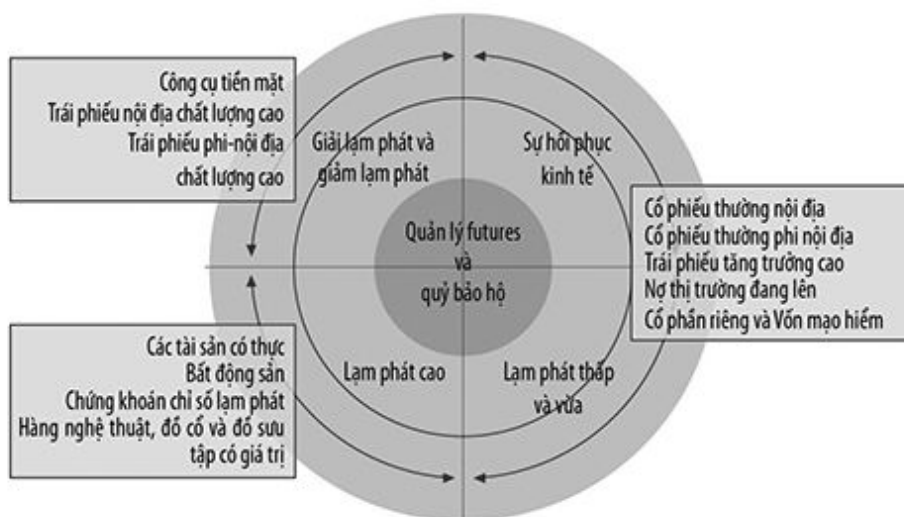
Để biết mỗi kiểu tài sản nào có thể và không thể hợp với bạn bao hàm việc trả lời một số câu hỏi cơ bản. Theo thuật ngữ đầu tư, loại tài sản ấy hoạt động như thế nào (và ta có thể mong đợi nó hoạt động như thế nào) trong những thời điểm tốt, trong các thời điểm xấu, hoặc trong các thời điểm bình thường? Liệu kiểu đầu tư ấy có phản ứng chủ yếu với những biến động tỷ lệ lợi tức, với các điều kiện cung-cầu, hay phản ứng với cái gì mà nhà đầu tư khác sẵn lòng trả cho nó? Lợi nhuận của tài sản sẽ sản sinh dưới hình thức lợi tức, lợi nhuận từ việc bán các lợi nhuận đầu tư, hay cả hai? Trên thực tế, lợi nhuận có thể có được là nhiều hay ít? Những dao động có quan trọng với tôi không? Liệu loại tài sản ấy có xu hướng hoạt động giống hoặc khác với các loại tài sản khác không? Lợi nhuận được tạo ra qua khung thời gian thông thường nào? Các lợi nhuận có thể đoán được hoặc không thể đoán được như thế nào? Việc tìm hiểu, hiểu biết, tiếp cận, tham gia, sở hữu, theo dõi, trả thuế, và bán đầu tư ấy có dễ dàng không?

Mọi phần của loại tài sản này có giống nhau nhiều không? Chẳng hạn, như bạn dễ thấy, các trái phiếu Kho bạc Mỹ là loại tài sản chỉ theo những kỳ hạn riêng của Kho bạc Mỹ. Các loại tài sản khác như cổ phần và bất động sản có thể biến đổi rộng về chất lượng và đặc tính. Liệu loại tài sản ấy có chứa đựng nhiều tiểu loại và biến thể không?

Loại tài sản ấy về cơ bản là có sẵn trong thị trường trong nước hay trong một môi trường nước ngoài? Tài sản được tạo ra như thế nào? Các kiểu nhà đầu tư nào thích đầu tư vào loại tài sản này? Các lực nào thúc đẩy việc mua và bán chúng?

Cho là lịch sử không luôn luôn diễn ra theo những mô hình có thể lặp lại (không ai rung chuông khi thị trường và các chu kỳ kinh tế thay đổi), một lối tiếp cận cố định có lẽ sẽ không phù hợp với hầu hết mọi người qua mọi vòng quay thị trường. Tuy nhiên, vẫn có ích khi ghi nhớ trong đầu về cách thức mỗi loại đầu tư có xu hướng hoạt động như thế nào dưới một dãy các điều kiện của thị trường. Những lĩnh vực nhấn mạnh loại tài sản tương đối này (và vì thế cũng giảm sự nhấn mạnh lên các loại tài sản tương đối khác) được thấy một cách thú vị trong một dụng cụ đo sự sử dụng tài sản mà tôi đã phát triển và gọi là đồng hồ sử dụng tài sản (hình 3.2).

Hình 3.2 Đồng hồ sử dụng tài sản

Đồng hồ sử dụng tài sản chỉ ra rằng, nói chung, việc tập trung vào các tài sản có vẻ cân bằng trong suốt những giai đoạn tăng trưởng kinh tế và có lạm phát từ thấp đến vừa là một ý tưởng tốt. Khi lạm phát, bạn sẽ nhấn mạnh vào các tài sản có thực, phi tài chính (như bất động sản, hàng hóa và các kim loại quý) trong suốt thời gian lạm phát

cao và tập trung vào các đầu tư tiền mặt và các chứng khoán thu nhập cố định chất lượng cao, như cổ phần, trong suốt những giai đoạn giải lạm phát và giảm lạm phát. Do bởi mức độ tương đối cao để xuất hiện chủ nghĩa cơ hội và đặc tính quản lý tương lai đã được kiểm soát và các quỹ bảo hộ (hay các cá nhân tự tiếp cận hoặc thông qua một quỹ của các quỹ) được đặt vào trung tâm của đồng hồ sử dụng tài sản để chỉ ra tiềm năng sử dụng của chúng (phụ thuộc vào việc các đầu tư ấy có phù hợp với bạn hay không) dưới một dãy các điều kiện kinh tế và tài chính khá rộng.

Hãy xem xét các lựa chọn mà ta có để trang hoàng nhà cửa. Giống như mỗi loại đồ đạc và đồ trang trí mà chúng ta chọn cho phù hợp với một mục đích riêng, mỗi loại tài sản cũng có mục đích riêng và các đặc tính duy nhất.

Các cổ phần đại diện cho các phòng giải trí trong nhà. Đây là nơi chúng ta hưởng thụ một cuộc sống tốt. Mỗi đầu tư vào các cổ phần sẽ mang lại cho ta cơ hội tham gia vào các thời điểm kinh tế tốt và hưởng thụ các thành quả của nỗ lực con người. Giống như tất cả chúng ta đều có những ý tưởng khác nhau thế nào là vui vẻ và có thể có các loại đồ đạc khác nhau trong các phòng giải trí hoặc phòng sinh hoạt chung, các cổ phần cũng có những sự phân loại rất đa dạng. Một người có thể có một màn hình TV 60 inch và một bàn bi-da, trong khi người khác lại thích bàn cờ và người khác nữa lại thích các kệ sách áp tường. Phòng xem TV, phòng chơi, thư viện - mỗi phòng đều có một "tông" và cảm giác khác nhau, nhưng đều nhằm giúp ta hưởng thụ cuộc sống và thư giãn. Các cổ phần cũng giống vậy. Chúng có thể được phân loại theo kích thước, theo các chi tiết đánh giá riêng, hoặc theo khu vực địa lý, nhưng đều có mục đích chung giống nhau - để nắm được những lợi nhuận tốt nhất trong khi thừa nhận rằng sự bất ổn giá luôn là một rủi ro.

Các trái phiếu và các đầu tư có lợi tức cố định khác đại diện cho phòng ngủ trong nhà. Ở đây, chúng ta muốn được an toàn và được che chở khỏi những khó khăn hàng ngày. Nhìn chung, trái phiếu mang lại sự an toàn và thoải mái. Tuy nhiên, hãy tâm niệm rằng giống như căn phòng kiểu cổ, giường có mái che rất khác với phòng ngủ với

giấy dán tường đỏ rực và một cái giường tròn kiểu hiện đại, các trái phiếu có thể biến đổi rộng về chất lượng và thời gian đáo hạn của chúng, từ các trái phiếu kho bạc cực kỳ bảo đảm đến các trái phiếu tạp nham hoặc sinh lợi cao. Tuy tất cả đều phản ứng với các tỷ lệ lợi tức, nhưng các trái phiếu rủi ro và đáo hạn lâu hơn sẽ chịu được sự dao động giá rộng hơn các trái phiếu ngắn hạn, an toàn hơn.

Hầu hết mọi ngôi nhà đều có một phòng hoàn toàn khác với nhà của tất cả những người khác và phản ánh thị hiếu riêng nào đó của người cư ngụ. Nó có thể là phòng nghiên cứu của cha với một cái bàn lồi thò, một hộp giữ ấm xì gà, và chai Brandy cổ nhỏ vốn hoàn toàn không thích hợp với kiểu dáng hiện đại của phần còn lại ngôi nhà. Nó có thể là một phòng khách bên ngoài một phòng ngủ, bài trí kiểu xa xưa mà bà nội ta thường rất thích khi bà đến thăm. Các đầu tư xen kẽ trong thế giới đầu tư là hoàn toàn khác nhau, cũng như những căn phòng ấy. Các tài sản này gồm bất động sản, cổ phần riêng, kim loại quý, hoặc thậm chí là các chứng khoán chống lạm phát. Chúng có thể có vẻ lạc lõng trong một danh mục đầu tư thông thường khác như cổ phần và trái phiếu, nhưng thỏa mãn một nhu cầu đặc biệt. Lợi nhuận ở đây có vẻ là một kết quả của sự lạm phát hoặc kỹ năng quản lý. Điều mà mọi loại đầu tư này đều có chung là lợi nhuận của chúng thường được tạo ra bởi những sự tác động khác với những lực đang tác động đến cổ phần và các đầu tư trái phiếu truyền thống hơn của ta, khiến chúng trở thành một lựa chọn tốt cho sự đa dạng hóa.

Một số phòng trong nhà của bạn thì bình thường hơn nhưng không kém phần quan trọng. Tầng hầm có thể không thực sự làm ta thích thú hoặc sẽ không phải một nơi ta ở trong thời gian dài, nhưng máy nước nóng và bảng phân phối điện là thiết yếu cho sự vận hành suôn sẻ của phần còn lại của ngôi nhà. Hay - tầng áp mái (khoảng không gian không được sử dụng thường xuyên khác) cũng quan trọng ở sự cách ly của nó để giữ ấm nhà trong mùa đông và làm mát trong mùa hè, đỡ áp lực lên các hệ thống làm nóng và làm lạnh. Các buồng nhỏ trước nhà cung cấp chỗ cho đường dẫn hệ thống báo động để bảo vệ gia đình và đồ dùng gia đình của ta khỏi bị trộm. Hãy nghĩ về những căn phòng ấy như bộ phận tiền mặt trong danh mục đầu tư

của bạn. Tiền mặt mà ta có thể dễ dàng sử dụng mọi lúc, nhất là trong những thời khắc khó khăn. Ta giữ tiền và biết là lúc nào đó sẽ cần đến để đáp ứng một nhu cầu đặc biệt hay có sẵn dành cho những lúc khẩn cấp.

Cách thức trang hoàng nhà cửa là thuộc về từng cá nhân. Nghệ thuật và các món đồ trang trí mà ta chọn là có giá trị đối với ta vì những lý do nhất định. Ta có thể nghĩ một bức tranh của Monet là đẹp và Jackson Pollock là một bậc thầy vùng vãi loạn trí. Những món đồ mà chúng ta sẵn sàng chi trả để mua về treo lên tường và bệ lò sưởi hoàn toàn bị chi phối bởi cách chúng ta cảm nhận về chúng như thế nào. Tranh của một đứa trẻ có thể không có giá trị gì đối với một người lạ, nhưng rất đáng giá đối với cha mẹ của bé. Các chợ bán đồ nghệ thuật và các đồ sưu tập hoạt động phần nhiều theo cách này. Các giá trị bị chi phối bởi tính phổ biến, thị hiếu và bởi một loạt những đặc trưng không thể xác định về lượng khác. Các tài sản trong thị trường này đáng giá với thứ mà người nào đó sẵn lòng trả để mua nó - không hơn không kém. Một số người có con mắt sành đánh giá các giá trị nghệ thuật và cổ vật, và số khác thì chỉ là may mắn.

Cách bạn mua, giữ và cuối cùng là bán một tài sản như thế nào có thể cũng quan trọng như việc bạn sở hữu cái gì. Cách thức bạn đầu tư vào các loại tài sản đặc biệt chủ yếu có xu hướng đóng vai trò một chức năng của việc: 1) bạn có bao nhiêu tiền có liên quan đến những khoản đầu tư tối thiểu dùng để mua tài sản ấy, 2) bạn có thể dành bao nhiêu thời gian và sự quan tâm cho việc đầu tư, 3) kinh nghiệm đầu tư của bạn, và 4) các nguồn thông tin và cố vấn đầu tư mà bạn ưa thích.

Một số người muốn tự trang hoàng ngôi nhà của mình. Thậm chí dù có thể trả lương cho một người trang trí chuyên nghiệp, họ vẫn thích xem xét qua các tạp chí, đi đến các cửa hiệu, và tự mình kiểm tra các lựa chọn. Những kiểu người đầu tư này muốn lựa các cổ phần và trái phiếu. Họ thích tạo ra các danh mục đầu tư dựa trên nghiên cứu và phân tích riêng về các công ty đặc biệt, các nhà quản lý quỹ, và các điều kiện kinh tế. Thuận lợi của phương pháp này là bạn được chọn tất cả: mua nơi nào, tiêu bao nhiêu, và khi nào. Điều quan trọng

là phải hiểu rằng thành công của bạn phụ thuộc vào năng lực và kiến thức của bạn về mọi thứ, từ lớp phủ cửa sổ cho đến chất liệu làm sàn. Cũng vậy, thành công của bạn trong việc đạt đến đầu tư vững chắc sẽ phụ thuộc vào kiến thức của bạn về các thị trường, các cổ phần và trái phiếu cá nhân. Nếu bạn là loại người thích các bộ đồ dùng và các đồ trang trí đẹp nhất và mới nhất, thì có lẽ bạn sẽ thấy mình chi vượt ngân quỹ với nhiều đồ đạc cố định và các thứ linh tinh mà bạn không cần hoặc sẽ không dùng đến. Bạn có thể còn phải tự xoay sở với một chiếc ghế sofa không chui lọt qua cửa. Tự mình làm có nghĩa là toàn bộ gánh nặng của việc tổ chức một danh mục đầu tư có chất lượng cao sẽ chất chồng lên đôi vai của bạn, và bạn sẽ phải kiểm soát danh mục đầu tư của mình chặt chẽ hơn. Nếu bạn tạo ra một ngôi nhà đẹp nhưng rồi không duy trì được nó, bạn có thể phải tự xoay sở với một gánh nặng mà dù giá nào cũng không thể nhấc nó ra được.

Một số người thích tự mình làm hầu hết việc trang hoàng với sự hướng dẫn ở một mức độ nào đó có thể sử dụng các nguồn thiết kế giá thấp ở các cửa hàng như Home Depot hoặc Ikea. Bạn có thể sắp xếp ngân quỹ của mình và để ai đó làm những việc đo đạc thực tế các chạn bếp và cửa sổ. Bạn có thể nói cho họ biết bạn muốn gì rồi để họ thực hiện. Nếu bạn là loại người đầu tư này, bạn có vẻ sẽ sử dụng các quỹ hỗ tương đầu tư. Bằng việc tiêu tiền vào những nhà đầu tư khác, bạn sẽ tiếp cận được sự quản lý đầu tư chuyên môn và chuyên nghiệp. Bạn chọn các chạn bếp (quỹ giá trị [\[2\]](#)-hoặc quỹ tăng trưởng [\[3\]](#)) và để chuyên gia đảm đương các chi tiết (tức các cổ phần). Nếu bạn chọn kiểu quỹ này, thì hãy để cho các nhà quản lý chuyên nghiệp, hoặc thậm trọng hoặc năng nổ, hoặc ở giữa hai điều ấy đưa ra các quyết định mua và bán để giúp bạn đạt được các mục đích của mình. Khi bạn sử dụng dịch vụ thiết kế ở cửa hàng, các chi phí sẽ thay đổi. Một số cửa hàng tính phí mắc hơn các cửa hàng khác (hoặc các sản phẩm của họ tốn kém hơn các cửa hàng khác). Các lệ phí quỹ hỗ tương đầu tư có thể cao hoặc bị giảm đi từ các lợi tức dài hạn và cần phải được xem xét cẩn thận trước khi đầu tư. Một số cửa hàng và những người sản xuất có các bản danh mục mặt hàng tốt hơn các chỗ khác. Một số nhà quản lý quỹ hỗ tương đầu tư không theo kịp thị trường hoặc danh mục của họ không tốt bằng. Bạn phải xem xét kỹ

lương hiệu suất và các mức phí nếu chọn lập danh mục đầu tư của bạn theo cách này.

Một số người thực sự không muốn dính líu gì đến việc trang hoàng nhà cửa, và họ có đủ tiền để thuê một người chuyên nghiệp xử lý mọi thứ. Những nhà đầu tư ấy sử dụng các cố vấn hoặc các nhà quản lý tiền riêng. Mặt hạn chế ở đây là gì? Bạn phải có khả năng trả lương cho họ. Sự đầu tư tối thiểu cho các nhà quản lý ấy có thể là rất cao; không cao thì họ đã không mua nổi những ngôi nhà mà chính họ đang sống .

Đối với một số người, các chi phí và các lệ phí đi kèm với việc trang hoàng một ngôi nhà là mối quan tâm chính. Họ sẽ đi mua sắm cho các mức giá tốt nhất. Có những sản phẩm phù hợp với các nhà đầu tư này, như các quỹ trượt giá và các quỹ giao dịch thương mại. Những sản phẩm này không đắt và không được chuộng lắm, nhưng chúng là những đầu tư cực kỳ tốt có thể được sử dụng để đáp ứng các mục đích của bạn.

Có một số kiểu đầu tư, nhất là giữa các loại tài sản đầu tư luân phiên, có chút gì đó giống như các hợp tác xã. Các nhà đầu tư góp vốn chung với nhau theo những nhóm khá nhỏ để đạt đến một mục đích riêng. Bạn có thể mua cổ phần của một hợp tác xã nhất định để đảm bảo nguồn gốc cho một lựa chọn. Bạn có thể đầu tư thông qua một sự cộng tác để tác động đặc biệt đến một loại tài sản như bất động sản, gỗ, dầu và gas, hoặc sử dụng tiền với một quỹ bảo hộ đặc biệt hoặc nhà quản lý cổ phần riêng.

Có một số người muốn tự mình làm hết tất cả, thậm chí đảm nhận cả vai trò có tính chuyên môn cao. Những người này đóng vai trò như người thầu khoán không giới hạn của riêng họ và giám sát việc xây dựng các ngôi nhà của mình. Họ thích cảm giác quản lý mà họ có được trên mọi phương diện của công việc. Có những nhà đầu tư muốn sở hữu những tài sản thuê mướn của riêng họ. Một số kiểu nhà đầu tư thích sở hữu trực tiếp các hàng hóa hoặc có thể tự mình giao dịch các ngoại tệ nước ngoài. Giống như cần có nhiều kiến thức, sự tận tâm, và kỹ năng để xây được ngôi nhà cho mình, thì việc tự mình

xoay xở với các đầu tư chuyên môn cũng đòi hỏi kiến thức chuyên môn và một lượng lớn thời gian và kỹ năng. Cách bạn mua và trang hoàng nhà cửa như thế nào phụ thuộc vào rất nhiều các nhân tố đa dạng, từ cấp độ tận tâm đến các kỹ năng, năng lực, và những hạn chế thời gian. Tương tự, việc bạn tổ chức danh mục đầu tư như thế nào sẽ phụ thuộc vào tính cách đầu tư của bạn, vào việc bạn phải đầu tư bao nhiêu tiền, và vào khung thời gian của bạn.

Sau cùng, một trong những yếu tố quyết định quan trọng nhất về cách bạn tiến hành đầu tư nằm ở chỗ bạn tự cấu trúc kế hoạch sử dụng tài sản hoặc có ai làm thay cho bạn. Nếu là trường hợp sau, bạn cần dành nỗ lực đáng kể để tìm ra một đại diện đáng tin. Người này sẽ làm việc với sự liêm chính, đại diện cho các lợi ích của bạn, dành nhiều sức lực và các nguồn lực đáng kể để cấu trúc và thực hiện sử dụng tài sản thành công và thích hợp cho bạn, và dù sao bạn cũng phải cảnh giác trên mọi phương diện, từ kích thước của danh mục đầu tư cho đến các phí tổn phát sinh do hoàn cảnh thay đổi theo thời gian.

Chú Frank nói rằng...

Hãy hiểu rõ bản thân và luôn thực tế về những điểm mạnh cũng như các giới hạn của mình trong việc sử dụng các công cụ đầu tư. Hãy chắc chắn là có được đúng người sử dụng đúng các công cụ cho nhiệm vụ đầu tư riêng biệt.

[1]-Đèn bàn lava là một kiểu đèn mới, dùng để trang trí cho đẹp chứ không để chiếu sáng. [Nd]

[2]-Quỹ giá trị (Value Fund): Là một trong ba kiểu quỹ hồ tương đầu tư chính. Mỗi nhóm quỹ hồ tương đầu tư lớn đều có một thành tố quỹ giá trị mà trong đó các quỹ thường được chia nhỏ ra về kích cỡ. Ví dụ, một nhóm quỹ có thể gồm các quỹ giá trị vốn nhỏ, vốn vừa và vốn lớn để các nhà đầu tư lựa chọn.

Tiền đề của đầu tư giá trị là thị trường có những khiếm khuyết vốn có cho phép các công ty giao dịch cái gì đó ở mức độ thấp hơn giá trị thực của nó. [Nd]

[3]-Quỹ tăng trưởng (Growth Fund): một danh mục đầu tư đa dạng hóa của các cổ phần có sự nâng giá vốn như mục đích chính của nó, với rất ít hoặc không có phần chia lợi tức. Các công ty danh mục đầu tư chủ yếu gồm các công ty có sự tăng trưởng trên mức trung bình về lợi nhuận và tái đầu tư các lợi nhuận ấy để mở rộng, sở hữu hoặc nghiên cứu phát triển. [Nd]

CHƯƠNG 4

Những phần của một tổng thể - Nối kết các giấc mơ thành một kế hoạch

*Kế hoạch của bạn cũng phải có tính cá nhân và đặc biệt,
giống như các giấc mơ của bạn*

HẦU HẾT CHÚNG TA đầu tư vào loại tài sản nào đó không phải vì bản thân chúng hay những đặc tính duy nhất của chúng, thậm chí cũng không vì các lợi ích vốn có của chúng như thế nào, mà là vì chúng có thể làm gì cho ta. Điều ta thường không làm là suy nghĩ chính xác tại sao lại nên mua một kiểu đầu tư này thay vì kiểu đầu tư khác để đáp ứng một mục đích riêng. Qua nhiều năm quan sát, tôi nhận thấy khi nói với các khách hàng rằng họ cần các cổ phần của công ty có vốn nhỏ hoặc các cổ phần có giá trị, đại loại thế, để mở rộng danh mục đầu tư của họ, thì ngay lập tức mắt của họ đờ ra. Họ không thực sự quan tâm nhiều đến các bộ phận đang hoạt động của danh mục đầu tư của họ là gì. Điều họ quan tâm là đạt được một kết quả rõ ràng. Họ muốn tiền của họ được an toàn trước sự lạm phát hoặc biến động thị trường. Họ muốn gửi con của họ đến những trường học tốt nhất. Họ muốn mua ngôi nhà nghỉ mơ ước, hoặc đi du lịch thế giới, hoặc có tiền chăm sóc cho một người họ hàng lớn tuổi. Vào cuối ngày, liệu bạn có quan tâm đến máy vi tính của bạn hoạt

động như thế nào không? Có lẽ là không. Bạn chỉ muốn biết rằng nó sẽ thực hiện một cách đáng tin những việc mà bạn muốn nó làm.

Hãy ngừng lại một chút và nghĩ về danh mục đầu tư như thể nó là chiếc máy vi tính của bạn - làm một công việc mà bạn muốn nó phải làm. Liệu việc sở hữu các cổ phần, trái phiếu, gỗ hoặc vàng có quan trọng với bạn không? Đối với một số người thì có, còn đối với những người khác thì không nhiều. Điều bạn quan tâm chính là có tiền để đạt được các mục tiêu. Đây là lý do tại sao tôi khuyên bạn hãy sử dụng một phương pháp mà tôi gọi là sử dụng tài sản theo mục tiêu. Lối tiếp cận này, được mô tả trong những đoạn sau, cho phép bạn nghĩ về các đầu tư của bạn làm gì một cách chính xác và rõ ràng. Sử dụng tài sản theo mục tiêu buộc bạn phải nghĩ về tại sao và khi nào nên thêm vào cho danh mục đầu tư của mình một kiểu đầu tư đặc biệt. Đầu tư ấy có liên hệ với các mục tiêu của bạn không, hay nó chỉ có vẻ như hứa hẹn mang lại những lợi nhuận rất lớn? Tôi thường gặp những người mà danh mục đầu tư của họ được tập hợp lại bằng việc mua bất kì thứ gì đang “nóng” tại thời điểm ấy, hay thứ gì mà người môi giới xúi họ mua. Những danh mục đầu tư ấy trông giống một gác mái chứa đầy những thứ linh tinh mà không có ý nghĩa gì với mục tiêu đầu tư tổng thể. Sử dụng tài sản theo mục tiêu tiếp cận việc tạo ra danh mục đầu tư tương tự với việc đi mua một chiếc xe hơi. Chúng ta mua xe dựa theo các nhu cầu của mình. Trả nhiều hay ít tiền là dựa vào điều kiện tài chính, nhưng quyết định mua kiểu xe nào lại dựa trên điều mà ta muốn chiếc xe phải làm. Tôi lái xe trong thành phố hay ngoại ô? Tôi sống ở miền Tây Nam hay Trung Tây? Dù chiếc xe có đẹp đến thế nào, nếu bạn cần phải kéo một toa xe moóc qua những con đường phủ đầy tuyết với một chiếc thuyền câu ở trên nóc, thì chiếc Mazda Miata sẽ không làm được việc ấy.

Hãy xem xét các đầu tư của bạn theo cách như vậy. Chẳng hạn, nếu bạn tìm quỹ cho việc học đại học 18 năm sau kể từ bây giờ, có lẽ bạn cần tính đến những tài sản đã tăng trưởng như các cổ phần trong hoặc ngoài nước Mỹ, bất động sản, và có lẽ cả các kim loại quý. Mục đích là có được các lợi nhuận dài hạn khi bán tài sản, vì vậy bạn hẳn sẽ không cần sử dụng các trái phiếu cho mục tiêu này. Dù các trái

phiếu có thể có các khoản tiền lãi cố định và một sự hoàn lại đầy hứa hẹn trong tương lai, chúng không có vẻ sẽ mang lại kiểu giá trị dài hạn đáp ứng được mục tiêu của bạn. Rất nhiều người phạm phải sai lầm này khi thực hiện các đầu tư mà không quan tâm gì đến việc họ muốn các đầu tư ấy làm gì cho họ (trừ việc tạo ra tiền theo một nghĩa rất chung). Theo suy nghĩ chủ quan của tôi, việc ấy cũng tương đương với đưa một cầu thủ bóng chày ra sân chơi ở vị trí tiền vệ bóng đá trong bộ đồng phục bóng chày. Anh ta có thể là một cầu thủ ném bóng giỏi, nhưng anh ta sẽ không làm tốt trong một sân bóng đá, và hơn nữa có lẽ anh ta sẽ bị thương.

Chú Frank nói rằng...

Các mục tiêu cá nhân của bạn phải định hình danh mục đầu tư của bạn.

Một trong những lợi ích lớn nhất của sử dụng tài sản theo mục tiêu là nó giúp bạn tổ chức các lựa chọn của mình cho danh mục đầu tư (danh mục này có thể có nhiều danh mục đầu tư nhỏ bên trong, mỗi danh mục được hướng đến một mục tiêu khác nhau). Đưa ra các đầu tư dựa theo mục tiêu sẽ tập trung tâm trí của bạn vào việc mỗi loại tài sản có thể làm gì để đáp ứng các mục tiêu của bạn, và chúng sẽ che chở cho bạn nhiều tới mức nào. Nếu các tài sản chỉ hữu ích đối với các mục đích và mục tiêu của ta, thì ta cần biết mỗi kiểu tài sản có thể hoặc không thể giúp ích cho ta là kiểu tài sản nào. Kiểu tiếp cận này sẽ giúp ta giữ Peyton Manning chơi tiền vệ bóng đá và Curt Schilling đứng trên gò của cầu thủ ném bóng, tức vị trí mà mỗi cầu thủ cần phải đứng và dưới những điều kiện mà có vẻ họ sẽ thành công.

Có những mục tiêu đầu tư chủ yếu, điển hình mà các nhà đầu tư đều có chung. Đầu tiên là sự bảo vệ chống lại những tác động cuốn theo của lạm phát. Mua cổ phần có thể là một hàng rào tốt phòng ngừa lạm phát nhỏ và vừa. Tính linh động của một công ty trong việc nâng giá và gia tăng lợi nhuận mang lại cho nó khả năng hoạt động tốt trong một nền kinh tế lạm phát vừa phải. Tuy nhiên, khi các tỷ lệ

lạm phát tăng vọt, các cổ phần có xu hướng bị tổn thương. Chi phí gia tăng của việc vay mượn và mua bán khiến cho chúng khó mà tăng trưởng nhanh hơn tốc độ lạm phát được. Thêm vào đó, nhiều mô hình được sử dụng dựa trên phố Wall để đánh giá cổ phần sử dụng các tỷ lệ lợi tức như một đầu vào quan trọng, và các tỷ lệ lợi tức cao hơn đi kèm với lạm phát sẽ làm cho các mô hình ấy hạ thấp các giá trị tổng thể và cuối cùng là hạ giá các cổ phần.

Lý do thứ hai cho việc sở hữu các cổ phần và các tài sản dựa trên chứng khoán là để tham gia vào các công ty có thể sinh lợi và vào sự tăng trưởng kinh tế tổng thể. Các cổ phần quốc tế giúp ta có mặt trong các vùng đặc biệt trên thế giới bên ngoài thị trường nội địa của ta. Vì sự tăng trưởng có thể bị tác động bởi các chính sách của chính phủ như các loại thuế và môi trường điều tiết, nên việc sở hữu các tài sản phi nội địa có thể giúp ta có mặt trong các nền kinh tế đang phát triển nhanh hơn. Thêm vào đó, các công ty tư nhân có thể được nâng giá nhờ các tác nhân như nghiên cứu và phát triển, cũng như các sản phẩm và dịch vụ mới. Trong một thời gian dài, việc sở hữu các loại tài sản chứng khoán mang lại cho ta cơ hội kiếm lợi từ sự tăng trưởng kinh tế. Mặc dù cuộc sống và lịch sử không đi theo một đường thẳng tắp, nhưng tiêu chuẩn sống cho hầu hết con người trên khắp thế giới tiến bộ qua thời gian là điều không cần bàn cãi. Các cổ phiếu thường cho phép bạn có phần trong các lợi nhuận của những đợt triều dâng vốn có vẻ làm chao đảo mọi thứ, là kết quả của các vấn đề nhân khẩu học, các tiến bộ công nghệ, hay những đột phá khoa học. Sự đa dạng hóa giữa các loại tài sản chứng khoán giúp ta kiếm lợi từ các xu hướng tăng trưởng dài hạn.

Ba là, các nền kinh tế và xã hội không phải luôn bùng nổ vào thời điểm mà lợi nhuận là điều chúng ta quan tâm nhất. Đôi khi, có nhiều khó khăn phải mất một lúc mới vượt qua được. Những đứt gãy trong các quỹ đạo đi lên của nhân loại thỉnh thoảng được thấy trong những sự ngưng trệ, các môi trường đang giảm lạm phát về giá, các cuộc xung đột có vũ trang, và đôi khi là những cuộc suy thoái. Tất cả những điều ấy đều khó dự báo trước được. Mọi người đều muốn bảo vệ danh mục đầu tư tổng thể của họ trước những thời điểm xấu. Ở

đây, các tài sản có lợi tức cố định chất lượng cao là loại đầu tư có tính lựa chọn. Miễn là các đầu tư lợi tức cố định là đáng tin và ta có thể trả các hóa đơn cho chúng, thì các trái phiếu cấp cao, các khoản đầu tư tiền mặt, và thậm chí các chứng khoán chỉ số lạm phát với tiền lãi lợi tức có thể dự đoán được và vốn nguyên thủy được bảo đảm của chúng sẽ giúp ta sống sót qua những môi trường kinh tế nguy hiểm.

Bốn là, có những lúc chúng ta có lẽ sẽ muốn danh mục đầu tư của ta sinh lợi cho ta. Rốt cục, chúng ta đã làm việc vất vả; và tiền của ta cũng vậy. Có các loại tài sản thuộc nhiều kiểu khác nhau có thể mang lại lợi nhuận trang trải cho các phí tổn cuộc sống hay thậm chí cho đầu tư các cơ hội khác. Các tài sản tốt nhất ở đây gồm các chứng khoán như các cổ phần trả từng phần, các cổ phần ưu tiên, và các quỹ đầu tư tín thác bất động sản. Bạn có thể còn cần tính đến các chứng khoán chỉ số lạm phát để tạo ra các dòng thu nhập từ danh mục đầu tư.

Như J.P. Morgan đã có một câu trả lời nổi tiếng, khi được hỏi về chiều hướng của thị trường chứng khoán, rằng: “Một điều mà tôi có thể nói chắc chắn là nó sẽ dao động.” Đôi khi là dao động rất dữ dội. Vì vậy, mục tiêu đầu tư thứ năm phổ biến thường thấy là có một danh mục đầu tư không nhảy lộn xộn. Phụ thuộc vào sức chịu đựng rủi ro của bạn và vào việc bạn muốn các đầu tư của mình dè dặt hoặc năng động như thế nào, bạn sẽ muốn có một tỷ lệ phần trăm nào đó của danh mục đầu tư được đầu tư vào các tài sản có thể bảo vệ chống lại sự không ổn định và xáo trộn của các thị trường chứng khoán. Những thứ ấy gồm các tài khoản tiền mặt, các kim loại quý, và các quỹ giao dịch kỳ hạn có quản lý. Thậm chí có một số quỹ bảo hộ cho mục đích đặc biệt và các quỹ giao dịch thương mại có thể giúp dàn xếp các lợi nhuận của bạn và bảo vệ danh mục đầu tư của bạn chống lại những dao động dữ dội. Có các đầu tư trong danh mục đầu tư giúp cân bằng hoảng loạn khi thị trường không ổn định có thể sẽ cực kỳ có giá trị.

Sáu là, ngày nay ta đang sống trong một nền kinh tế toàn cầu. Không cách nào thoát được khỏi điều ấy, vì vậy bạn cần phải có mặt trong các hoạt động ngoại tệ khắp thế giới để bù đắp tác động mà một ngoại tệ có thể tác động đến các đầu tư của bạn. Một số đầu tư phải

được đặt bên ngoài quê hương của bạn. Các cổ phần và trái phiếu của thị trường đã phát triển và đang nổi lên có thể giúp ta đạt được mục tiêu này. Thêm vào đó, có nhiều phương tiện chuyên biệt, gồm các quỹ bảo hộ và các quỹ giao dịch kỳ hạn có quản lý, có thể giúp đạt được mục tiêu ấy.

Bây giờ, ta hãy nói về các cầu thủ chơi cho đội sử dụng tài sản của bạn. Mỗi cầu thủ có những điểm mạnh và điểm yếu riêng. Tôi thích nghĩ rằng mỗi loại tài sản có đặc tính riêng có thể giúp ta đạt được các mục tiêu riêng. Có sáu mục tiêu đầu tư then chốt, và mỗi loại tài sản hướng đến các mục tiêu ấy một cách khác nhau.

Sáu mục tiêu Bảo vệ và Tham gia chủ yếu nhất cho việc sở hữu một loại tài sản được chỉ ra trong hình 4.1, trong đó dấu “x” cho thấy liệu 16 loại tài sản được xếp thành hàng ngang có đáp ứng được một hay nhiều trong số sáu loại mục tiêu được xếp thành cột dọc hay không.

Các thuận lợi và bất lợi tiềm năng có thể tác động đến 16 loại tài sản thường gặp nhất được chỉ ra trong hình 4.2 và 4.3.

Chúng ta cần có khả năng hòa trộn và làm cho các tài sản không hoạt động giống nhau phù hợp với nhau. Bất động sản, dù là tài sản có thực hay các quỹ đầu tư tín thác bất động sản, đều cư xử khác với các tài sản như lợi nhuận cố định. Vàng có xu hướng hoạt động khác với các cổ phần. Cho nên cần thiết phải hòa trộn và làm cho các tài sản của bạn phù hợp với nhau để dàn xếp các lợi nhuận của danh mục đầu tư tổng thể.

Chúng ta cần các loại tài sản sẽ thịnh vượng khi thị trường diễn biến tốt. Ở đây, các cổ phần, bất động sản, và các loại tài sản đã phát triển khác sẽ phù hợp với danh sách này. Các kiểu quỹ bảo hộ nhất định cũng tiến triển rất tốt trong các thị trường đang lên.

Chúng ta sẽ cần một phần nào đó trong các tài sản của ta được ổn định và sẵn sàng để sử dụng. Nhiều cổ phần đã liệt kê có sự thuận lợi này, ngoài ra còn có các đầu tư lợi tức cố định ngắn hạn và thị trường

tiền. Bạn sẽ cần một số đầu tư của mình không chỉ ổn định mà còn được miễn trừ tương đối khỏi những sự dao động giá.

Với một số tài sản, sự lựa chọn đúng nhà quản lý có thể giúp bạn đạt được hiệu suất vượt trội đáng kể cho danh mục đầu tư. Những tài sản ấy gồm các quỹ bảo hộ và các quỹ cổ phần riêng. Một nhà quản lý có hiểu biết đặc biệt về một loại tài sản có thể mang lại lợi nhuận thặng dư cho phép bạn mở rộng danh mục đầu tư của mình với một tốc độ lợi nhuận cao. Những nhà quản lý trong các thị trường đang lên nào đó có tính chuyên nghiệp, có kiến thức thật sâu sắc có thể cũng đạt đến kết quả này.

Hình 4.1: Các mục tiêu Bảo vệ và Tham gia đối với việc sở hữu một loại tài sản

Loại tài sản	Sử dụng tài sản theo mục tiêu					
	Quỹ lạm phát	Tham gia vào sự tăng trưởng kinh tế	Quỹ giảm lạm phát	Dòng tiền mặt	Quỹ bất ổn định	Rủi ro Ngoại tệ
Cổ phiếu						
Cổ phiếu Mỹ	x	x		x		
Cổ phiếu châu Âu	x	x		x		x
Cổ phiếu châu Á đã phát triển	x	x		x		x
Cổ phiếu Thị trường đang lên	x	x		x		x
Lợi tức cố định						
Lợi tức cố định Mỹ			x	x	x	
Nợ ngắn hạn Mỹ			x	x	x	
Trái phiếu lãi suất cao		x				
Nợ thị trường ngoài Mỹ đã phát triển			x	x	x	x
Nợ thị trường đang lên			x	x		x
Các đầu tư luân phiên						
Bất động sản và RIETs ¹	x	x		x		
Tài sản có thực	x	x			x	x
Cổ phần riêng	x	x				
Quỹ futures có quản lý					x	x
Quỹ bảo hộ	x	x			x	x
Chứng khoán chỉ số lạm phát	x	x	x	x		x
Tiền mặt/ các khoản tương đương với tiền mặt			x	x	x	x

(Còn tiếp)

¹ Quỹ đầu tư tín thác bất động sản.

Hình 4.2. Các thuận lợi tiềm năng của các loại tài sản

Loại tài sản	Các thuận lợi					
	Tương quan thấp	Các lợi tức ổn định	Các lợi tức không đi theo chứng khoán Mỹ	Hệ số Alpha phát sinh nhờ sự lựa chọn nhà quản lý	Khả năng thanh khoản sinh lợi	Bảo trợ lạm phát
Cổ phiếu						
Cổ phiếu Mỹ					X	X
Cổ phiếu châu Âu					X	x
Cổ phiếu châu Á đã phát triển					X	x
Cổ phiếu Thị trường đang lên				x		x
Lợi tức cố định						
Lợi tức cố định Mỹ	X	X	x		x	
Nợ ngắn hạn Mỹ	X	X	x		x	
Trái phiếu lãi suất cao						
Nợ thị trường ngoài Mỹ đã phát triển	X	X	x		x	
Nợ thị trường đang lên						
Các đầu tư/luân phiên						
Bất động sản và RIETs	X			X	X	X
Tài sản có thực	X		X			X
Cổ phần riêng	X			X		
Quỹ futures có quản lý	X	X	X			
Quỹ bảo hộ				X		
Chứng khoán chỉ số lạm phát	X	X	X		X	X
Tiền mặt/ các khoản tương đương với tiền mặt	X	X	X		X	

Tương quan thấp: Phản ánh một mức độ yếu về sức mạnh và chiều hướng trong mối quan hệ với các lợi nhuận giữa các loại tài sản theo từng cặp cho trước.

Các lợi tức ổn định: Gồm các loại tài sản thể hiện một sự phân tán theo thống kê thấp của các lợi tức xung quanh các giá trị trung bình.

Các lợi tức không đi theo chứng khoán Mỹ: Phản ánh một mức độ nhạy cảm yếu đối với các lợi tức chứng khoán của Mỹ.

Hệ số Alpha phát sinh nhờ sự lựa chọn nhà quản lý: Phản ánh một năng lực của nhà đầu tư trong việc gia tăng các lợi nhuận qua việc tìm được các nhà quản lý tài sản có thể tạo ra lợi nhuận cho một tài sản cho trước trên một cơ sở nhất quán nằm trên một điểm chuẩn đã lựa chọn.

Khả năng thanh khoản sinh lợi: Chỉ đến khả năng của một nhà đầu tư trong việc dễ dàng vào hoặc ra khỏi một đầu tư hoặc mua và bán một tài sản trong một khoảng thời gian hợp lý mà không gây ra sự xê dịch giá lên hoặc xuống đáng kể.

Bảo trợ lạm phát: Gồm các loại tài sản có xu hướng bảo vệ chống lại các tốc độ cao của sự gia tăng về giá chung của thực phẩm và các dịch vụ (sự rút giá đáng kể trong khả năng mua tiến) bên trong một nền kinh tế.

Hình 4.3. Các bất lợi tiềm năng của các loại tài sản

Loại tài sản	Các rủi ro tài sản tiềm năng						Hệ số Beta gia tăng với sự bất ổn định
	Tình trạng bất ổn	Các lệ phí cao	Tính bất ổn định cao	Rủi ro thanh khoản	Các lợi nhuận quản lý tập nham	Các vấn đề về thuế	
Cổ phiếu							
Cổ phiếu Mỹ	X		X				X
Cổ phiếu châu Âu	X		X				X
Cổ phiếu châu Á đã phát triển	X		X				X
Cổ phiếu Thị trường đang lên	X		X	X	X		X
Lợi tức cố định							
Lợi tức cố định Mỹ							
Nợ ngắn hạn Mỹ							
Trái phiếu lãi suất cao							
Nợ thị trường ngoài Mỹ đã phát triển	X		X	X			X
Nợ thị trường đang lên	X		X	X	X		X
Các đầu tư luân phiên							
Bất động sản và RIETs	X	X	X	X	X	X	X
Tài sản có thực		X		X	X		
Cổ phần riêng							
Cổ phần riêng	X	X	X	X	X	X	X
Quý futures có quản lý		X		X	X	X	
Quý bảo hộ	X	X	X	X	X	X	X
Chứng khoán chỉ số lạm phát						X	
Tiền mặt/ các khoản tương đương với tiền mặt							

Tình trạng bất ổn: chỉ khuynh hướng của một tài sản trải qua những xê dịch đáng kể, không ưa thích về giá, tính bất ổn định, hoặc khả năng thanh khoản trong suốt những điều kiện không ổn định chung/ hoặc các điều kiện thị trường bất ổn.

Các lệ phí cao: Phản ánh chi phí cao cho việc quản lý tài sản, sự giám sát, thanh toán, hoặc cho đầu vào hoặc ra khỏi một tài sản cho sẵn.

Tính bất ổn định cao: Gồm các tài sản thể hiện một sự phân tán rộng về mặt thống kê của các lợi nhuận xung quanh các giá trị trung bình của chúng. Thêm vào sự chênh hướng chuẩn như một số do rủi ro, một số nhà đầu tư tập chung vào các số đo rủi ro bên dưới khác, kể cả rủi ro thâm hụt (rủi ro của việc vượt quá một sự tổn thất tiền tệ tối đa có thể chấp nhận được), rủi ro bán dao động, hoặc rủi ro bán dao động theo mục tiêu.

Rủi ro thanh khoản: Chỉ đến sự khó khăn mà một nhà đầu tư 1) vào hoặc ra một đầu tư đặc biệt; hoặc 2) mua hoặc bán một tài sản bên trong một khoảng thời gian hợp lý mà không gây ra sự xê dịch giá lên hoặc xuống đáng kể. Hơn nữa, có thể không có khả năng trong việc đạt được một mức độ đủ về thông tin ban đầu và/ hoặc thông tin đang diễn ra về các chiến lược của một nhà quản lý đầu tư và/ hoặc các vị trí nằm bên dưới một quỹ đầu tư hoặc phương tiện đặc biệt bên trong một tài sản cho sẵn.

Các lợi nhuận quản lý tập nham: chỉ đến một sự mở rộng đáng kể lợi nhuận giữa các nhà quản lý tài sản ở mức 25% phía trên và 25% phía dưới trong một loại tài sản hoặc trên một tầm nhìn đầu tư cho sẵn.

Các vấn đề về thuế: chỉ đến tiềm năng mà một nhà đầu tư mắc phải thuế thu nhập cơ bản, lợi nhuận vốn, chiếm dụng tài sản, thuế nội địa, bất động sản, thu nhập kinh doanh không tương quan (UBI), hoặc các loại thuế khác ở cấp độ bang, quốc gia, địa phương hoặc quốc tế.

Hệ số Beta gia tăng với sự bất ổn định: chỉ đến các loại tài sản mà việc thực hiện đầu tư chúng có xu hướng có liên quan cao đến sự thực hiện đầu tư của các loại tài sản khác trong suốt các thời điểm biến động thị trường tài chính, cho dù dưới những điều kiện thị trường bình thường, các loại tài sản ấy có thể thể hiện những tương quan khá thấp về lợi nhuận với các loại tài sản khác.

Chú Frank nói rằng...

Đừng bao giờ sử dụng các tài sản dài hạn
cho các mục tiêu ngắn hạn.

Khi tổ chức danh mục đầu tư, chúng ta cần nghĩ về một trong sáu đặc tính bảo vệ và tham gia mà mỗi tài sản đưa ra cho ta. Tôi từng thấy nhiều nhà đầu tư không hiểu các khái niệm cơ bản về các loại đầu tư nào nói chung là hoạt động và không hoạt động. Cuối cùng họ có trong tay một danh mục đầu tư trông có vẻ như một đội thể thao kỳ cục với các tiền vệ bóng bầu dục và các cầu thủ bóng chày và thủ môn bóng đá. Họ nghĩ họ đang chơi môn gì vậy? Không có bất kỳ loại tài sản đặc biệt nào; mỗi loại đều có các ưu điểm và các khuyết điểm. Vấn đề là phải hiểu được các cầu thủ và loại trò chơi mà bạn muốn chơi.

Các tài sản nhất định, như cổ phần riêng, các quỹ bảo hộ, và một số kiểu đầu tư bất động sản, tài sản thương mại có thể ổn định và đắt. Nhiều tài sản sẽ làm cho danh mục đầu tư của bạn bị đặt vào trong sự xáo động của thị trường. Các cổ phần nước ngoài và nội địa, các trái phiếu thanh khoản thời gian dài, tiền tệ và hàng hóa có thể đôi khi rất không ổn định. Hãy thử lấy một ngày làm ví dụ: đầu ngày, thị trường chứng khoán Mỹ khởi đầu mạnh mẽ và leo lên trên 100 điểm - có lẽ trên bản tin về một viện trợ tài chính. Rồi khi kết thúc ngày đó, nó giảm khi dầu tăng đến 100\$/ thùng. Tuy nhiên, chỉ một vài năm ngắn ngủi trước đó, dầu hiếm khi được xem như một cơ hội đầu tư, với mức giao dịch dưới 20\$/ thùng. Lợi nhuận cổ phần Mỹ có xu hướng bình quân khoảng 10%/ năm với thời hạn dài, nhưng với thời hạn ngắn thì thị trường chứng khoán Mỹ có thể lên xuống với mức 20% hoặc hơn tùy từng năm. Thị trường chứng khoán không phải là nơi bất ổn duy nhất trong giới đầu tư. Một số tài sản có lợi tức cố định như nợ nước ngoài và các trái phiếu hoa lợi cao dao động lên xuống và có thể có lợi nhuận cực kỳ khác nhau từ năm này sang năm khác.

Một số tài sản có vẻ rất khác nhau có thể lúc đầu hoạt động hoàn toàn giống nhau trong các thời điểm khó khăn. Các cổ phần và trái phiếu mới nhìn thì có vẻ rất khác nhau. Tuy nhiên, nếu tỷ lệ lợi tức

tăng lên một lượng đáng kể và các trái phiếu bắt đầu giảm giá, thì các cổ phần có thể cũng bắt đầu giảm. Ta không những ở trong thế giới toàn cầu mà còn trong một thế giới chịu sự tác động qua lại.

Một số tài sản như các quỹ đầu tư tín thác bất động sản và các quỹ bảo hộ có thể bị bất lợi về thuế. Trong cổ phần riêng, giao dịch kỳ hạn có quản lý, vốn mạo hiểm, và bất động sản, các lợi nhuận của bạn sẽ phụ thuộc vào nhà quản lý.

Bây giờ hãy xem xét làm thế nào để các tài sản hoạt động có lợi trong kế hoạch của bạn. Hãy xem xét một số mục tiêu chung và xem tiến trình ấy có thể hoạt động như thế nào. Một mục tiêu chung đối với nhiều nhà đầu tư là tài trợ cho các chi phí luôn tăng trưởng của việc học đại học của con cháu họ. Hãy giả định rằng Bill và Janie mới 4 và 6 tuổi. Chúng ta có nhiều thời gian trước khi chúng đến tuổi học đại học, vì vậy ta sẽ rút được kinh nghiệm từ nhiều chu kỳ kinh tế trước khi đến lúc viết phiếu thanh toán học phí. Bạn muốn xem xét các loại tài sản nào? Các cổ phần rõ ràng có thể giúp bạn kiếm lợi từ sự tăng trưởng kinh tế trong các khung thời gian 12 đến 14 năm mà bạn đang hướng tới. Có lẽ bạn muốn xem xét một số cổ phần nước ngoài để tham gia vào thị trường ngoại tệ nước ngoài và sắp xếp hoạt động tổng thể của danh mục đầu tư cổ phần của bạn. Có thể bạn muốn xem xét sử dụng tài sản đối với các kim loại quý, các chứng khoán chống lạm phát, cũng như bất động sản để chống lại mọi giai đoạn lạm phát cao. Bạn không muốn hoàn toàn dấn thân vào sự bất ổn định theo chiều hướng đi xuống, vì vậy, một phần tiền của bạn nên đầu tư vào các sản phẩm lợi tức cố định chất lượng cao, vốn sẽ mang lại một mức độ bảo vệ trên danh nghĩa nào đó và làm ổn định các dòng tiền mặt để giảm nhẹ sự xáo động.

Còn khoản lương hưu, một mục tiêu đầu tư phổ biến khác thì như thế nào? Nếu bạn là một nhà đầu tư 40 tuổi, bạn có một khung thời gian rất dài. Bạn muốn nhiều loại tài sản giống nhau như trong danh mục đầu tư được dành để trả học phí đại học. Tính thanh khoản không thành vấn đề, vì vậy bạn còn có thể muốn xem xét một số loại tài sản có lợi tức cao, ít ổn định hơn như vốn mạo hiểm, các quỹ bảo hộ, và cổ phần riêng. Sự bảo vệ ngắn hạn tương phản với tính bất ổn

định cũng ít quan trọng hơn một chút, vì vậy có lẽ bạn cần giảm phần lợi tức cố định và chuyển đến các chứng khoán hoặc các quỹ đầu tư tín thác bất động sản (REITs).

Hãy xem xét các mục tiêu ngắn hạn của bạn. Nếu bạn đang lập kế hoạch mua ngôi nhà mơ ước trong 5 năm, bạn không có nhiều thời gian và không thể đảm đương việc bị rơi vào sự bất ổn định về giá. Ở đây, bạn cần tập trung vào các đầu tư tiền mặt có bảo vệ vốn và các đầu tư lợi tức cố định ngắn hạn. Có lẽ bạn cần có một sự sử dụng tài sản nhỏ cho các chứng khoán để chạy theo nền kinh tế, nhưng chỉ một lượng rất nhỏ. Bạn còn muốn được bảo vệ trước lạm phát mà không có sự bất ổn của các kim loại hoặc hàng hóa, vậy thì các chứng khoán chống lạm phát rất đáng để quan tâm.

Một nhà đầu tư đã về hưu có lẽ tiếp cận quá trình này theo một cách khác. Bà muốn danh mục đầu tư của mình mang lại lợi nhuận để nghỉ hưu thoải mái. Nếu bà có sức khỏe tốt và mới vừa nghỉ hưu, thì bà vẫn có thể có một khung thời gian khá dài cần tạo ra thu nhập từ danh mục đầu tư ấy. Việc bảo vệ danh mục đầu tư khỏi thua lỗ và kiếm được thu nhập đáng kể nào đó là quan trọng hơn việc mở rộng danh mục đầu tư. Đối với bà, sự nhấn mạnh sẽ được đặt trên các chứng khoán thu nhập cố định và các cổ phần trả từng phần. Thay vì sở hữu các tài sản có thực không ổn định, có lẽ bà cần xem xét các chứng khoán bảo vệ khỏi lạm phát để chống lại lạm phát. Tính thanh khoản là vấn đề, vì vậy bà cần tránh các loại tài sản ít thanh khoản hơn như các quỹ bảo hộ. Các quỹ đầu tư tín thác bất động sản có thể mang lại một sự bảo vệ chống lạm phát nào đó và chúng có xu hướng tạo ra thu nhập từng phần, vì thế các tài sản ấy có lẽ cũng nên được tính đến.

Dù giấc mơ của bạn là gì, hãy tách chúng ra thành các mục đích cá nhân. Một khi bạn đã làm được điều ấy và sử dụng các phần trăm của các tài sản cho mỗi mục đích, bạn sẽ có cái gì đó đặc biệt. Bạn sẽ tạo ra được một kế hoạch sử dụng tài sản phù hợp với bạn và được thiết kế để hoàn thành các mục tiêu của bạn. Bằng việc nối kết mọi sự sử dụng tài sản cá nhân cho mỗi mục đích, bạn có một bản đồ đi đường

cho danh mục đầu tư tổng thể của mình mà danh mục này vốn cũng là một mục đích đặc biệt.

Chú Frank nói rằng...

Hãy nghĩ về thời gian quyết định cho các nhu cầu thanh khoản của bạn và về việc bạn có thể chịu được bao nhiêu sự bất ổn về giá của tài sản.

CHƯƠNG 5

Hai chiến lược để chiến thắng trên thương trường nhằm tồn tại trong lĩnh vực đầu tư

Hãy sử dụng môi trường hiện tại để tập trung vào một bức tranh lớn

ĐẦU THẬP NIÊN 1980, tôi được giới thiệu đến hai anh em mà mỗi người được thừa kế vài triệu USD từ người mẹ vốn là một nữ doanh nhân thành đạt trong lĩnh vực hàng điện tử. Trước khi qua đời, bà bán công ty của mình cho một hãng máy tính lớn ở Mỹ để lấy tiền mặt. Cảm thấy khó chịu bởi sự không ổn định, nghiêng về một bên của thị trường chứng khoán ở thập niên 1970, người anh đặt toàn bộ tiền của mình vào một danh mục đầu tư mua và nắm giữ các trái phiếu thành phố. Tôi được nghe rằng anh đã xoay sở sống bằng thu nhập lợi tức của các trái phiếu từng năm, và hai vợ chồng anh vẫn còn nguyên số tiền mà mẹ để lại. Thực chất, anh đã sử dụng chính sách sử dụng tài sản chiến lược một-quyết-định, và anh không phản ứng gì khi tôi nhắc anh nhớ rằng sức mua của tiền của anh có lẽ không hơn 1/3 sức mua của tiền mà mẹ anh để lại cho anh.

Trái lại, vợ của người em thích đầu tư và qua thời gian, cô đã gánh vác toàn bộ trách nhiệm trông coi danh mục đầu tư của chồng mình, làm cho nó tăng trưởng thông qua những điều chỉnh chiến lược sáng suốt kết hợp với một lối tiếp cận chiến lược tổng thể tập trung vào sự đa dạng hóa, tái cân đối, và tái đầu tư vào các cổ phần Mỹ, rồi sau đó

là các cổ phần ngoài Mỹ, các chứng khoán bất động sản, các kim loại quý, hàng hóa, và các trái phiếu cao cấp. Sau năm 2000, cô đã mua thêm các giao dịch kỳ hạn có quản lý, các quỹ bảo hộ, và các chứng khoán chống lạm phát. Gần đây, cô chỉ cho tôi giá trị của danh mục đầu tư của cô - nó nhiều gấp bảy lần giá trị của người anh chồng!

Một số thành công của họ có thể có phần may mắn và phụ thuộc vào sự tính toán thời gian ngẫu nhiên, nhưng phần lớn tỷ lệ tăng trưởng hỗn hợp xấp xỉ 8,5% của danh mục đầu tư qua 25 năm mà chúng ta đang nói là đến từ các kỹ năng cơ bản của việc sử dụng tài sản chiến lược, chiến thuật và các hệ quả có tác động mạnh của chúng: sự đa dạng hóa, tái cân đối và tái đầu tư.

Có hai lối tiếp cận cơ bản đối với sử dụng tài sản: bạn có thể có chiến lược về nó hoặc bạn có thể có một cái nhìn chiến thuật. Nhưng dù sử dụng phương pháp nào thì cũng đều phụ thuộc nhiều vào các mục tiêu của bạn và ở một mức độ lớn hơn là phụ thuộc vào cá tính của bạn.

Trước hết hãy nói về việc sử dụng tài sản chiến lược. Các kỳ thủ vĩ đại nhìn vào thế trận và nghĩ trước nhiều nước đi. Nói chung, họ chơi trận đấu thậm chí trước cả khi nó bắt đầu. Chơi cờ cũng rất giống với sử dụng tài sản chiến lược, ở đó bạn đặt ra những khoản phần trăm thanh toán thêm dài hạn cho các tài sản trong danh mục đầu tư của mình và duy trì hỗn hợp ấy trong những khoảng thời gian dài. Danh mục đầu tư ấy chỉ được điều chỉnh (hoặc tái cân đối) khi các phần trăm mục tiêu tăng hoặc giảm. Có một chút liên quan đến truyện Rip Van Winkle hoặc Người đẹp ngủ trong rừng ở đây. Tôi có xu hướng nghĩ về việc sử dụng tài sản chiến lược như một phương pháp đầu tư “đặt ra và quên đi.”

Sử dụng tài sản chiến thuật, trái lại, có một quan điểm phản ứng nhanh hơn đối với danh mục đầu tư để hỗn hợp tài sản được điều chỉnh nhằm kiếm lợi từ thị trường ưu tiên và các chiều hướng kinh tế. Theo cách nói trong môn đấu cờ, lối tiếp cận chiến lược giúp ta thắng ván cờ, nhưng các bước đi chiến thuật sẽ giúp ta thắng nhờ vào chính những nước cờ mà đối thủ vừa đi.

Kế hoạch sử dụng tài sản chiến lược của bạn đại diện cho quan điểm bức tranh lớn, dài hạn sẽ mang bạn từ Toronto đến Florence chẳng hạn. Nhưng tại sao bạn lại đi chuyến này? Để du lịch hay để kinh doanh? Bạn định đi bằng máy bay, tàu hỏa, hay sử dụng kết hợp các phương tiện vận chuyển nào đó (chẳng hạn, bạn có thể bay đến Rome, rồi sau đó lái xe đến Florence)? Một kế hoạch sử dụng tài sản chiến lược trả lời cho câu hỏi bạn đang đi đâu, và tại sao, và sau đó nói chung xác định bạn sẽ sử dụng các phương pháp nào để đi đến đích điểm cuối cùng. Sử dụng tài sản chiến lược giúp bạn mua hỗn hợp tài sản chung mà nhờ đó các đầu tư có vẻ dễ đạt đến các mục tiêu của bạn nhất, phù hợp với sức chịu đựng rủi ro và khung thời gian của bạn nhất.

Nói một cách cơ bản, sử dụng tài sản chiến lược có vai trò như huấn luyện viên của một đội thể thao: lựa chọn tài sản cho danh mục đầu tư cũng như quyết định khi nào sử dụng hay không sử dụng các tài sản nhất định. Lối tiếp cận này cố gắng tạo ra hiệu suất đầu tư tốt nhất có thể trong các môi trường thị trường kinh tế và tài chính. Giống như một huấn luyện viên phụ thuộc vào những tính toán thống kê cũng như những đo đạc định tính khi tổ chức đội cho cả một mùa thi đấu, một kế hoạch sử dụng tài sản chiến lược có cơ sở tốt sẽ đem lại những phương diện lịch sử và nền tảng quan trọng cho bạn, tức nhà đầu tư, và các loại tài sản để bạn tùy nghi sử dụng.

Sử dụng tài sản chiến lược của một danh mục đầu tư gồm các khoản thanh toán đầu tư thêm, dài hạn cho những loại tài sản cốt lõi đáp ứng tốt nhất cho các mục đích, các mục tiêu lợi nhuận, và dự phòng rủi ro của bạn, và tính đến những lợi nhuận của một tài sản, tính bất ổn của nó, và cách nó hoạt động như thế nào so với các loại tài sản khác dưới những điều kiện kinh tế và tài chính đa dạng. Bạn cần làm cho hỗn hợp này phù hợp nhất với các giấc mơ và cá tính của bạn.

Chú Frank nói rằng...

Bức tranh lớn là có tính chiến lược. Ngày hôm nay là có tính chiến thuật.

Sử dụng tài sản có thể giúp bạn làm cho cấu trúc danh mục đầu tư phù hợp với các mục tiêu của mình. Những mục tiêu tài chính ấy có thể bao gồm việc tạo ra thu nhập để trả các hóa đơn và đảm bảo cuộc sống của bạn khi về hưu, gia tăng vốn để đáp ứng các mục tiêu dài hạn như việc học của con cái, hoặc giữ vốn gốc của bạn an toàn trước những thời điểm hỗn loạn trong các thị trường tài chính khi bạn đã về hưu.

Áp dụng một kế hoạch sử dụng tài sản chiến lược có thể giúp bạn tập trung vào các mục tiêu dài hạn. Nó giúp chúng ta phát triển một lối tiếp cận có cân nhắc, có tính toán để đáp ứng các mục tiêu tài chính dài hạn của ta. Kiểu kế hoạch này giúp ta đưa ra những câu hỏi mà có thể ta đã bỏ qua khi chọn lựa những khoản đầu tư của mình. Liệu đầu tư này về lâu về dài có mang lại lợi ích tốt nhất cho ta không? Nó có giúp ta hoàn thành mục tiêu đặt ra của danh mục đầu tư không? Điều gì có thể trở nên sai lầm? Trước khi thực hiện một cuộc du hành, thì tốt nhất hãy suy nghĩ thật cẩn thận về nơi mà bạn muốn đi, khi nào bạn muốn đến đó, và phương tiện du lịch tốt nhất là gì? Một kế hoạch sử dụng tài sản chiến lược có thể hoạt động giống như một chiếc đèn hoa tiêu, cho phép ta lái danh mục đầu tư của mình theo hướng đi dài hạn đã được xác lập từ đầu.

Chú Frank nói rằng...

Hãy tập trung vào hai ảnh hưởng thường bị bỏ qua nhất của các kết quả danh mục đầu tư tổng thể của bạn:

các loại thuế và phí tổn.

Một lợi ích thường bị bỏ qua của việc sử dụng tài sản chiến lược là nó giảm các chi phí tổng thể của quá trình đầu tư. Nhiều loại tài sản có các chi phí khá cao khi mua, và đặc biệt là khi bán, cũng như

những dính líu đến thuế cơ bản. Bằng việc xem xét tác động của những chi phí ấy trước khi thiết kế hỗn hợp tài sản chiến lược của mình, bạn có thể tránh những sai lầm tổn thất sau này. Thêm vào đó, một số tài sản như các quỹ bảo hộ, cổ phần riêng, vốn mạo hiểm, và bất động sản không thể lúc nào cũng được bán đi nhanh chóng. Nếu bạn đang cần sử dụng tiền, hoặc đơn giản là không hài lòng với các khoản đầu tư khó khăn trong việc chuyển đổi thành tiền mặt, hãy xem xét đến các nhân tố này trước khi bạn mua chúng. (Đừng quên rằng lợi nhuận của một tài sản chỉ “kiếm được” khi bạn bán tài sản ấy; nếu không, các lợi nhuận chỉ có trên giấy tờ.) Bạn có thể quyết định để giới hạn sự tham gia của mình vào các đầu tư không dễ đổi thành tiền mặt. Khi bạn theo đuổi các mục tiêu của mình, sử dụng tài sản chiến lược có nghĩa là nâng cao ý thức của bạn về các chi phí dao động quá mức từ tài sản này đến tài sản khác hoặc từ việc mua các tài sản khó bán.

Một trong những thuận lợi quan trọng nữa của sử dụng tài sản chiến lược là nó giúp ta tránh các tai họa kép của việc đầu tư thành công, đó là: Sợ hãi và Tham lam. Nhờ có một kế hoạch chắc chắn và những cách thức sử dụng tài sản được sắp đặt trước đối với các kiểu đầu tư mà bạn đang sở hữu, bạn sẽ có khả năng tốt hơn trong việc tránh bị cám dỗ mua vào khi thị trường đang lên và bán ra khi rớt giá. Thực tế, việc đi theo các phương thức sử dụng tài sản có xu hướng buộc bạn phải làm ngược lại và mua thấp, bán cao - đây mới chính là điểm quan trọng trong đầu tư! Mua Thấp, Bán Cao. Quả đúng là lời khuyên tuyệt vời! Sẽ luôn có các thị trường đầu cơ, các mốt tài chính nhất thời, và những mảnh khoe nóng hổi ở các buổi tiệc cocktail. Con đường đi đến sự phá sản ấy được bày bừa bãi với những thứ thừa lại của các đầu tư tồi tệ do các lý do sai lầm tạo ra. Đi theo một kế hoạch sử dụng tài sản chiến lược giữ cho chúng ta đi trên con đường tốt hơn nhiều.

Chú Frank nói rằng...

Hãy để mắt vào Bức tranh lớn,

nhưng hãy cẩn thận bước đi của bạn!

Dĩ nhiên, chỉ đơn thuần có một kế hoạch sử dụng tài sản chiến lược thì cũng không đảm bảo cho thành công. Chẳng hạn, khi công ty đường sắt Penn Central Railroad phá sản vào tháng 6 năm 1970 và giá dầu OPEC tăng lần đầu tiên vào tháng 10 năm 1973 (từ 1\$/ 1 thùng đến 4\$/ 1thùng), nhiều nhà đầu tư đã nghĩ đó là những chỉ số cho thấy rằng nền kinh tế Mỹ đang trên đà suy thoái và sẽ dẫn đến những lãi suất thấp hơn. Có lẽ những người ấy đã cấu trúc lại danh mục đầu tư của họ sao cho trong đó các trái phiếu trội hơn. Nghe cũng có vẻ hợp lý ở thời điểm ấy. Chỉ trừ việc các nhà đầu tư ấy sẽ phải chịu các khoản thua lỗ đáng kể khi các tỷ suất lợi nhuận của các trái phiếu Kho bạc 10 năm của Mỹ thay vào đó lại tăng trên 15% trong năm 1981! Trong trường hợp này, sử dụng tài sản chiến lược được dựa trên các giả định không chính xác đã dẫn đến những hành động sai trong cả một thập niên hoặc hơn. Các kinh nghiệm đầu tư gây tổn thương như vậy có thể còn tạo ra sự tê liệt hoặc đầu hàng trong đầu tư tại chính thời điểm sai ấy, trong khi sự quả quyết và cân nhắc lại một cách triệt để sẽ thích hợp hơn nhiều.

Tư duy sử dụng tài sản chiến lược về bản chất và về triển vọng có thể còn có tính dài hạn đến nỗi những triển vọng đầu tư rất hấp dẫn có thể bị bỏ qua. Ví dụ, đôi khi các trái phiếu hoa lợi cao (trái phiếu cấp thấp về giá trị) có xu hướng trải qua các khoảng thời gian diễn biến tốt kéo dài, theo sau bởi các khoảng thời gian kéo dài tương tự diễn biến xấu đi. Kiểu bất ổn định dài hạn này làm cho chúng không phù hợp với nhiều nhà đầu tư “mua và giữ”. Việc cứng nhắc bám vào những cái nhìn dài hạn có thể làm bạn bỏ mất những cơ hội rất lớn khi thị trường sinh lợi cao tạo ra nhiều năm có lợi nhuận cực kỳ hấp dẫn. Kiểu bất ổn định dài hạn này, với những khoảng thời gian có các cơ hội lợi ích cao, có thể được thấy trong nhiều thị trường hàng hóa. Những kiểu đầu tư ấy hẳn sẽ không được nhà đầu tư “mua và giữ” dài hạn lưu tâm, nhưng lại có thể hoàn toàn phù hợp để giúp đáp ứng các mục tiêu của danh mục đầu tư.

Một vấn đề nữa với kế hoạch sử dụng tài sản chiến lược là nó có thể hoàn toàn thích hợp cho một loại nhà đầu tư, ở một độ tuổi nào đó và có một giá trị thực nào đó, tức những người có một cái nhìn đặc biệt về nền kinh tế và tiềm năng dài hạn của các thị trường tài chính; nhưng nó cũng có thể nhanh chóng trở nên không thích hợp khi điều kiện thay đổi. Nếu không chú ý đến điều này, bạn và cuộc sống của bạn vẫn thay đổi, nhưng bạn có thể sẽ quên mất việc thay đổi kế hoạch sử dụng tài sản chiến lược của mình. Người ta già đi, và sức khỏe của họ thay đổi. Họ kết hôn, họ ly hôn. Trẻ em lớn lên, tốt nghiệp đại học và sinh con đẻ cái. Các hoàn cảnh nghề nghiệp thay đổi. Một cuộc bầu cử hoặc một sự kiện địa chính trị có thể thay đổi cái nhìn của họ về thế giới đến độ họ muốn trở nên bảo thủ hơn hoặc xông xáo hơn trong việc sử dụng tài sản của mình. Họ có thể mua các cổ phần hạn chế và các quyền mua bán cổ phần từ chủ của họ để thay đổi mạnh hoàn cảnh tài chính của mình. Họ có thể thừa hưởng tiền thừa kế. Cần có thời gian để tạo ra một kế hoạch sử dụng tài sản chiến lược để phản ánh các mục tiêu, tình huống, quan điểm, và triển vọng đầu tư của bạn, nhưng kế hoạch ấy không được đặt ra chắc chắn một lần rồi xong. Như nhà kinh tế học lỗi lạc người Anh John Maynard Keynes khi được phỏng vấn đã nói rằng, “Khi các sự kiện thay đổi, tôi thay đổi suy nghĩ của mình. Còn anh thì anh làm gì?” Phán đoán tốt, một tinh thần cởi mở, và tính mềm dẻo là những thành tố thiết yếu của việc sử dụng tài sản chiến lược thành công.

Sử dụng tài sản chiến thuật có thể là một phản ứng có lợi đối với những khiếm khuyết tiềm tàng của sử dụng tài sản chiến lược. Bạn cần một kế hoạch lớn, nhưng đôi lúc nó cần phải được xem xét và điều chỉnh lại. Sử dụng tài sản chiến thuật đại diện cho những công việc riêng buộc bạn phải nhìn vào bức tranh lớn trong khi vẫn nhanh nhẹn phản ứng lại với những điều kiện đang thay đổi - của bạn và của phần còn lại của thế giới. Khi đi du lịch, bạn có một kế hoạch du lịch. Bạn biết nơi mình muốn đến. Bạn có một kế hoạch tổng quan. Nếu bạn đi du lịch bằng đường hàng không và chuyến đi này không đúng theo kế hoạch của bạn. Các chuyến bay bị hoãn, đường bị đóng, hành lý bị mất, vì vậy bạn phải điều chỉnh các kế hoạch. Bạn đưa ra những bước chuyển chiến thuật cho các khoản thanh toán của kế hoạch sử

dụng tài sản của mình theo dự báo về những điều kiện đang thay đổi, dựa theo việc điều kiện ấy là các điều kiện hoàn cảnh cá nhân của bạn hoặc thị trường hoặc các lực kinh tế đáng kể. Sử dụng tài sản chiến thuật còn được sử dụng để tận dụng những bước chuyển lớn trong các đánh giá về tài sản. Khi thấy rằng đã đến lúc thích hợp để làm vậy, bạn thực hiện các bước chuyển của kế hoạch sử dụng tài sản chiến thuật bằng cách chuyển các gánh nặng của loại tài sản này lên trên hoặc xuống dưới gánh nặng của kế hoạch sử dụng tài sản chiến lược nhằm tận dụng những xu hướng ngắn hạn của các giá tài sản.

Chú Frank nói rằng...

Thay đổi luôn xảy ra. Hãy để ý đến nó.

Sử dụng tài sản chiến thuật có xu hướng tập trung sự quan tâm của bạn vào việc tìm và nhấn mạnh các loại tài sản với những cơ hội lợi ích đáng kể, xác định và giảm sự nhấn mạnh vào các loại tài sản vốn được cho là tạo ra các lợi nhuận tiêu cực hoặc ít ỏi. Thay vì đi theo một lối tiếp cận sử dụng tài sản “lập ra rồi quên đi”, sử dụng tài sản chiến thuật tìm cách xác lập xem giá của một tài sản nằm trên hay dưới giá trị chính đáng của nó. Biết các điểm mạnh và điểm yếu của bạn là điều quan trọng trong việc đưa ra các bước đi chiến thuật. Một phần lớn thành công của bạn trong việc sử dụng kế hoạch sử dụng tài sản chiến thuật nằm ở khả năng quyết định giá trị bên trong, đích thực của một loại tài sản là gì ở một thời điểm nào đó. Một ích lợi nữa của sử dụng tài sản chiến thuật là nó buộc bạn phải xem xét lại một cách thường xuyên hơn sức nặng của danh mục đầu tư của mình. Điều này có thể xảy ra thậm chí bên trong các nhóm tài sản riêng. Ví dụ, nếu bạn cảm nhận mạnh mẽ rằng các lãi suất Mỹ sẽ giảm nhanh chóng, bạn có thể điều chỉnh lại các danh mục đầu tư trái phiếu Kho bạc để ủng hộ cho các trái phiếu dài hạn. Sự sử dụng của bạn đối với loại tài sản ấy không thay đổi, nhưng hỗn hợp bên trong của nó có thay đổi. Sử dụng tài sản chiến thuật có thể được bổ sung cho chỉ một số tài sản trong danh mục đầu tư, hoặc nó có thể được

mang ra như bộ phận của một sự tái cân đối danh mục đầu tư trọn vẹn hơn.

Bạn có thể tái cân đối danh mục đầu tư của mình bằng việc bán các tài sản đã thực hiện tốt về giá (đã gia tăng, tức tương ứng với một tỷ lệ phần trăm lớn hơn định mức của danh mục đầu tư tổng thể) và mua các số lượng thêm vào bằng các tài sản đã giảm giá (đã co lại, lúc này tương ứng với một tỷ lệ phần trăm nhỏ hơn định mức của danh mục đầu tư tổng thể của bạn). Quá trình Mua thấp, Bán cao cứ diễn ra như vậy.

Hãy nhớ rằng sự tái cân đối danh mục đầu tư có xu hướng hoạt động tốt nhất ở những giai đoạn mà diễn tiến của giá tài sản có xu hướng quay trở lại mức trung bình. Các chuyên gia đầu tư sử dụng thuật ngữ ưa thích là đảo ngược về mức trung. Điều này có nghĩa là các tài sản thu được lợi nhuận trung bình dài hạn tốt hơn trong một khoảng thời gian thì ở điểm nào đó nó sẽ bắt đầu ít có lợi nhuận trung bình dài hạn hơn, và các tài sản thu được lợi nhuận trung bình ít hơn đến một thời điểm nào đó sẽ bắt đầu thu được nhiều hơn. Ví dụ, nếu các cổ phần của bạn đang ở mức cao vượt trội trong năm 1999, thì một kế hoạch sử dụng tài sản chiến thuật hần sẽ chỉ ra rằng đó là thời điểm nên bán một số cổ phần ấy đi và mua thêm các trái phiếu mà các lợi nhuận của chúng đã rớt xuống thấp hơn mức trung bình lịch sử của nó. Và hóa ra là, đó chính xác là điều cần phải làm.

Các điều kiện thị trường kinh tế và tài chính chịu sự thay đổi suốt những khoảng thời gian biến đổi dài, từ việc mở rộng và các tài sản gia tăng giá cổ phần đến việc co lại và giá rớt thê thảm. Sử dụng tài sản chiến thuật tìm vị trí cho danh mục đầu tư của bạn để kiếm lợi từ những phát triển thị trường kinh tế và tài chính đã dự đoán trước, trong khi sử dụng tài sản chiến lược tìm cách chỉ bạn đi đúng hướng. Sử dụng tài sản chiến thuật giống như việc đưa ra các điều chỉnh thường xuyên cho phong cách điều hành của bạn, giảm ga khi gặp các khúc cua trên đường và tăng ga trên đường xa lộ. Sử dụng tài sản chiến lược là thứ đã đặt bạn lên đường cao tốc ngay từ lúc đầu, chỉ hướng đến Los Angeles hoặc Vancouver hoặc bất kỳ nơi nào bạn nhắm đến.

Chú Frank nói rằng...

Chiến thuật không có nghĩa là thái quá!

Nếu bạn để cảm xúc vướng vào trong quá trình đưa ra những điều chỉnh sử dụng tài sản ngắn hạn cho danh mục đầu tư của mình, có thể bạn sẽ thấy mình mua các tài sản khi giá cao và bán các tài sản khi giá thấp. Đây chính là điều đối lập với việc cần phải làm. Việc quan sát danh mục đầu tư của bạn thật gần và tập trung nhiều vào quá trình sử dụng tài sản chiến thuật có thể giống như việc cứ mỗi phút lại nhìn vào chảo để xem món trứng rán đã phồng chưa. Hành vi cuồng tín ấy sẽ dẫn đến những cảm xúc phấn khích và cảm xúc về quyền kiểm soát có cường độ cao khi các tài sản trong danh mục đầu tư diễn tiến tốt, và làm trầm trọng cảm giác về sự u ám, thất vọng và thua lỗ khi các tài sản trong danh mục đầu tư đang gặp khó khăn. Việc mở nắp chảo trứng rán phồng thường xuyên sẽ làm cho món trứng tự xẹp xuống. Những dao động tâm trạng không dẫn đến sự điềm tĩnh, việc ra các quyết định được phân tích hợp lý, nhưng thường tạo ra hoạt động đầu tư ngang xương có xu hướng sai lầm.

Khi được thực hiện đúng cách, sử dụng tài sản chiến thuật sẽ giúp nắm bắt những cơ hội đầu tư bổ ích mà không tạo ra một mức độ doanh thu của danh mục đầu tư trở nên thái quá. Khi làm không đúng, sử dụng tài sản chiến thuật sẽ dẫn đến sự bồn chồn, mua và bán thái quá, tạo ra nhiều chi phí giao dịch cao, và trong nhiều trường hợp, tạo ra các phiếu thu thuế cao ăn vào các lợi nhuận đầu tư cuối mà danh mục đầu tư tạo ra. Những tỷ suất doanh thu cao còn có xu hướng làm giảm lượng thời gian mà bạn phải cân nhắc sự thuận và chống của một tài sản đặc biệt vốn liên quan đến tiềm năng riêng của nó và của các tài sản khác trong điểm nhìn về các điều kiện thị trường.

Một trở ngại tiềm năng đáng kể của việc sử dụng tài sản chiến thuật là việc liên quan đến những xu hướng ngắn hạn làm cho bạn mất tầm nhìn về những lực dài hạn quan trọng vốn xác định và quyết định thành công hay thất bại trong việc đạt đến các mục tiêu sử dụng

tài sản của bạn. Khi bạn phạm phải sai lầm này, bạn sẽ thấy cây mà không thấy được rừng. Ví dụ, các nhà đầu tư đã chúc mừng nhau về việc nắm bắt được các khoản lợi nhuận cao có được lúc ấy bởi các công cụ tiền mặt ngắn hạn như các Chứng nhận thế chấp (CDs) vào đầu thập niên 1980 có thể đã bỏ qua việc tham dự vào hai thị trường đầu cơ cực lớn của thế kỷ 20 là: thị trường đầu cơ trái phiếu Mỹ từ năm 1981 đến 2003, và thị trường đầu cơ chứng khoán từ năm 1982 đến 2000. Sử dụng tài sản chiến thuật không phải là một tên gọi nữa cho hoạt động giao dịch ngắn hạn, gây phí tổn, thái quá; đúng hơn, nó phải đại diện những bước chuyển thay đổi danh mục đầu tư hợp lý và hợp thời để lợi dụng những sự chênh hướng tạm thời giữa các giá của các tài sản và giá trị bên dưới của chúng.

Tóm lại, hãy đặt mục tiêu cao để nhìn thấy bức tranh lớn (tức sử dụng tài sản chiến lược), trong khi cùng lúc đồng thời giữ mắt mở to đối với mỗi bước đi của mình (tức sử dụng tài sản chiến lược).

CHƯƠNG 6

Bạn có biết mình đang đi đâu không?

Bản đồ chỉ đường đến thành công của bạn - đừng để nó ở nhà

NHÂN TỐ QUAN TRỌNG NHẤT, có một không hai quyết định việc bạn quản lý các đầu tư của mình và cấu trúc kế hoạch sử dụng tài sản của mình như thế nào chính là bạn. Bạn muốn gì từ cuộc đời? Bạn hy vọng làm được gì với các khoản đầu tư của mình? Câu hỏi quan trọng nhất mà bạn có thể tự hỏi là, “Tôi muốn danh mục đầu tư này làm điều gì cho tôi?”. Bạn có thái độ như thế nào trước những lợi nhuận và tổn thất? Bạn có sợ mất tiền hoặc mất đi cơ hội không? Để tạo được một danh mục đầu tư thành công, bạn phải bỏ chút thời gian để hiểu được mình và các mục tiêu của mình. Như câu hỏi mà diễn viên Dennis Hopper đã đặt ra trong một chương trình thương mại truyền hình nổi tiếng, “Các giấc mơ của bạn là gì?” Ngay từ đầu, bạn cần tạo ra các mục tiêu, đánh giá một cách chân thật điều kiện tài chính hiện thời của bản thân, rồi ý thức về trạng thái tinh thần và tình cảm của mình về các thị trường tài chính. Xem phần cuối sách để biết mình cần đặt ra những câu hỏi gì.

Khi nghĩ về các đầu tư, bạn thấy gì? Phải chăng bạn thấy con cái mình đang chuẩn bị nhận bằng tốt nghiệp với những buổi tiệc “phô trương với những nghi thức trang trọng”? Phải chăng bạn đang dọn đến một ngôi nhà to lớn, bóng bẩy? Hay bạn đang nhăm nháp những

thức uống nhiệt đới và hưởng thụ việc nghỉ hưu vô tư lự? Một số người lại tưởng tượng mình sẽ để lại một đồng tiền cho tổ chức từ thiện ưa thích. Mỗi người trong chúng ta đều có ý tưởng riêng về điều mà ta muốn tiền của mình làm và đó chính là lý do tại sao ta đầu tư. Còn bạn thấy gì? Câu trả lời cho câu hỏi này sẽ giúp hình thành các kế hoạch đầu tư của bạn và xác định con đường đúng để sử dụng các tài sản nhằm biến các giấc mơ của bạn trở thành hiện thực.

Khi đặt ra mục đích đầu tư, ta phải xét đến nhiều thứ. Một trong những điểm quan trọng nhất là khung thời gian. Việc ta phải đạt được các mục tiêu nào, và trong bao lâu sẽ đóng một vai trò to lớn trong sự chọn lựa tài sản. Nếu ta đang cần tiền trong hai hoặc ba năm, thì tự nhiên phải loại đi một số dạng tài sản nào đó. Nếu Johnny vẫn còn đang mặc tã, chập chững tập đi, có lẽ ta chưa cần đặt các khoản dành dụm đại học cho cháu vào quỹ thị trường tiền tệ. Thực ra, nếu thời gian ngắn, bạn nên tập trung vào con đường mình đang đi và cần phải thực hiện những bước rẽ kế tiếp. Đối với thời gian dài hơn, bạn tập trung vào nơi mình đang ở trên bản đồ so với đích đến cuối cùng.

Đối với thanh thiếu niên, 5, 10 năm có vẻ là một thời gian dài vô hạn, nhưng đối với ông bà, cha mẹ chúng và đối với một danh mục đầu tư thì 5, 10, và thậm chí 20 năm dường như có thể trôi qua nhanh chóng như một tuần. Nếu chúng ta có các mục tiêu dài hạn, thì tầm nhìn kinh tế trực tiếp có lẽ sẽ không có nhiều ý nghĩa với kế hoạch sử dụng tài sản tổng thể, dù nó có thể tác động đến các bước đi chiến thuật của ta. Tuy nhiên, khi ta già đi và/ hoặc nếu ta tiến gần hơn đến các mục tiêu của mình, sau một thập niên chẳng hạn, thì ta cần phải tập trung kỹ vào các lực tác động từ bên ngoài.

Trong thời gian dài, các kế hoạch sử dụng tài sản của ta cần tính đến triển vọng kinh tế và chiều hướng của thập niên sắp tới. Thập niên 1980 khác với thập niên 1970, và thập niên 1990 lại khác hoàn toàn với thập niên 1980. Hiểu tình hình kinh tế và tình trạng của các thị trường sẽ tác động lên cách chúng ta phát triển kế hoạch của mình như thế nào. Trạng thái hiện nay của thế giới như thế nào? Liệu hành tinh này có tương đối hòa bình không? Liệu các đột phá trong công

nghệ và y học có thay đổi tận căn thể giới mà ta đang sống không? Xu hướng của thuế đang diễn ra như thế nào? Liệu các thị trường có được ưa chuộng cuồng nhiệt như trong thập niên 1990 không, hay chúng sẽ bị mất uy tín như trong thập niên 1970? Cách bạn cấu trúc danh mục đầu tư và tạo ra kế hoạch sử dụng tài sản chiến thuật của mình sẽ bị ảnh hưởng bởi các nhân tố môi trường then chốt ấy. Dù muốn tiền của mình làm gì, thì bạn cũng cần phải có một ý tưởng nào đó về bối cảnh kinh tế và xã hội khi đưa tiền của mình vào hoạt động.

Chú Frank nói rằng...

Các mục đích của bạn là Hiến pháp; các mục tiêu của bạn là Bản tuyên ngôn nhân quyền.

Nếu bạn là người có chí hướng cao và có định hướng, sử dụng tài sản và các mục đích đầu tư có thể so sánh với Hiến pháp của một nước; và các mục tiêu đầu tư của bạn có thể giống như những điều khoản của Bản tuyên ngôn nhân quyền của nước ấy.

Mục đích của bạn là nghỉ hưu ở Nam Florida. Thế thì mục tiêu của bạn là phải kiếm 10% một năm từ các khoản đầu tư của mình để có thể đạt được mục đích ấy. Hai trong các mục tiêu quan trọng nhất của mọi kế hoạch sử dụng tài sản và hoạt động đầu tư đều có liên quan đến lợi nhuận và rủi ro của một danh mục đầu tư.

Nói đến lợi nhuận trong bối cảnh của một kế hoạch dài hạn, thực sự có hai kiểu lợi nhuận cần xem xét. Kiểu đầu là lợi nhuận phải có. Đây chỉ đơn giản là lượng tiền mà bạn cần sau thuế để bù vào sự lạm phát, thuế và thanh toán các nhu cầu cơ bản. Kiểu thứ hai là lợi nhuận mong ước. Điều này tính đến sự lạm phát, các thuế, các nhu cầu thiết yếu, và các phí tổn không bắt buộc dành để tiêu xài xa hoa. Để phân biệt và tính toán lợi nhuận phải có với lợi nhuận mong ước của danh mục đầu tư, bạn cần xác định lượng tiền sau thuế đã điều chỉnh theo lạm phát mà bạn cần để trả cho những nhu cầu thiết yếu như thực phẩm, nhà ở, giáo dục, chăm sóc sức khỏe, và các phí tổn

cuộc sống bình thường khác (tức lợi nhuận phải có của bạn). Ta có thể đưa ra một tính toán tổng thể sau thuế đã điều chỉnh theo lạm phát mỗi năm gồm lợi nhuận phải có cộng thêm các khoản phí tổn cho những sự tiêu xài không bắt buộc cho một sự xa hoa hoặc cho thứ không cần thiết (lợi nhuận mong ước của bạn).

Chúng ta hãy cùng xem xét những tính toán này. Hình 6.1 chỉ ra một tính toán đại diện cho lợi nhuận phải có sau thuế hàng năm mà một nhà đầu tư, vốn đã nghỉ hưu trông chờ vào danh mục đầu tư của mình để tạo ra thu nhập, cần phải có. Về những mục tiêu của ví dụ này, ta giả định rằng nhà đầu tư cần 60.000\$ lợi nhuận sau thuế hàng năm, và ông ta có một danh mục đầu tư lên đến 3.000.000 \$. Bước một trong hình 6.1 chỉ ra rằng mục tiêu lợi nhuận sau thuế năm đầu tính theo phần trăm là $60.000\$ / 3.000.000\$ = 2\%$

Nhà đầu tư của ta cần một lợi nhuận sau thuế 2% từ danh mục đầu tư 3.000.000 \$ của mình để trang trải các phí tổn hàng năm của năm đó là 60.000\$. Vậy nếu tỷ suất thuế tổng thể mà nhà đầu tư phải trả ở cấp nhà nước và cấp địa phương là 30%, thì phần trăm lợi nhuận hàng năm mà danh mục đầu tư của ông ta tạo ra cho mỗi năm, trước thuế sẽ là bao nhiêu? Bước hai trong hình 6.1 còn chỉ cách tính lợi nhuận trước thuế đang diễn ra (hàng năm) phải có, có tính đến những ảnh hưởng của lạm phát trên các phí tổn sinh hoạt của nhà đầu tư. Để đơn giản hóa phần tính toán mà không tạo ra mức độ sai sót lớn nào đó, bạn hãy thêm lợi nhuận sau thuế hàng năm phải có vào tỷ lệ lạm phát hàng năm trên các phí tổn thiết yếu hoặc phải có và chia phần trăm này cho 1, trừ đi tỷ suất thuế tổng thể của nhà đầu tư ấy.

Hình 6.1 Tính toán về lợi nhuận phải có hàng năm của danh mục đầu tư

Bước 1

$$\begin{aligned} \text{Mục tiêu lợi nhuận sau thuế} &= \frac{\text{các nhu cầu thu nhập sau thuế}}{\text{hàng năm/ tổng giá trị danh mục}} \\ \text{năm đầu tính theo phần trăm} & \quad \text{đầu tư} \\ \frac{\$60.000/}{\$3.000.000} &= 2\% \end{aligned}$$

Bước 2

$$\begin{aligned} \text{Lợi nhuận trước thuế đang} &= \frac{\text{Lợi nhuận sau thuế phải có + tỷ lệ}}{\text{diễn ra (hàng năm) phải có,}} \\ \text{có tính đến những ảnh hưởng} & \quad \text{lạm phát} \\ \text{của lạm phát} & \quad (1 - \text{tỷ suất thuế}) \\ \frac{2\% + 2\%}{(1 - 0,30)} = \frac{4\%}{0,70} &= 5,72\% \end{aligned}$$

Bây giờ ta thấy rằng danh mục đầu tư của nhà đầu tư ấy cần phải tạo ra một lợi nhuận trước thuế hàng năm là 5,72% để trả các thuế và bù vào cho tỷ lệ lạm phát khoảng 2% trên các phí tổn sinh hoạt của ông ta. Nói chung, để đạt được một mục tiêu tiền hàng năm cần bù vào lạm phát: 1) kích cỡ của danh mục đầu tư càng lớn thì lợi nhuận phải có từ sự sử dụng tài sản của danh mục đầu tư ấy càng nhỏ (và ngược lại, kích cỡ của danh mục đầu tư càng nhỏ thì lợi nhuận phải có từ sự sử dụng tài sản của danh mục đầu tư ấy càng lớn); 2) tỷ lệ lạm phát trên các phí tổn sinh hoạt hàng năm càng cao thì lợi nhuận hàng năm phải có từ sự sử dụng tài sản của danh mục đầu tư ấy càng cao; và 3) tỷ suất thuế tổng thể càng cao thì lợi nhuận trước thuế hàng năm phải có từ sự sử dụng tài sản của danh mục đầu tư ấy càng cao. Cách khác để giảm lợi nhuận phải có hàng năm của danh mục đầu tư là giảm lượng tiền tuyệt đối của các phí tổn hàng năm của nhà đầu tư. Nói cách khác là tiêu xài ít lại. Một sự điều chỉnh như vậy có thể tương đối dễ với một số người nhưng lại khó với số khác.

Hiểu đúng và giải quyết tốt rủi ro là điều rất quan trọng khi nghĩ về các lợi nhuận đầu tư, nhưng chúng ta thường xem thường hay bỏ

qua những rủi ro trong đầu tư. Khi nghĩ về rủi ro, ta phải thực tế: cái gì có thể sai - hoặc đúng. Có nhiều thay đổi lớn trong giai đoạn từ 1989 đến 2000. Thế giới vẫn đang hồi phục từ sự sụp đổ thị trường chứng khoán năm 1987, một trong những sự sụp đổ lớn nhất từng xảy ra. Khoảng thời gian đầu thập niên 1990 có vẻ báo hiệu một sự tĩnh lặng đáng buồn đối với các thị trường Mỹ. Nhưng vào tháng 11 năm 1989, bức tường Berlin đã bị kéo sụp và chủ nghĩa tư bản mau chóng lên ngôi. Đi theo sự tan rã của Liên Xô, vào tháng 8 năm 1991, các thị trường trỗi dậy khi thập niên 1990 vừa bắt đầu. Nhưng rồi chúng ta thấy một loạt các lực phá hủy không mong đợi. Bong bóng kỹ thuật bùng nổ, và dường như thể mọi thứ đều đang sụp đổ. Đừng bỏ qua những sự kiện của giai đoạn này, vì các tình huống tương tự có vẻ như sẽ tiếp tục diễn ra lại. Thập niên từ 1997 đến 2007 mang lại cho ta một thế giới khác, với những sự kiện vừa gây choáng vừa gây kinh hoàng vốn đã dẫn đến những khoảnh khắc khủng khiếp lần tuyệt vời nhất. Thực tế là luôn có những điều tốt đẹp và tồi tệ diễn ra. Điều thiết yếu là ta đã sẵn sàng tận dụng các thời cơ và đối đầu với nghịch cảnh. Thế giới thay đổi, và chúng ta cần ý thức về các xu hướng có thể tác động đến mình, từ sự tăng hoặc giảm các tỷ suất thuế, đến cái chết của một lãnh đạo chính trị lớn như Mao Trạch Đông, vốn dẫn đến sự nổi lên của một nền kinh tế thị trường tự do ở Trung Quốc. Các xu hướng đều quan trọng, dù chúng tốt hay xấu.

Khả năng chịu đựng rủi ro gồm cả năng lực lẫn việc sẵn sàng chịu đựng rủi ro của bạn. Hai nhân tố này có thể hoặc không thể đồng bộ với nhau. Năng lực chịu đựng rủi ro của bạn chịu ảnh hưởng bởi kích thước và hình thức của giá trị ròng, những nhu cầu tiêu dùng hàng năm, và những nhu cầu thanh khoản ngắn hạn của bạn. Sự sẵn sàng chịu đựng rủi ro chịu ảnh hưởng bởi cách bạn có được của cải như thế nào, bằng đầu tư quá khứ và các kinh nghiệm cuộc sống về việc thắng và thua, và bằng những nhận thức của riêng bạn về kích cỡ của danh mục đầu tư của mình.

Khi có một ý tưởng về điều mà bạn đang gắng đạt được, về chính xác các giấc mơ của bạn là gì, và phải làm gì để biến chúng trở thành

hiện thực, bạn cần xem xét nhiều nhân tố khác vốn là độc nhất đối với mình khi lập danh mục đầu tư.

Nhân tố đầu tiên là khung thời gian của bạn. Nói chung, khoảng thời gian của bạn càng dài, mức độ rủi ro của danh mục đầu tư mà bạn có thể đảm đương xét tổng quát là càng lớn. Quan trọng là nhận ra hai điều về khoảng thời gian của bạn. Một là, có lẽ bạn đang có nhiều khung thời gian đa dạng. Bạn cần một chiếc xe hơi vào năm tới, Jane bắt đầu học đại học trong 7 năm, và bạn còn 21 năm, 7 tháng, 3 ngày và 6 giờ nữa là nghỉ hưu. Bạn cũng cần ý thức rằng tuổi đời của bạn không giống với tuổi thu nhập lợi nhuận. Một người 40 tuổi có thể hy vọng nghỉ hưu ở tuổi 55, trong khi người anh em sinh đôi của ông ta có kế hoạch làm việc đến tận 75 tuổi. Họ cùng tuổi, nhưng không có cùng khung thời gian đầu tư.

Việc bạn phải đầu tư bao nhiêu so với những nhu cầu tiêu dùng có thể tác động đáng kể đến việc bạn sử dụng tài sản. Tôi đã gặp nhiều người mà lối sống và cách tiêu xài của họ hầu như không đòi hỏi gì nhiều. Tôi cũng gặp những cá nhân giàu có nói rằng họ có thể kiếm đủ tiền để tiêu xài khi họ xài hàng triệu đô-la một năm vào nhiều bất động sản, máy bay phản lực, các du thuyền, nuôi ngựa, và các hoạt động khác. Hơn nữa, việc bạn có bao nhiêu tiền là không quan trọng. Bạn có tạo ra một sự kinh doanh thành công không hay bạn được thừa kế nó? Bạn có lao động qua các thập niên, dành dụm chi li, hay bạn chỉ gặp vận đỏ ở Las Vegas? Nói chung, vốn tài sản của bạn càng lớn, và mức độ bạn cảm thấy có trách nhiệm trực tiếp đến việc tạo ra các tài sản càng lớn, thì có lẽ bạn càng cảm thấy mình đảm đương được nhiều rủi ro hơn và bạn sẽ sẵn sàng hơn rất nhiều để mua cổ phiếu của các tài sản có khoảng thời gian dài hơn, ít thanh khoản hơn trong khung sử dụng tài sản của mình. Đó là một điều buồn cười (có lẽ vì chúng ta cảm thấy ta có thể làm lại một lần nữa nếu cần thiết), nhưng các chủ doanh nghiệp thành công đã đổ mồ hôi mới giành được từng đô-la một lại có xu hướng chấp nhận nhiều rủi ro hơn và một quan điểm dài hạn hơn. Những người thừa kế tài sản có xu hướng bảo thủ hơn trong phương pháp tiếp cận. Trong nhiều trường hợp, phương pháp tiếp cận năng động hơn (tất nhiên, không thể

không cân nhắc đến chiều gió) sẽ chiếm ưu thế. Có lẽ, Warren Buffett là một nhà đầu tư có rủi ro cao ở chỗ ông mua các vị trí bị đánh giá thấp và chuẩn bị ngồi trên các đầu tư của ông trong một thời gian dài. Nhưng có lẽ do Buffett có tiền trong tay để vượt qua những thời điểm cực kỳ khó khăn.

Nhiều câu hỏi khác sẽ có một ảnh hưởng lớn đến những dòng lợi tức phải có của bạn. Tỷ lệ lạm phát cho các loại phí tổn mà bạn đang gánh có vẻ sẽ như thế nào? Liệu cơ sở tài sản của bạn có đủ lớn để tạo ra các dòng lợi tức phải có để thanh toán các khoản phí tổn ấy không? Khi cần thiết phải tiêu một số vốn gốc của danh mục đầu tư để đáp ứng các nhu cầu tiêu dùng của mình, bạn có thoải mái không? Tỷ suất thuế tổng thể của bạn là bao nhiêu, và điều ấy có thể thay đổi qua thời gian như thế nào?

Điều quan trọng là phải cân nhắc xem chúng ta cần bao nhiêu khoản thanh toán trong các đầu tư của mình. Cần phải biết một số nhu cầu thanh toán. Johnny cần niềng răng trong năm sau. Bạn sẽ cần một khoản thế chấp bằng tiền mặt cho một ngôi nhà mới trong 18 tháng nữa. Đó là những điều bạn biết ngày hôm nay. Nhưng hãy tâm niệm rằng bạn cũng có thể phải đối mặt với những nhu cầu thanh khoản chưa biết đến (nếu những sự việc nào thường xuyên xảy ra trong quá khứ, thì cứ tin rằng nó cũng có khả năng xảy đến với bạn). Một cái cây đổ vào ga-ra và phải sửa ga-ra. Jane cần niềng răng ngay bây giờ. Căn nhà bên bờ biển đột nhiên tăng giá bán. Bố bị bệnh. Phần nào đó trong danh mục đầu tư của bạn cần phải là những khoản đầu tư có giá trị ổn định, ít bất ổn.

Chú Frank nói rằng...

Bạn có thực sự có cái bạn cần trong một ngày mưa gió chưa?

Thuế cũng đóng một vai trò lớn trong kế hoạch đầu tư. Tình trạng thuế cá nhân của bạn là quan trọng, và bạn cần ý thức rằng nó có thể thay đổi dựa trên việc bạn có thu nhập bao nhiêu và bạn sống ở đâu. Mỗi loại tài sản có mức giá thuế độc nhất của riêng nó. Bạn cần xem

xét các khoản thuế khi quyết định sử dụng tài sản của mình, nhưng bạn cũng phải cẩn thận không để những tính toán về thuế tác động quá đáng đến hoạt động đầu tư của bạn. Nhiều lần, tôi thấy các nhà đầu tư biết họ phải bán một tài sản được đánh giá cao, nhưng lại trì hoãn thực hiện cho đến khi lợi nhuận có thể bị mã số thuế đánh giá thuộc vào loại dài hạn. Hãy tưởng tượng bạn là một nhà đầu tư vào tháng 7 năm 2007, bạn đã kiếm được một số lợi nhuận bất động sản khá khá nhưng lại quyết định đợi 6 tháng sau để bán với mức thuế khả quan hơn. Vào tháng 12 năm 2007, hầu hết lợi nhuận ấy đã ra đi và tài sản lại trở nên khó bán, nếu không muốn nói là hoàn toàn không bán được.

Bạn cần động não một chút về tầm nhìn và thái độ chung về đầu tư. Một số người sinh ra đã có đầu óc đầu cơ và giữ nguyên như vậy trong suốt cuộc đời. Một số khác có tâm lý lo sợ đầu tư rớt giá ngay từ lúc lọt lòng cho đến lúc chết. Kiểu người khác thì lại dao động bởi những sự kiện bên ngoài, ý kiến của bạn bè, và của công luận nói chung. Không quan trọng là bạn thuộc kiểu người nào. Có tin tưởng là sẽ có thể thành công, điều này được minh chứng bởi những nhà quản lý tiền “hàng đầu” - một số có óc đầu cơ lâu năm, số khác luôn lo sợ đầu tư rớt giá, và số khác có vẻ thay đổi các quan điểm của họ theo chiều gió. Điều quan trọng là hãy hỏi mình xem mình là kiểu người nào, và thành thật trả lời (xem ba chương cuối). Khi bạn đã thấy rõ những xu hướng của mình, như trong đánh golf, thì dựa theo đó bạn có thể điều chỉnh sự dao động của mình. Nếu bạn có xu hướng đánh về bên phải, hoặc luôn về bên trái, thì bạn có thể điều chỉnh lại thế đứng, động tác, hoặc thậm chí cánh tay của bạn. Nếu bạn thấy rằng quả bóng golf của bạn bắn rải rác theo nhiều hướng ngẫu nhiên, bạn cũng có thể điều chỉnh như vậy. Tầm nhìn đầu tư của bạn là một trong những điều khó nhận biết nhất và khó phán đoán nhất về chính bản thân bạn, và dù bạn có biết hay không thì đó luôn là một trong những điều quan trọng nhất.

Tầm nhìn đầu tư của bạn có thể chịu ảnh hưởng bởi một số nguồn. Bạn bè, người môi giới, báo chí, và các nhà bình luận có thể ảnh hưởng đến tư duy của bạn. Hãy luôn ý thức về độ tin cậy của mỗi

nguồn ấy là như thế nào khi nói đến các vấn đề tài chính và kinh tế. Một phát biểu của Warren Buffett có thể đáng tin hơn so với một câu mách nước trong phòng chat trên Internet. Lựa chọn này có dựa trên nghiên cứu của bạn hay nó đến từ báo cáo của người môi giới, hay nó đến từ một buổi giải lao uống cà phê với cậu bạn nào đó? Khi nói đến các đầu tư của bạn - tức về các giấc mơ của bạn - hãy luôn xét đến các nguồn thông tin.

Bên trong bối cảnh sử dụng tài sản và đầu tư, mọi người có vẻ có định nghĩa khác nhau về việc bảo thủ, vừa phải hoặc năng động có nghĩa là gì. Phương pháp tiếp cận của bạn có thể chịu ảnh hưởng bởi nhiều nhân tố. Bạn giải quyết sự bất ổn định và các thua lỗ như thế nào? Bạn có bao nhiêu tự tin vào năng lực và kiến thức của mình khi nói đến các thị trường tài chính? Bạn đang cố gắng đạt đến điều gì và bạn sẵn sàng làm gì để đạt đến đó? Tình trạng tinh thần đầu tư của bạn là bảo thủ, vừa phải hoặc năng động ra sao sẽ không những tác động xuyên suốt các lựa chọn loại tài sản của bạn mà còn ảnh hưởng đến việc bạn có tìm cách tăng tốc (hay sẽ thỏa mãn với việc làm theo) thành tích đầu tư theo chỉ số của một loại tài sản riêng.

Bạn cũng phải chú ý nhận ra bạn nghĩ về đầu tư mãnh liệt như thế nào. Bạn giữ bánh lái chặt đến đâu khi đang lái? Bạn xem xét chi tiết như thế nào đến hóa đơn nhà hàng? Một số nhà đầu tư rất có kinh nghiệm thực hành, trái lại một số khác khá vô tư. Bạn thích đào sâu hay thích tập trung vào những điểm cao hơn? Việc bạn được định hướng chi tiết như thế nào có xu hướng ảnh hưởng đến tần suất và các hình thức phân tích danh mục đầu tư của bạn, và đến việc bạn có tiến hành đánh giá về thành tích hay không và đánh giá như thế nào. Tất cả chúng ta đều cần một quan điểm chiến lược, nhưng mỗi người trong chúng ta sẽ tiếp cận hành động tái cân đối chiến thuật dựa vào việc ta là người như thế nào.

Chú Frank nói rằng...

Hãy thực tế khi xem xét những điểm mạnh và điểm yếu của danh mục đầu tư của chính mình.

CHƯƠNG 7

Hòa trộn. Nhưng không hòa tan

Trong sử dụng tài sản,

những màu sọc thực sự hợp với những đường kẻ ô

CÁI GÌ ĐI LÊN ẮT SẼ ĐI XUỐNG. Đây là một quy luật của Toán học, Thống Kê học, và cả Vật lý học. Khi được áp dụng vào một tập hợp các con số, “trung bình” là một từ được ưa thích hơn thay cho từ “mức trung bình”. Từ “đảo ngược” có nghĩa là “một sự quay trở lại hay quay về.” Vì thế, đảo ngược về mức trung bình chỉ có nghĩa là qua thời gian, cái gì đó sẽ quay trở lại mức trung bình của nó. Khi được áp dụng vào các đầu tư, khái niệm “đảo ngược về mức trung bình” hay quay trở lại mức trung bình nói rằng qua một giai đoạn của nhiều vòng quay đầu tư, lợi nhuận của hầu hết tài sản sẽ có xu hướng tạo ra những lợi nhuận trung bình dài hạn. Ví dụ, khi các lợi tức của chứng khoán Nhật từ giữa đến cuối thập niên 1980 vượt cao hơn mức trung bình dài hạn của chúng, thì tại một điểm nào đó dường như càng lúc chúng càng có vẻ như sẽ quay ngược lại các lợi nhuận trung bình của chúng qua việc tạo ra những lợi nhuận cận, hay thậm chí thấp hơn, mức trung bình dài hạn của chúng. Đây chính là điều đã xảy ra từ năm 1989 cho mãi đến đầu năm 2003. Trong thập niên 1990, thị trường chứng khoán Mỹ, đặc biệt là các cổ phần công nghệ, đã quay trở lại mức cao hơn mức trung bình. Đối với nửa đầu thế kỷ mới,

chúng quay trở lại mức trung bình, đi qua trị trung bình và quay trở lại thấp hơn mức trung bình dài hạn. Các trái phiếu chất lượng cao hoạt động kém hiệu quả trong những năm cuối của thập niên 1990, nhưng rồi lại trở thành một đầu tư có lợi nhuận cao trong khoảng thời gian năm 2000-2004.

Chú Frank nói rằng...

Hãy tập trung vào những con số. Chúng không biết nói dối.

Hầu như mỗi lần một loại tài sản đi quá xa theo một hướng, thì cuối cùng nó cũng đu đưa theo hướng khác - vấn đề chỉ là bao xa và bao lâu. Một trong những điều khó khăn nhất để biết về sự đảo ngược về mức trung bình là nó sẽ mang lại lợi nhuận trên mức trung bình trong bao lâu trước khi quay lại bằng hoặc thấp hơn mức trung bình, hoặc nó tạo ra lợi nhuận dưới mức trung bình trong bao lâu trước khi tăng lên lại bằng hoặc trên mức trung bình. Lịch sử tài chính xác nhận là khó mà xác định sự tồn tại dai dẳng của các lợi nhuận so với sự quay trở lại của các lợi nhuận. Chỉ vì một loại tài sản đã hoạt động vượt quá mức trung bình không có nghĩa là có một thời gian biểu cố định cho giá cả rớt xuống, rồi sau đó phục hồi hoặc quay vòng theo cách khác. Chỉ cần hỏi bất kỳ ai có các cổ phần công nghệ ngắn hạn trong suốt thời kỳ tăng giá nhanh, hoặc có các cổ phần Nhật trong suốt thời kỳ suy sụp kéo dài của chúng thì sẽ biết. Hãy tâm niệm rằng khi động thái đảo ngược thực sự xảy ra, các giá sẽ thường bị đẩy rất xa khỏi mức trung bình dài hạn của chúng theo hướng ngược lại. Theo cách nói của phố Wall, “reversion to the moon” (Đảo ngược lên cung trăng) có nghĩa là các lợi nhuận cứ tiếp tục vượt trội theo hướng đi lên, trong khi “reversion to the moan” (Đảo ngược đến mức rên rỉ) được dùng để nói về các lợi nhuận vẫn ở dưới mức thấp lâu hơn nhiều so với mong đợi.

Hãy thử xem xét nhanh xem làm thế nào sự đảo ngược về mức trung bình có thể giúp bạn giữ cho danh mục đầu tư hướng thẳng đến các mục tiêu, và quan trọng hơn, không làm bạn cảm thấy bất an. Một trong những phương pháp đo lường then chốt mà tôi sử dụng để theo

dối các chứng khoán là phần chia của một nhóm kinh doanh cá nhân như một tỷ lệ phần trăm của S&P 500. Đây là một công cụ khá đơn giản đã mang lại cho tôi một chỉ số biểu thị khi nào một nhóm có vẻ tăng quá cao hoặc khi nào đã co lại quá nhiều. Hãy xét các cổ phần công nghệ trong thập niên 1990. Năm 1995, các cổ phần công nghệ đã tăng đến một con số khác thường là 28% trước khi đạt đỉnh khoảng trên 30% trong đầu năm 2000. Dù không có bất kì phán đoán nào về các cổ phần tư nhân, nhưng người ta hẳn cũng có thể thấy rằng nhóm ấy với tư cách một tổng thể đã tăng vượt khỏi trọng lượng trung bình của nó và nó hầu như đã sẵn sàng quay lại mức trung bình. Nếu bạn đi theo phương pháp đo này và quyết định cắt giảm kế hoạch sử dụng tài sản của bạn đối với nhóm ấy, bạn hẳn đã tránh đau khổ một cách đáng kể. Cùng thời điểm, năng lượng đã rớt khỏi mức trung bình từ 9% đến 10% xuống đến chỉ còn 5%. Một nhà đầu tư chú ý vào sự đảo ngược về mức trung bình hẳn sẽ xem xét việc nhảy từ các cổ phần công nghệ đến các cổ phần năng lượng. Không cần bất kỳ phân tích kinh tế hoặc tài chính nào xa hơn, mà chỉ nhờ vào việc chú ý đến khái niệm này, hẳn bạn sẽ làm đúng những việc đáng phải làm cho danh mục đầu tư của bạn. Một ví dụ nữa của việc đảo ngược về mức trung bình giúp bảo vệ cho bạn là, vào cuối năm 2006, các cổ phần tài chính đã tăng đến 21% của S&P 500, tăng hơn 10% trong nhiều năm trước. Các nhà đầu tư chú ý đến điều này hẳn có thể xem xét việc cắt giảm tài chính trong danh mục đầu tư của họ. Như chúng ta biết ngày nay, đó quả đúng là việc phải làm, căn cứ theo điều đã xảy ra cho các cổ phần tài chính trong năm 2007 và sau đó là trong năm 2008.

Rủi ro là một trong những từ có số định nghĩa nhiều hơn cách dùng theo ngữ pháp của nó. Có nhiều kiểu rủi ro, vậy chúng ta đang nói chính xác đến kiểu nào khi ta đề cập đến rủi ro? Đầu tư, không phải không giống cuộc sống, đưa ra cho mỗi người trong chúng ta cực kỳ nhiều rủi ro. Có rủi ro về sức mua, tức tổn thất về giá trị vì lạm phát. Có rủi ro về giá cả, giá cả thay đổi hàng ngày đối với nhiều tài sản và không phải luôn theo hướng mà ta muốn. Rủi ro lãi suất thể hiện sự tác động của những thay đổi lãi suất lên các tài sản thu nhập ổn định của ta. Rủi ro tín dụng là rủi ro mà ta gặp khi công ty mà ta đầu tư không hoàn trả lại những gì họ nợ ta. Các tài sản có thể được

đánh giá lại hoặc giảm giá trị, tiền tệ lên xuống chống lại nhau, các thị trường trời sập, và nền kinh tế phụ thuộc vào sự lên xuống và thay đổi. Chúng ta phải luôn ý thức về những rủi ro đang đối mặt và đang chịu đựng là loại rủi ro nào.

Trong đầu tư, có hai cách cơ bản để tiếp cận rủi ro. Một là, có thái độ tìm kiếm rủi ro và lựa chọn các đầu tư mà trong lịch sử có độ bất ổn định cao hơn để hy vọng kiếm những lợi nhuận cao hơn. Hai là, có thái độ ghét rủi ro, hoàn toàn tránh các đầu tư có nguy cơ tổn thất. Mỗi một trong hai tư thế ấy sẽ tác động đáng kể lên các lợi nhuận của danh mục đầu tư. Câu ngạn ngữ cổ “không có gan thì không giàu” là câu ngạn ngữ đúng nhất trong mọi thị trường tài chính.

Lợi nhuận là thứ mà mọi người đều quan tâm. Điểm chính ở đây là sử dụng tài sản và đầu tư là phải bảo vệ vốn của bạn và kiếm được một tỷ suất lợi nhuận thỏa đáng. Lợi nhuận của bạn có thể đến từ cổ tức và lợi tức, hoặc có thể là một kết quả của những tiền lời dài hạn trong các giá trị tài sản, như sự tăng giá của các cổ phần hoặc bất động sản. Một số lợi nhuận từ các loại tài sản là món tiền lời cố định, trong khi số khác thì khó dự đoán hơn và phụ thuộc vào thị trường.

Đánh giá lợi nhuận tương lai cho các loại tài sản là một sự hòa trộn giữa nghệ thuật và khoa học, quá khứ và hiện tại. Những dự đoán về lợi nhuận của hầu hết các loại tài sản được bắt đầu bằng việc xem xét tổng số lợi nhuận thực tế đã phát sinh qua những khoảng thời gian gần nhất như 1, 3, 5, 10 năm và 20 năm. Có nhiều cách khác nhau để dự đoán về lợi nhuận cho các loại tài sản khác nhau. Đối với các loại tài sản chứng khoán, các lợi nhuận được dự đoán dựa trên những dự báo về sự tăng trưởng tiền lãi thực tế, tỷ lệ lạm phát mong đợi, các thay đổi trong hệ số P/E [\[1\]](#), và cổ tức dự kiến qua một khoảng thời gian dự định nào đó. Đối với các loại tài sản có thu nhập cố định, các biến được sử dụng để tính toán lợi nhuận gồm các lãi suất hiện hành và tỷ lệ lạm phát, sức mạnh tín dụng của người phát hành, và những thay đổi mong đợi trong các lãi suất và lạm phát.

Một trong những khái niệm được sử dụng thường xuyên nhất trong quá trình sử dụng tài sản là khái niệm về độ lệch chuẩn. Các

trang web đều nói đến nó và các cố vấn tài chính sẽ chỉ cho bạn độ lệch chuẩn của một đầu tư, vì vậy bạn phải biết chính xác nó là cái gì. Nếu so sánh với việc lái xe, độ lệch chuẩn là một cách đo tương đối trung thực về việc xe của bạn có xu hướng rẽ phải và rẽ trái khỏi tâm đường xa lộ bao xa. Trong từ ngữ tài chính, chúng ta tính toán lợi nhuận trung bình của một tài sản qua một thời gian nhất định, sau đó đo các lợi nhuận ấy nằm trên hoặc dưới mức trung bình bao xa và thường xuyên ra sao. Tính toán này sẽ mang lại cho ta một ý tưởng về việc tài sản ấy bất ổn định như thế nào, và nó đã đứng đưa khỏi mức trung bình bao xa. Thường thì điều này có thể giúp bạn xác định khi nào một loại tài sản đặc biệt có thể sắp quay lại mức trung bình.

Theo các từ ngữ thống kê, chúng ta biết cái gì đó khá quan trọng khi nghĩ về độ lệch chuẩn. Hãy thử xét trường hợp của các Quỹ đầu tư tín thác bất động sản (REITs) vào cuối năm 2006. Chỉ số của các cổ phiếu của REITs có một lợi nhuận trung bình 10 năm là 14% với độ lệch chuẩn là 17%. Từ thống kê, chúng ta biết rằng 68% thời gian bạn có thể kỳ vọng rằng REITs sẽ dao động trong khoảng lợi nhuận từ 31% ($14\% + 17\%$) đến -3% một năm ($14\% - 17\%$). Khi nhìn vào lợi nhuận năm 2006 là 31%, chúng ta thấy rằng mình hầu như đã ra khỏi mức lợi nhuận trung bình (14%), và vì thế có lẽ cần cân nhắc giảm nhẹ đi sự tham gia của danh mục đầu tư của mình vào nhóm này. Trong những trường hợp hiếm hoi, chúng ta có thể cảm thấy một lợi nhuận hàng năm của hai độ lệch chuẩn đã lệch khỏi trị trung bình hoặc lợi nhuận trung bình. Điều này chỉ xuất hiện khoảng 5% thời gian, dựa theo các xác suất thống kê. Vậy nếu, chẳng hạn, chúng ta xem xét S&P 500 và thấy rằng lợi nhuận trung bình 10 năm là 8,5% với một độ lệch chuẩn là 19,1%, chúng ta hẳn mong đợi các lợi nhuận dao động từ -10,6% đến +27,6% trong 95% thời gian. Nếu chúng ta thấy trên báo đăng thị trường chứng khoán giảm 25% trong năm nay, ta biết rằng mình đang nằm gần một trong hai sự kiện lệch chuẩn hiếm hoi, và có lẽ ta sẽ muốn làm một người mua của thị trường ấy. Công cụ này cũng có hiệu quả trên những tài sản ít bất ổn định hơn. Vào cuối năm 2006, các Chứng khoán chống lạm phát Kho bạc (TIPS) có lợi nhuận hàng năm là 6,2% với một độ lệch chuẩn là 4,5%. Xem xét lợi nhuận của niên lịch năm 2006 là 0,4% mang lại cho bạn một

chỉ số khá tốt rằng các lợi nhuận của TIPS có thể sắp tăng, và bạn phải cân nhắc đến việc chuyển một số tài sản từ danh mục đầu tư của mình vào lĩnh vực này. Bạn không cần biết cách tính toán độ lệch chuẩn của một loại tài sản, bạn chỉ cần biết cách sử dụng nó. Các cổ vấn tài chính hoặc các nguồn cổ vấn tài chính khác của bạn có thể cung cấp cho bạn các con số độ lệch chuẩn theo lịch sử cho các loại tài sản đa dạng.

Trong bối cảnh sử dụng tài sản và đầu tư, chúng ta thường nhìn vào những mối quan hệ giữa các tài sản. Chúng ta muốn biết liệu một tài sản đặc biệt có cách thức phản hồi như một tài sản khác đã phản hồi trong cùng điều kiện kinh tế hay không. Người ta thường cực kỳ quan tâm đến sự tương quan, vì các lợi ích của việc sử dụng tài sản phụ thuộc một cách đáng kể vào năng lực của bạn trong việc tìm thấy các loại tài sản có mối tương quan về lợi nhuận vững chắc hay xuống thấp (hoặc tiêu cực, nếu có). Điều bạn không cần là một danh mục đầu tư của các đầu tư hoạt động hoàn toàn giống nhau. Theo nhiều cách, sử dụng tài sản đúng đắn là tìm kiếm những tài sản không tương quan với nhau.

>Chú Frank nói rằng...

Một số đầu tư của bạn phải chạy thẳng, còn số khác phải chạy xiên (theo đường zigzag)

Nói theo ngôn ngữ Toán học, các giá trị tương quan thay đổi từ +1.0 và -1.0. Theo tương quan, chỉ số +1.0 chỉ ra rằng các tài sản hoạt động hoàn toàn giống nhau. Theo tương quan, chỉ số -1.0 chỉ ra rằng chúng hoạt động không giống nhau và phản ứng khác nhau đối với một sự kiện xảy ra. Theo tương quan, chỉ số 0 chỉ ra không có mối quan hệ đo lường nào giữa hai tài sản ấy.

Vậy, bạn có thể sử dụng công cụ này để quản lý tài sản như thế nào? Hãy giả sử rằng bạn còn 30 năm nữa mới đến tuổi nghỉ hưu và quyết định tổ chức một danh mục đầu tư định hướng tăng trưởng. Bạn muốn đầu tư phát triển và tăng trưởng dài hạn trong khoảng

thời gian 30 năm ấy. Bạn sẽ cần sở hữu một số cổ phần, nhưng bạn cũng cần các loại tài sản có thể tăng trưởng và không hoạt động giống các cổ phần. Chúng phải phản ứng khác nhau đối với các tình huống kinh tế và tài chính giống nhau. Bạn thấy rằng các Quỹ đầu tư tín thác bất động sản có lợi nhuận trung bình hàng năm cho đến nay là 14% và một tương quan chỉ 0,1% với các cổ phần, vì vậy bạn cần cân nhắc thêm chúng vào cho danh mục đầu tư của mình. Vàng có lợi nhuận hàng năm cho đến nay chỉ 5%, nhưng bạn biết nó có xu hướng hoạt động tốt trong những thời điểm lạm phát cao, có một tương quan (-) với các cổ phần, và vì thế hẳn sẽ hoạt động tốt khi các cổ phần không tốt. Hãy thêm một số vàng nào đó vào danh mục đầu tư để kiếm lợi từ sự kiện rằng vàng có xu hướng đi thẳng khi các cổ phần đi xiên (theo đường zigzag). Các cổ phần của châu Mỹ Latin và châu Á thường có xu hướng có tương quan (+) với các cổ phần Mỹ, vì vậy ta có thể cân nhắc thêm chúng cho một phần danh mục đầu tư của mình. Ta cần dùng sự tương quan để tổ chức một danh mục đầu tư tài sản phù hợp với các mục tiêu, nhưng không phải lúc nào cũng hoạt động giống nhau. Điều này mang lại cho bạn khoản lợi nhuận mà bạn cần để đạt đến các mục tiêu của mình, nhưng làm giảm sự bất ổn định đủ giúp bạn có thể ngủ yên ban đêm vì biết rằng có một sự cân đối trong các tài sản không tương quan trong danh mục đầu tư của bạn.

Giống như việc bạn muốn ăn một khẩu phần ăn kiêng cân bằng với một nhóm các loại thực phẩm đa dạng để giữ sức khỏe, bạn cần sử dụng tài sản của mình vào nhiều loại đầu tư khác nhau để quản lý đúng cách rủi ro của danh mục đầu tư. Việc đa dạng hóa sự tham gia đầu tư của bạn có thể được thực hiện bằng việc có đủ các tài sản phản ứng khác nhau đối với các điều kiện kinh tế, lãi suất, chính trị, tiền tệ và lạm phát khác nhau, giữa các lực tác động khác, vì thế tạo ra các lợi nhuận không tương quan với nhau và các mô hình độ lệch chuẩn, vốn khi nối kết lại sẽ giảm tính bất ổn định của danh mục đầu tư tổng thể. Dù không đạt được nhiều sự nhất trí về số lượng các loại tài sản thích hợp nhất phải có trong một danh mục đầu tư, nhưng có thể an tâm khi nói rằng có 6 loại tài sản thì được đa dạng hóa nhiều hơn 3 loại, 3 loại thì đa dạng hơn 1 loại, nhưng 15 hoặc 16 loại tài sản có lẽ

không mang lại nhiều lợi ích của sự đa dạng hóa hơn 10 hoặc 12 loại. Do những nhu cầu gia tăng theo thời gian có liên quan đến việc kiểm soát và quản lý hiệu quả một danh mục đầu tư với nhiều hơn 10 hoặc 15 loại tài sản, nên có lẽ cũng hợp lý khi nói như thế trong một số trường hợp mà danh mục đầu tư quá đa dạng hóa.

Chú Frank nói rằng...

Danh mục đầu tư của bạn cần có một số tài sản có các tương quan thấp hoặc thậm chí không tương quan về lợi nhuận với các loại tài sản truyền thống như cổ phần và trái phiếu.

Vậy, chìa khóa cho một sự đa dạng hóa danh mục đầu tư đúng đắn là gì? Đó chính là sự tương quan. Bạn cần có một danh mục đầu tư thực sự đa dạng hóa hơn là một đồng các thứ linh tinh mà trên thực tế có quan hệ chặt chẽ với nhau. Chẳng hạn, nếu bạn có hai quỹ cổ phiếu vốn lớn, một quỹ giá trị và một quỹ quốc tế, nhưng có thể bạn hoàn toàn chẳng đa dạng hóa gì. Những kiểu tài sản ấy thường có tương quan (+) với nhau. Có lẽ danh mục đầu tư có thu nhập cố định của bạn có các trái phiếu thành phố, các chứng khoán Kho bạc Mỹ, và một quỹ trái phiếu quốc tế. Như vậy liệu đã đa dạng hóa? Có lẽ không nhiều như bạn nghĩ, vì nói chung chúng sẽ phản ứng theo những cách giống nhau đối với các sự kiện thị trường và các dao động lãi suất. Nền kinh tế đã trở nên toàn cầu hóa, và việc chỉ thêm một thành tố quốc tế vào để được đa dạng hóa là hoàn toàn không đủ. Trong trường hợp này, bạn có lẽ cần xem xét thêm vào một số REITs, các tài sản có thực, và các trái phiếu có thể chuyển đổi để được đa dạng hóa.

Một trong những phương diện quan trọng nhất, dù bị đánh giá thấp, của việc sử dụng tài sản và đầu tư có liên quan đến vai trò của sự hòa trộn trong việc tạo ra của cải. Trong hình thức sơ đẳng nhất của nó, sự hòa trộn gồm việc cho phép của cải tích lũy qua thời gian. Người Thụy sĩ có một cách ngôn có thể áp dụng cho sự hòa trộn này: “Để quả bóng tuyết dày hơn thì sườn đồi phải dài và tuyết phải dày.” Một đặc điểm quan trọng nữa của sự hòa trộn gồm tuổi thọ và khoảng thời gian còn lại giữ đầu tư tổng thể. Ví dụ, để một tài sản

được hòa trộn tại một tỷ suất hàng năm là 8% trong 20 năm, thì 41% của tổng số tiền lãi sẽ kiếm được trong 5 năm cuối cùng (25% cuối) của quá trình giữ đầu tư ấy.

Trái lại, sự hòa trộn cho phép các tài sản của bạn tăng trưởng qua một khung thời gian nhất định mà không rút ra bất kỳ (hoặc quá nhiều) vốn, sự tái đầu tư hàm chỉ đến hành vi tái đầu tư các cổ tức hoặc các khoản lợi tức vào đầu tư gốc để kiếm lời bất kể tỷ suất lợi nhuận có thể được tạo ra như thế nào. Đối với một khoảng thời gian đủ dài, sự tái đầu tư có thể đóng một vai trò chính trong việc tích lũy vốn đầu tư. Ví dụ, nếu bạn giữ một trái phiếu 1.000\$ trong 30 năm cho đến tận lúc thanh khoản, bạn cũng sẽ nhận được phiếu 5% nửa năm, mỗi năm hai lần (tương đương với 100\$ mỗi năm), tạo ra một tổng số là $100\$ \times 30 \text{ năm}$ hoặc 3.000\$ trong phần chia mỗi năm. Vì bạn thực sự kiếm được 10% trong khoảng thời gian 30 năm cuộc đời của trái phiếu ấy bằng cách thức hoạt động của các trái phiếu, nên có thể giả định là bạn sẽ đầu tư mỗi một trong hai phần chia 50\$ mỗi năm với một lợi tức hàng năm thực tế là 10%. Nguyên tắc tái đầu tư tương tự cũng áp dụng cho việc tái đầu tư các phần chia vào trong những đầu tư cổ phần thông thường. Từ năm 1926 đến 2006, nếu bạn (hoặc ông bà của bạn) đã đầu tư 1.00\$ vào S&P 500 và đã tái đầu tư phần dư, thì đầu tư của bạn hẳn đã tăng đến 3.036,5\$. Tuy nhiên, nếu bạn đã rút ra các phần chia ấy và tiêu phí cho mức sống cao, bạn hẳn sẽ chỉ có 109,89\$. Tái đầu tư là một thành tố quan trọng cho lợi nhuận dài hạn đối với hầu hết các loại tài sản thu nhập cố định và chứng khoán.

Sử dụng một số công cụ để tính toán tỷ lệ và soạn ra một kế hoạch sử dụng tài sản đòi hỏi một kiến thức toán học nâng cao. Không phải ai cũng có kiến thức này. May mắn thay, ngày nay, có nhiều phần mềm và các dịch vụ Internet có thể cung cấp cho bạn kết quả cuối cùng của những tính toán ấy. Điều quan trọng là bạn hiểu các phương pháp đo và có thể sử dụng chúng như thế nào để tổ chức được một kế hoạch sử dụng tài sản thành công.

Chú Frank nói rằng...

Cây không mọc lên tận trời và bầu trời cũng sẽ không sụp xuống, nhưng bạn có thể hái trái chín của sự hòa trộn ấy ở ngân hàng.

[\[1\]](#)-P/E (Price/Earnings Ratio): Tỷ lệ giá/ lợi nhuận. Giá chứng khoán chia cho lợi nhuận mỗi cổ phần. Tỷ lệ P/E có thể hoặc là sử dụng lợi nhuận được báo cáo trong năm sau cùng hoặc là dùng dự đoán của nhà phân tích và lợi nhuận năm tới. Đây là một trong những chỉ số phổ biến được niêm yết trên thị trường chứng khoán, trước hết biểu hiện mức giá nhà đầu tư sẵn sàng bỏ ra cho một đồng lời thu được từ cổ phiếu đó. Ví dụ, $P/E = 25$ có nghĩa nhà đầu tư chịu bỏ ra 25 đồng để thu được 1 đồng lãi từ cổ phiếu này. [Nd]

CHƯƠNG 8

Tâm trí của ta, con người của ta

Đừng trở thành kẻ thù tệ hại nhất của chính mình

MỘT TRONG NHỮNG KHÁCH HÀNG CỦA TÔI QUYẾT ĐỊNH đầu tư số tiền lớn vào một cổ phần duy nhất để tạo một tài khoản sẽ mang lại lợi ích cho con cái của cô ấy; tài khoản này quy định nó sẽ không được mở ra hoặc thay đổi trong 21 năm. Sau khi chúng tôi mua nhiều, rất nhiều cổ phiếu của cổ phần ấy với mức 18\$/ cổ phiếu, nhiều ngày sau cô điện thoại tôi dồn dập nói rằng, “David, cổ phần là 177/8\$ trên một cổ phiếu rồi!” Điểm chính của câu chuyện này là nhà đầu tư ấy hứa hẹn sẽ nghĩ về lâu về dài, nhưng cô ta lại không thể giữ lời hứa của mình.

Nhân tố lớn nhất trong việc đạt đến thành công với một kế hoạch đầu tư không phải là thị trường hay nền kinh tế. Chúng quan trọng, nhưng hầu như không quan trọng bằng việc hiểu chính bản thân ta. Chúng ta phải can đảm chấp nhận ý kiến và các cảm xúc của bản thân ta để đạt đến thành công. Con người có nhiều mức độ thành kiến có sẵn và các cảm xúc về tiền bạc, rủi ro, và thậm chí là sự kiểm soát. Nếu nhận ra trước điều này và chân thật với chính mình về những tư tưởng riêng ấy, ta sẽ có thể giảm tối thiểu các sai lầm. Hiểu các cảm xúc và tâm lý của chính ta còn cho phép ta kiếm lợi từ những sai lầm về mặt cảm xúc của người khác bằng cách mua vào khi họ thất vọng

và bán ra khi họ đang cao hứng. Hay nói khác đi là Mua Thấp, Bán Cao.

Tâm trí của ta là một thứ có nhiều nét đặc biệt. Nó lý giải các sự việc theo nhiều cách khác nhau ở những thời điểm khác nhau; đôi lúc, thậm chí là cùng một thời điểm. Trong những tình huống nhất định, chúng ta có cái nhìn tuyệt vời; trong những thời điểm khác, ta đánh mất sự sáng suốt. Có ngày chúng ta có thể thấy bức tranh lớn rõ ràng và hiểu những điểm quan trọng; nhưng ngày khác, chúng ta lại không thể nghĩ ra được cách thoát khỏi một túi giấy. Đôi lúc, chúng ta mâu thuẫn và chống đối trong chính suy nghĩ của mình. Lúc khác, ta thấy mình chạy theo đám đông mà không thực sự hiểu vì sao lại làm vậy. Các nhà kinh tế học nói chung là những con người khá duy lý, dựa chắc chắn trên các con số và toán học để hiểu và giải thích nền kinh tế cùng các thị trường vận hành như thế nào. Việc toán học thuần túy có thể bị tâm lý học xuyên tạc là không thể xảy ra với họ. Nhưng vô lý là, họ cho rằng các nhà đầu tư luôn hành động dựa trên một cơ sở hợp lý.

Trong hai thập niên cuối thế kỷ 20, một nhóm những người rất giỏi bắt đầu tra vấn khái niệm này. Họ hỏi rằng, nếu các cảm xúc và tâm thần của ta có mặt trong mọi phương diện khác nhau của đời sống, từ các mối quan hệ cho đến việc đặt món ăn trưa cho một ngày nào đó, thì làm thế nào ta có thể hoàn toàn có lý trí khi nói đến những vấn đề tài chính? Họ tiến hành nhiều thí nghiệm thú vị và gây thोर, để rồi đi đến một kết luận mang tính nhạy cảm. Chúng ta thì không thể làm như thế. Các tư tưởng, cảm xúc, sự thích và không thích ảnh hưởng đến các hoạt động tài chính cũng nhiều như đến các phương diện khác của cuộc sống của ta. Những nhân vật sáng giá ấy đã tạo nên cả một trường phái tư tưởng mới được gọi là Tài chính hành vi. Họ phát hiện rằng con người có xu hướng theo đuổi những phương pháp không chính xác nhất định trong việc tiếp cận thị trường. Họ thấy rằng chúng ta thường xử lý thông tin không chính xác. Ta thất bại trong việc học hỏi kinh nghiệm. Ta tìm kiếm những lối đi tắt của trí tuệ nhằm tránh làm việc cần làm để đi đến thành công. Bất kỳ nhân tố nào trong các nhân tố ấy cũng có thể làm cho ta đưa ra những

lựa chọn sai vào thời điểm sai khi tiếp cận các hoạt động tài chính và các kế hoạch sử dụng tài sản của mình.

Hãy cùng xem xét một số xu hướng mà các nhà nghiên cứu đã vạch ra. Nếu chúng ta ý thức được các bãi mìn trong các tiến trình tư tưởng của mình nằm ở đâu, có lẽ chúng ta hoàn toàn có thể tránh được chúng. Các cảm xúc và tâm lý là những thứ có sức mạnh. Nếu có thể làm cho chúng hoạt động cho ta thay vì chống lại ta, thì xác suất đạt đến các mục đích của ta sẽ tăng lên.

Một trong những cạm bẫy đầu tiên, và nguy hiểm nhất, mà tất cả chúng ta đều gặp phải theo nhiều mức độ khác nhau là sự tự tin thái quá. Chúng ta đều nghĩ về mình giỏi hơn khả năng thực sự. Chúng ta đều đến từ Hồ Wobegon nơi mà Garrison Keillor nói, “mọi phụ nữ đều khỏe mạnh, mọi đàn ông đều đẹp trai, và mọi đứa trẻ đều giỏi cả.” Ví dụ tốt nhất cho điều này là hiện tượng lẫn lộn một thị trường đầu cơ của nhiều trí tuệ lớn. Tôi biết rất nhiều người trong cuối thập niên 1990 đã bỏ nghề giáo viên, nhân viên chính phủ hoặc người bán hàng để trở thành những người giao dịch chứng khoán trong ngày. Một vài người đã bỏ công việc kinh doanh của mình để lướt trên mạng Internet. Tất cả họ đều tự cho mình là các thiên tài của thị trường chứng khoán đang lướt web trên mạng Cisco, Microsoft, Amazon, và Yahoo để kiếm những món lợi cực lớn. Khi bạn tăng lên 100% một năm, bạn sẽ dễ nghĩ mình là nhà kinh doanh giỏi nhất, như George Soros hay Warren Buffett. Những thiên tài tự phong ấy mắc phải chứng vênh vào và nằm mãi trên con đường sau khi buổi tiệc đã tàn. Sau cùng, không những họ phải tìm kiếm việc làm trong một nền kinh tế xáo động, mà còn mất các món lợi của mình, và trong nhiều trường hợp, mất hết cả vốn dự trữ, và phải bắt đầu lại từ đầu. Chúng ta cần biết mình giỏi về mặt nào và không giỏi về mặt nào. Trong mọi lúc, chúng ta phải tránh lẫn lộn sự may mắn với kỹ năng. Gặp may thì quá tốt. Nhưng đừng cho rằng một món lợi do may mắn có thể lặp lại vì bạn là người rất thông minh.

Chú Frank nói rằng...

Tín điều có thể từng là một động cơ tốt, nhưng giáo điều là một cách tiếp cận không tốt đối với các thị trường.

Một sai lầm lớn nữa mà chúng ta mắc phải là không linh động và giáo điều trong phương pháp tiếp cận với các thị trường và với cuộc đời. Tất cả chúng ta đều có cái mà tôi gọi là dì Matilda. Quý bà ưu tú này là một phụ nữ tuyệt vời, đan cho ta những chiếc áo len, tổ chức cho ta những bữa tiệc sinh nhật, và xuất hiện với kẹo và bánh mỗi kỳ nghỉ. Bà cũng rất cố chấp trong tư tưởng và không chịu thay đổi. Đối với bà, Johnny bé bỏng ngộ nghĩnh và trẻ con. Bà không quan tâm đến việc Johnny bé bỏng ấy nay đã 45 tuổi, là một nhà hành pháp thành công, có gia đình gồm vợ và hai con là sinh viên ưu tú. Dì Matilda không chịu thay đổi suy nghĩ của mình dù cho các bằng chứng rõ ràng là chống lại bà. Chúng ta cần phải cởi mở với các tư tưởng và ý tưởng mới.

Kiểu tư duy không linh động và giáo điều này thịnh hành không ở đâu nhiều bằng trong các thị trường tài chính (có lẽ trừ trong chính trị). Thực sự, tôi đã gặp hàng trăm nhà đầu tư mà tư duy cố chấp của họ đã làm họ bỏ lỡ nhiều cơ hội. Họ sẽ không đọc bất cứ thứ gì thể hiện một lối nhìn thay đổi và cũng không xem xét bất kỳ quan điểm hoặc tư tưởng nào ngoài quan điểm, tư tưởng của riêng họ. Nếu họ thích các cổ phần công nghệ, họ chỉ đọc các bài báo và nghe các nhà bình luận tán thưởng các cổ phần công nghệ. Họ bác bỏ những ai nghĩ cổ phần công nghệ đang được đánh giá quá cao. Và ngược lại. Tôi gặp rất nhiều nhà đầu tư có một thành kiến đầu tư cực kỳ cộc cằn và rất dễ bị thuyết phục rằng thế giới sẽ kết thúc vào 5 giờ chiều ngày hôm nay và nếu không thì muộn nhất chắc chắn sẽ là ngày mai. Họ không chịu xem xét rằng chủ nghĩa tư bản, nỗ lực của con người, và tính khéo léo cũng có một cơ hội tốt để phổ biến, như trong quá khứ. Họ bỏ qua nhiều cơ hội cực kỳ tốt có thể đến từ việc tham gia vào một thế giới cách tân đang lớn mạnh. Chúng ta phải luôn có suy nghĩ mở. Những tài sản khác nhau sẽ hoạt động tốt ở những thời điểm khác nhau. Trong một số năm, các cổ phần công nghệ sẽ tỏa sáng. Trong những năm khác, sẽ là các cổ phần tài chính hoặc hàng hóa. Toàn bộ

điểm chính của sử dụng tài sản là đặt chúng ta vào vị trí có lợi từ những chu kỳ đang thay đổi trên thế giới và trong các thị trường.

Chúng ta cần ý thức về các kiểu hành vi tài chính nào được cho là đang định hình. Định hình đơn giản là cách mà ta xem xét các đầu tư của mình như thế nào. Khi ta nhận được một cuộc điện thoại về ý tưởng đầu tư liên quan đến một đầu tư mới, tuyệt vời đang lùm xùm bùng nổ nào đó (và phố Wall đang sôi lên với ý tưởng này), liệu bạn có bị nhiễm phải sự kích động ấy mà không chịu suy xét việc nó tác động thế nào đến kế hoạch đầu tư tổng thể của mình không? Liệu chúng ta có tự hỏi xem liệu nó có phù hợp với một bộ phận nào của kế hoạch tổng thể để đạt đến các mục đích của mình không? Điều then chốt là phải giữ một bức tranh lớn trong tâm trí khi nghĩ về việc đầu tư và đánh giá mỗi ý tưởng mới dựa theo các mục đích dài hạn của ta. Đừng đầu tư theo cách như bạn mua quần áo. Việc cái áo sơ-mi đỏ tươi ấy trông lố bịch sau ba tháng mặc nó là một chuyện; còn việc gánh theo một cổ phần hoặc trái phiếu kỳ cục lại là một chuyện rất khác.

Chú Frank nói rằng...

Bạn biết gì và bạn biết rõ như thế nào?

Chúng ta cần phải thực tế trong phương pháp tiếp cận đầu tư. Vì việc ta muốn một loại tài sản đặc biệt hoạt động tốt không có nghĩa là nó sẽ hoạt động tốt. Tất cả chúng ta đều có xu hướng thổi phồng rằng các ý tưởng của ta sẽ có xác suất thắng lợi. Điều đó cũng bình thường thôi. Chúng ta cũng làm y như vậy trong cuộc sống. Ta tự thuyết phục mình rằng ứng cử viên mà ta ủng hộ sẽ thắng cử hoặc đội của ta sẽ thắng Siêu cúp. Hãy thử hỏi các fan hâm mộ Siêu cúp Patriots 2007 xem họ tin đội nào sẽ thắng ở Arizona.

Mặt khác, nhiều người có xu hướng đánh giá thái quá những rủi ro đầu tư. Chúng ta có thể bỏ quá nhiều thời gian để quan sát về rủi ro ngắn hạn của một đầu tư, nhất là những đầu tư mà chúng ta chưa rành. Chúng ta nhấn mạnh quá nhiều đến các xu hướng của thị

trường ngắn hạn và không giữ một bức tranh lớn trong tâm trí. Kế hoạch sử dụng tài sản của ta phải được thiết kế để giúp những đường quanh co ngoằn ngoèo ngắn hạn hoạt động cho ta, và ta phải tránh đánh giá thái quá những rủi ro cũng như cần phải tránh đánh giá chúng quá thấp.

Đối với một số người, sự quen thuộc có thể tạo ra sự coi thường, nhưng tôi thì thấy trong đầu tư rằng sự không quen thuộc tạo ra sợ hãi. Sử dụng tài sản hoạt động vì nó buộc ta tạo ra một danh mục đầu tư gồm các tài sản đã đa dạng hóa và không tương quan dựa trên các mục đích và mục tiêu đặc biệt. Khi lên kế hoạch nghỉ hưu hoặc để có tiền đi du lịch vòng quanh thế giới cho dịp kỷ niệm 30 năm ngày cưới, chúng ta cần có một sự hòa trộn các đầu tư để mong đợi nó sẽ mang lại cho mình nhiều lợi ích nhất, và mang lại ít rủi ro bất lợi nhất. Để đạt được điều này, có vẻ như ta sẽ phải đặt các tài sản trong danh mục đầu tư sao cho nó có thể là mới và không quen thuộc đối với ta. Nếu ta tránh đầu tư vào các tài sản thực hay một số kiểu hàng hóa nhất định và các quỹ bảo hộ vì không rành về chúng, ta rất có thể sẽ không đạt được các mục tiêu quan trọng hơn của mình. Ta cần tránh bị thúc đẩy bám vào những cái mà ta rành rõ, vì điều này có thể là một cản trở nguy hại cho việc đạt đến nơi ta muốn đến.

Các nhà nghiên cứu còn thấy rằng chúng ta có xu hướng bám vào những thông tin sai. Khi xem xét lại các đầu tư của mình, chúng ta lo lắng về việc một cổ phần đặc biệt đang bán với giá thấp hơn mức giá ta mua nó, hoặc ta kiếm được lợi nhuận chỉ vì một đầu tư đã đạt đến mức giá cao mới. Chúng ta đưa ra các quyết định dựa trên các nhân tố tùy tiện. Ta đầu tư mà không biết đã phải trả giá đắt cho nó. Chúng ta cần đánh giá một cách mới mẻ các triển vọng và tiềm năng của mỗi đầu tư, và quan trọng nhất là, xem nó phù hợp với kế hoạch tổng thể của mình ra sao. Nếu một đầu tư đã đạt đến mức giá cao mới nhưng vẫn nằm trong dãy giá theo lịch sử của nó, thì tại sao phải bán nó khi có vẻ như nó vẫn còn có thể tăng lên thêm? Nếu một đầu tư đã rớt giá so với giá ta bỏ ra mua nó, nhưng vẫn tiếp tục bị rớt giá thêm nữa qua một thời gian khi chúng ta sẽ cần tiền mặt, thì ta cũng phải bán chúng bất chấp khoản thua lỗ ban đầu. Thà tổn thất ít và có tiền mặt ta cần

còn tốt hơn là tổn thất lớn hơn và không có tiền mặt khi phí đại học của con cái đã đến hạn thanh toán.

Chúng ta còn có xu hướng lo lắng rất nhiều về xác suất thua lỗ. Năm 1988 và 1989, một trong các khách hàng của tôi bắt đầu suy xét rằng sự sụp đổ thị trường chứng khoán năm 1987 sẽ lại xảy ra và đã đưa ra một quyết định giáo điều và đầy lo sợ là bán đi 100%, thu về tiền mặt và ngồi chờ tai biến, người ấy hoàn toàn bỏ mất đợt tăng giá chỉ số S&P 500 từ 243 vào cuối năm 1987 tăng lên trên 1.500 vào đầu năm 2000. Chúng ta dường như khó tránh khỏi việc lo nghĩ về tổn thất. Các chuyên gia đã chỉ ra rằng người ta sẽ dấn lên những tờ đô-la trên đường để tránh bị rớt một hào trong túi. Chúng ta cũng có xu hướng chống lại sự thay đổi thậm chí dù là sự thay đổi có lợi. Ác cảm với tổn thất và với sự thay đổi có thể làm cho phương pháp tiếp cận của ta thủ cựu và cẩn thận quá mức, và kết quả là ta bỏ qua những cơ hội ngay trước mắt.

Một trong những sai lầm mà các nhà nghiên cứu rất thường thấy là việc nhấn mạnh quá đáng vào thời hạn ngắn. Chúng ta để cho tin tức ngày hôm nay thống trị tư duy và quên hẳn đi kế hoạch dài hạn. Điều bạn biết kế tiếp, việc chúng ta đang theo đuổi thị trường, thường còn xa mới ở sau lưng ta. Hàng hóa tăng lên ngày hôm qua, vậy là hôm nay ta mua hàng hóa. Các cổ phần chăm sóc sức khỏe giảm xuống, thế là ta bán các cổ phần chăm sóc sức khỏe. Ta để các chương trình truyền hình và báo, tạp chí hoặc các website quản lý danh mục đầu tư của ta theo một cách lung tung, tập trung vào tin tức nào đó và làm ngơ, hay thậm chí không ý thức hay hiểu biết gì về tin tức và sự kiện khác. Đây có lẽ là cách tùy tiện nhất mà bạn có thể quản lý danh mục đầu tư của mình và chính xác là phương pháp hoàn toàn đối lập với sử dụng tài sản vững chắc. Từ một viễn tưởng dài hạn, chúng ta cần sự quay trở lại mức trung bình hoạt động cho ta khi quản lý danh mục đầu tư của mình. Điều này có nghĩa tập trung vào các sự kiện ngắn hạn nhưng không để chúng thống trị tư duy của ta. Chúng ta cần tập trung vào bức tranh lớn trong khi vẫn để tâm đến những xu hướng quan trọng đang nổi lên và đang thay đổi.

Xu hướng tự nhiên nữa của con người là tham gia vào đám đông. Hầu hết chúng ta đều là sinh vật xã hội. Chúng ta thích ở với người khác; ta thoải mái và thường vui vẻ khi là một phần của đám đông - chẳng hạn, ở các sự kiện thể thao. Nhưng trong các thị trường, bản năng bầy đàn ấy có thể mau chóng làm tổn hại đến ta. Ta có thể cảm thấy an ủi khi có những đầu tư giống như những đầu tư của người khác. Nếu mọi người chúng ta biết sở hữu các cổ phần của Quỹ đầu tư tín thác bất động sản, chúng ta có thể cảm thấy thoải mái hơn khi mua chúng. Nếu mọi người có vẻ đang bán vàng, ta sẽ tự hỏi sao ta lại không bán. Điều gì mà mọi người khác đều biết còn chúng ta thì không? Đi theo đám đông, và bạn sẽ vướng vào việc mua cao và bán thấp.

Chúng ta còn có các thành kiến cá nhân về cách xử lý thông tin. Một số trong chúng ta đưa ra các lựa chọn dựa trên rất ít thông tin. Chúng ta mất tám tuần để mua một chiếc cà-vạt hoặc một bộ váy mới, nhưng sau đó lại đưa ra các quyết định đầu tư tác động đến toàn bộ cuộc sống của mình và giá trị ròng chỉ sau tám phút nói chuyện qua điện thoại. Chúng ta trải qua ba tháng để nghiên cứu một chiếc xe hay tủ lạnh mới, nhưng thay đổi tận căn kế hoạch sử dụng tài sản của mình dựa trên một cuộc nói chuyện lúc ăn trưa. Một số người lúng túng trước dòng chảy thông tin. Thậm chí không mất chút sức lực nào, chúng ta cũng có đầy rẫy thông tin từ mọi phía. Thậm chí nếu bạn không đọc báo hay tạp chí, không xem website hay xem ti vi và nghe đài, thì thông tin vẫn sẽ thâm nhập vào thế giới của bạn - trong văn phòng, tại câu lạc bộ sức khỏe, tại quán cà phê. Ta dễ dàng bị choáng ngợp đến nỗi mặc nhiên rải tiền đều ra cho mọi lựa chọn đưa ra cho ta. Trái lại, dòng chảy thông tin có thể làm ta đông cứng lại và không dám làm gì cả. Đôi khi nó giúp nhắc ta nhớ rằng ta đã không quản lý một danh mục đầu tư quá nhiều, mà chỉ nhắm đến các mục đích, các ước mơ và các mục tiêu của ta. Chúng ta cần phải có phương pháp và luôn giữ các mục đích cuối cùng trong tâm trí

Chú Frank nói rằng...

Nếu bạn đầu tư vì lo sợ, bạn sẽ quá bảo thủ và sẽ không bao giờ đạt được các mục đích của mình.

Tất cả chúng ta đều có thành kiến và thói quen tâm lý. Điều quan trọng là, trong chừng mực lớn nhất có thể, phải ý thức về chúng và làm cho chúng hoạt động cho ta. Chúng ta cần phải hiểu chính mình. Hãy hỏi những người thân cận với bạn (vợ/ chồng, đối tác, và những người bạn thân) hoặc tốt hơn, hãy hỏi chú Frank, để có một đánh giá chân thật về việc họ nhận thức về các điểm mạnh và điểm yếu của bạn như thế nào. Khi tôi nhìn vào kế hoạch sử dụng tài sản dài hạn của tôi, rồi quay qua chú Frank của tôi, chú nhắc nhở tôi rằng tôi có xu hướng quá bảo thủ và sở hữu quá nhiều chứng khoán Kho bạc và các chứng khoán chống lạm phát Kho bạc (TIPS), và tôi có xu hướng sử dụng quá nhiều tiền mặt. Chú Frank buộc tôi phải hỏi xem liệu phương pháp tiếp cận ấy có thực sự giúp tôi đạt được mục tiêu không, và giúp tôi đạt được các mục tiêu của mình. Chúng ta phải gắng cảnh giác về các chu kỳ suy sụp và hờn hờ luôn có và luôn là một phần của các thị trường tài chính. Hãy ý thức rằng dù việc đi cùng với đám đông có thể rất thoải mái và thậm chí nhiều lúc rất có hiệu quả, nhưng các đám đông có xu hướng sai tại những bước ngoặt quyết định của thị trường tài sản. Nếu chúng ta sợ hãi, có lẽ ta phải hít một hơi thật sâu và định giá lại các kết quả tích cực tiềm năng ấy. Nếu chúng ta quá kích động về một đầu tư đặc biệt, thì có lẽ ta cần phải thư thái nhấm nháp một tách trà hoa cúc thơm ngon và cân nhắc về các rủi ro.

Hãy có phương pháp và cẩn thận trong lối tiếp cận của bạn. Hãy làm bài tập về nhà của mình. Đón nhận các tin tức ngắn hạn với một tầm nhìn xa và tập trung vào bức tranh lớn. Hãy biết về những điểm yếu cũng như các điểm mạnh của bản thân. Khi bạn nghe về một ý tưởng mới có vẻ rất kích thích, hãy tự hỏi xem nó phù hợp với kế hoạch của bạn như thế nào. Kế hoạch của bạn không giống như kế hoạch của người hàng xóm, của người môi giới, hoặc của bà con của bạn. Bằng việc tập trung vào các mục đích và mục tiêu của mình, tránh các mức cảm xúc cao và thấp của mình, bạn có thể cấu trúc và quản lý kế hoạch sử dụng tài sản của mình để tận dụng các cảm xúc

và các sai sót tinh thần của người khác thay vì làm họ giàu thêm vì chính sai sót của mình.

Chú Frank nói rằng...

Bạn mua cổ phần ấy là vì kế hoạch của bạn hay vì cái tôi của bạn?

CHƯƠNG 9

Người cưới ngựa cũng quan trọng như ngựa

Chọn đúng người cưới để đưa danh mục đầu tư hạ gục đội bạn

TRÊN MỘT CHUYẾN BAY GẦN ĐÂY, tôi gặp một tay ba hoa và chúng tôi đã nói chuyện với nhau về rất nhiều chủ đề, từ các thị trường chứng khoán cho đến hải sản Maryland. Trong cuộc nói chuyện, thì thoảng anh ta lại thích nói về trường đua. Tuy anh ta không thường cá độ nhiều, nhưng hàng năm cũng có đến Lexington, Kentucky, để xem giải đua ngựa Bluegrass Stake và cá độ chút ít. Khi tôi hỏi về cách cá độ, anh ta nói với tôi rằng có một vài mẹo mà anh ta thích dùng. “Tôi sẽ cho anh biết, David,” anh ta nói, “nếu Edgar Prado cưới một con ngựa nông trang nhỏ để đua với con Seabiscuit, hẳn có lẽ tôi sẽ cược vào Edgar Prado.” Trong con mắt của anh ta, Prado là một nài ngựa giỏi đến mức có thể vượt qua nhiều phẩm chất khác của những con ngựa trong trường đua. Prado đã cưới ngựa và chiến thắng mọi loại thời tiết, các giải đua lớn, giải đua diễn ngựa (cho người khác chọn mua ngựa), đua đường dài, đua đường ngắn, và thậm chí cả đua trên cỏ. Việc đầu tư cũng giống vậy. Loại tài sản là con ngựa mà ta có trong cuộc đua, nhưng chúng ta cần chắc chắn mình có nài ngựa giỏi nhất để làm tăng khả năng chúng ta sẽ hoạt động tốt bất kể điều kiện có như thế nào chẳng nữa.

Giống như một số điều kiện trên đường đua không mang lại chút lợi thế nào cho một nài ngựa đặc biệt, các loại tài sản như trái phiếu chính phủ, cổ phần vốn lớn, và các đầu tư tiền mặt thường có hiệu quả. Có một dòng thông tin liên tục và hầu như mọi người đều có những thông tin giống nhau để dựa vào đó đưa ra các quyết định của mình. Bất kỳ lợi thế nào cho nài ngựa đều tương đối nhỏ. Hầu hết phần thưởng đều đến từ chính con ngựa. Tay nài ngựa chẳng qua chỉ theo cùng cuộc đua và đảm bảo cho ngựa không quyết định ngủ gục trong sân sau hoặc đi chệch đường. Mặt khác, một khi bạn quyết định xem xét đầu tư vào các loại tài sản ít hiệu quả và ít được nghiên cứu kỹ hơn, thì điều quyết định là bạn phải dành thời gian, công sức, và các nguồn lực để tìm kiếm những nài ngựa giỏi chứ không phải là các nài ngựa trung bình.

Một số loại tài sản như các chứng khoán vốn nhỏ, các thị trường đang lên, và các trái phiếu hoa lợi cao đòi hỏi một nài ngựa biết rõ đường đua và có thể đua trong nhiều loại điều kiện. Các loại tài sản khác như các quỹ bảo hộ và các giao dịch kỳ hạn có quản lý, đều là phiên bản sử dụng tài sản của Edgar Prado trên một con ngựa nông trang nhỏ. Đó là tất cả mọi điều về nhà quản lý. Còn đối với các loại tài sản khác, như bất động sản và cổ phần riêng, bạn cần một nài ngựa địa phương biết rõ đường đua. Anh ta phải có kiến thức chuyên môn về một nhóm kinh doanh đặc thù hoặc địa điểm mà các nhà đầu tư đang mua và bán. Nghiên cứu của riêng tôi chỉ ra rằng sự khác biệt giữa một nài ngựa trung bình và một nài ngựa giỏi trong các loại tài sản ấy có thể được xem như khác nhau từ 5% đến 20% một năm! Trong những điều kiện đường đua khó khăn và đầy thử thách, lựa chọn nài ngựa của bạn sẽ tạo ra một sự khác biệt lớn hơn rất nhiều so với trong những điều kiện hoàn hảo của những ngày quang đãng, khô ráo.

Chú Frank nói rằng...

Ai là người điều khiển con ngựa và họ đang chạy trên loại đường đua nào?

Có thể ta có đúng loại tài sản phù hợp nhưng lợi nhuận của ta lại thất bại vì ta đã chọn sai nhà quản lý. Nếu bạn đi đến đường đua và thấy rằng con ngựa nhanh nhất thế giới đang chạy tại vòng đua thứ 6 ở Keeneland và tay nài ngựa là tôi - David Darst, thì chớ nên cược vào con ngựa ấy! Có thể nó là một con ngựa tốt, nhưng nhất định là bạn đã chọn sai nài ngựa. Xét về cơ bản, việc lựa chọn nhà quản lý đầu tư chỉ là việc đánh giá con người. Dù bạn tự mình hay nhờ một cố vấn tìm kiếm người tốt nhất cho mình, thì bạn sẽ phải đánh giá xem liệu họ hiểu rõ đường đua như thế nào và trong quá khứ họ hoạt động như thế nào dưới những loại điều kiện khác nhau.

Trong nhiều loại tài sản, sự lựa chọn nhà quản lý thường quy thành sự lựa chọn giữa đầu tư thụ động, tức chỉ cố gắng tái tạo thành phần cấu tạo và lợi nhuận của tài sản đặc thù ấy, với đầu tư chủ động, tức khi mục tiêu là phải làm tốt hoặc có thể tốt hơn một chút so với loại tài sản xét như một tổng thể. Đầu tư thụ động có thể tiến hành khá dễ dàng thông qua các quỹ đầu tư theo chỉ số, tức quỹ áp dụng mức giá rất thấp lên các phí quản lý đầu tư. Thêm vào đó, vô số quỹ trao đổi mậu dịch (ETFs) được tạo ra như những cách thức tiện lợi, dễ dàng để bắt chước hiệu suất đầu tư các loại tài sản, các loại tài sản con, và thậm chí cả các khu công nghiệp.

Đầu tư chủ động đưa ra khá nhiều lựa chọn. Bạn có thể sử dụng các quỹ hỗ tương đầu tư không hạn chế chính quy mà việc mua và bán các cổ phiếu diễn ra vào thời điểm cuối cùng của mỗi ngày kinh doanh. Cũng có vô số các quỹ hạn chế. Các quỹ này tận dụng những sự trao đổi cổ phần khác nhau chứ không trực tiếp nhận và mua lại chính các quỹ. Vì chúng là các quỹ có vốn tiền cố định nên không phải lo lắng gì về sự mua lại của nhà đầu tư, và chúng thường xuyên có thể đầu tư vào các tài sản ít thanh khoản hơn các quỹ hỗ tương đầu tư không hạn chế chính quy.

Dòng thông tin về các nhà quản lý tài sản có xu hướng biến đổi về chi tiết, tính hợp thời, mức độ tin tức và mục tiêu dựa theo kiểu đầu tư đang được xem xét. Một số nguồn tin độc lập có sẵn được đưa ra miễn phí hay chỉ với mức phí tối thiểu, trong khi các nguồn khác tính phí đăng nhập hoặc tính phí theo nhu cầu. Đối với các quỹ đầu tư

theo chỉ số, quỹ ETFs, và các quỹ hỗ trợ đầu tư không hạn chế chính quy, bạn có thể tìm được các thông tin cơ bản về tình hình đầu tư trong quá khứ và đôi khi là những tỷ số đánh giá về các kết quả đầu tư trên mạng online và/ hoặc trong những bản in từ các nguồn như *Forbes* (www.forbes.com), *Barron's* (www.barrons.com), *Business Week* (www.businessweek.com), *The Wall Street Journal* (www.wsj.com), và *Investor's Business Daily* (www.investors.com). Thông tin chi tiết hơn về các quỹ, kể cả các cổ phần quỹ đặc biệt, có thể được tìm thấy qua các nguồn chuyên dụng như *Lipper* (www.lipperweb.com), *Morningstar* (www.morningstar.com), hoặc các thông tin có cơ sở phong phú hơn như *Bloomberg* (www.bloomberg.com), *Thomson Reuters* (www.thomsonreuters.com), và *FactSet* (www.factset.com). Các website độc quyền về thực tế là mọi công ty quản lý tài sản thường có các thông tin nền tảng về tổ chức riêng của họ và bảng phân công của họ về các lựa chọn đầu tư có sẵn.

Đối với các đầu tư lựa chọn như các quỹ bảo hộ và các quỹ của các quỹ, bạn có thể định vị nhiều mức độ đa dạng về chi tiết trên các trang web của *Hedge Fund Research* (www.hedgefundresearch.com), *Us Tremont* (www.hedgeindex.com), *Hennessee* (www.hennesseegroup.com), và các nhà cung cấp chuyên dụng khác. Các thông tin về quỹ giao dịch kỳ hạn có quản lý có thể tìm thấy qua *Barclay Commodity Trading Advisors* (www.barclaygrp.com). Một mức độ giới hạn các thông tin đối tác về các nhà quản lý các loại tài sản như bất động sản, lợi tức dầu khí, lợi tức gỗ, cổ phần riêng, và vốn mạo hiểm có thể truy cập thông qua *Cambridge Associates* (www.cambridgeassociates.com).

Việc tìm kiếm các nhà quản lý nhiều loại tài sản khác nhau phải mất chút công sức. Không phải ai cũng có thời gian hay nguồn lực để thực hiện điều này. Bạn phải sẵn lòng bỏ ra một chút công sức nghiên cứu, đôi khi phải tìm kiếm những cách thật sáng tạo để đào sâu vào các phương tiện truyền thông tài chính và thậm chí cả những tập tin chính phủ để tìm các nhà quản lý khác nhau. Bạn sẽ phải có khả năng

tập hợp một lượng lớn thông tin để tạo ra một bức tranh cô đọng, rõ ràng về nhà quản lý là như thế nào và họ sẽ thực hiện công việc dưới những điều kiện đường đua khác nhau ra sao. Và xin hãy biết rằng nhiều khi xác định và đánh giá các nhà quản lý, bạn sẽ phải cạnh tranh với các chuyên gia tìm người toàn thời gian, đã qua thử thách được tôi luyện bằng một mạng lưới rộng lớn những tiếp xúc và ký ức có tổ chức.

Chú Frank nói rằng...

Liệu bạn có biết người quản lý tiền của mình đã làm việc có hiệu quả bao lâu rồi không?

Phải tốn một chút công sức để lựa chọn những nhà quản lý tài sản tốt nhất cho danh mục đầu tư và các mục tiêu của bạn. Dựa theo điều này, một quyết định quan trọng là liệu bạn có tự mình tiến hành nghiên cứu hay sử dụng các nguồn tin của chuyên gia trợ giúp. Bạn có thể có một thị trường hoặc một tài sản đặc thù mà bạn có kiến thức chuyên về nó. Do đó, bạn cần tự mình chọn các nhà quản lý theo lĩnh vực mình chuyên và nhờ một chuyên gia giúp đỡ trong những lĩnh vực mình thiếu chuyên môn. Nếu kế hoạch của bạn cần phải có một số loại tài sản kém hiệu quả hơn hay ít thanh khoản hơn như các quỹ bảo hộ hay cổ phần riêng, tốt hơn là bạn nên cần một người tư vấn để tìm đúng người quản lý.

Dù chọn đường nào thì cũng có một số câu hỏi cơ bản nhưng quan trọng mà bạn sẽ phải trả lời để có thể tiếp cận và lựa chọn các nhà quản lý đầu tư. Hình 9.1 liệt kê 10 câu hỏi thường dùng để đánh giá và lựa chọn các nhà quản lý đầu tư.

Hình 9.1: 10 câu hỏi cơ bản dùng để đánh giá và lựa chọn các nhà quản lý đầu tư.

1. **Về đạo đức:** Bạn có thể viết ra một phát biểu về kinh nghiệm chuyên môn của bạn và quy tắc đạo đức không?

2. Triết lý và cách tiếp cận: Những tín điều then chốt của triết lý và cách tiếp cận đầu tư của bạn là gì?

3. Lý lẽ đầu tư: Bạn rút ra sự nhận thức sâu, sự thông thạo và lý lẽ đầu tư của mình từ đâu?

4. Các ngành và các công cụ: Bạn sử dụng ngành nào và công cụ nào để xác định thời điểm nên mua, nên giữ, hoặc nên bán một đầu tư?

5. Vốn con người: Bạn thu hút, thuê mướn, đào luyện, đánh giá và kích thích đội ngũ nhân sự trợ giúp và chuyên môn của mình như thế nào?

6. Lịch sử hoạt động: Bạn có thể trình bày chi tiết về những kết quả tuyệt đối và tương đối, sự kiên trì, kiên định và khuynh hướng thay đổi dưới những điều kiện thị trường đa dạng của các thu nhập của bạn, các độ lệch chuẩn của thu nhập, và các tương quan của lợi nhuận với các loại tài sản khác được không?

7. Những bài học đã học được: Bạn áp dụng quan điểm của mình về thế giới và các bài học từ những sai lầm đầu tư trước đây để dự báo và bảo vệ các danh mục đầu tư chống lại những loại rủi ro cao như thế nào?

8. Các chi phí: Bạn có thể trình bày thông tin chi tiết về các chi phí, doanh thu, và hiệu suất thuế của các dịch vụ quản lý tài sản của bạn không?

9. Các tỷ lệ mạo hiểm: Khi loại tài sản của bạn trải qua những đợt tăng giá, nói chung là bạn có thể mắc phải tỷ lệ phần tăng lên nào (“tỷ lệ mạo hiểm tăng”), và khi loại tài sản của bạn đã trải qua đợt rút giá, thì bạn thường chịu tỷ lệ phần trăm suy giảm nào (“tỷ lệ mạo hiểm giảm”)?

10. Năng lực: Có điều quan trọng nào về khả năng quản lý đầu tư của bạn mà bạn muốn tôi biết và hiểu về bạn không?

Không phải mọi thông tin bạn cần đều có sẵn trong các tài liệu được viết ra như tài liệu kinh doanh và các quảng cáo rao hàng. Một số thông tin ấy sẽ cần phải thông qua giao tiếp trực tiếp mới có được, dù là giao tiếp qua một cuộc điện thoại, email, hay cuộc gặp mặt cá nhân. Nhiều câu hỏi trong hình 9.1 nhắc đến thông tin nói chung thường thấy trong các tài liệu kinh doanh đã viết ra hay trên các website của các nhà quản lý đầu tư. Nếu bạn không thể có được những câu trả lời hay cho những câu hỏi trong danh sách trên, hoặc cho những câu hỏi có tầm quan trọng khác đối với bạn, bạn có thể cần tìm kiếm các nhà quản lý khác và xem xét đến các sự trợ giúp bổ sung để tìm kiếm đúng người quản lý.

Do lượng thời gian đáng kể và kiến thức sâu rộng cần có để tìm một nhà quản lý tiền, nhiều người quyết định sử dụng một chuyên gia tư vấn trong quá trình chọn người. Nếu bạn quyết định theo hướng này, bạn cần tin chắc rằng mình đang lựa chọn một nhà tư vấn sáng suốt, mẫn cán và đáng tin, biết bạn đang nói về cái gì. Điều này không chỉ có nghĩa rằng họ đưa ra phán đoán và nhận thức tốt mà còn chỉ ra rằng họ nhận ra và bám vào việc hoạt động bên trong vòng tròn kiến thức và cạnh tranh của họ. Tóm lại, họ chắc chắn về điều mình biết và không giả vờ tỏ vẻ mình là chuyên gia trong các lĩnh vực mà họ không biết.

Dường như thông tin bạn cần để lựa chọn một nhà tư vấn sẽ đến từ những buổi gặp cá nhân và xem xét tài liệu đã viết về nhà tư vấn ấy. Hình 9.2 gồm một danh sách 5 câu hỏi cơ bản dùng để đánh giá những người sẽ lựa chọn cho bạn một nhà quản lý.

Hình 9.2: 5 câu hỏi cơ bản dùng để đánh giá và chọn ra những người tìm kiếm nhà quản lý:

1. Các tiêu chuẩn: Các tiêu chuẩn định tính và định lượng mà bạn cho là quan trọng nhất và ít quan trọng nhất trong việc đánh giá chọn

ra những nhà quản lý đầu tư là gì?

2. Tiến trình: Bạn sử dụng những tiến trình đặc biệt nào để tìm kiếm, chứng minh, quản lý và tìm ra những nhà quản lý đầu tư? Và liệu bạn có thể trình bày chi tiết về hồ sơ, tần suất, và lập luận đằng sau quyết định lựa chọn các nhà quản lý đầu tư ấy không?

3. Kinh nghiệm: Liệu bạn có thể đưa ra những nhận thức sâu sắc từ những kinh nghiệm chọn lựa nhà quản lý đặc biệt tích cực và đặc biệt tiêu cực về các phẩm chất của nhà quản lý đầu tư mà 1) có thể phân tích được và tương đối dễ nhận biết; 2) có thể phân tích được và tương đối khó nhận biết; và 3) không thể phân tích được nhưng cực kỳ quan trọng không?

4. Những nhân tố thành công: Bạn có thể đưa ra bằng chứng nào về khả năng thành công của việc bạn có thể lựa chọn những nhà quản lý đầu tư hạng nhất?

5. Giá trị thêm vào: Những ưu điểm cạnh tranh nổi bật trong việc lựa chọn nhà quản lý của bạn là gì và làm thế nào bạn biến những kỹ năng ấy thành giá trị thêm vào cho những cổ đông (khách hàng, người làm thuê và chủ) của bạn?

Thêm vào cho năm lĩnh vực nghiên cứu đã nói trong hình 9.2, nếu bạn đang xem xét thuê một cố vấn để giúp tìm một nhà quản lý, bạn cũng phải tìm kiếm thông tin liên quan đến một số yếu tố được liệt kê trong hình 9.1 về đạo đức, các nguồn lực, triết lý và lối tiếp cận, vốn con người, lịch sử hoạt động, các bài học đã học được, và các chi phí.

Lựa chọn các nhà quản lý đầu tư và các nhà cố vấn được quy thành việc đánh giá con người. Về điều này, bạn cần có cái nhìn, có trí tuệ, sự kiên nhẫn, trí thông minh cảm xúc, và giác quan thứ sáu để biết khi nào có gì đó không ổn. Theo những lời bất hủ của Paul Cabot quá cố, Thủ quỹ Đại học Harvard và là một trong những người sử

dụng tài sản thành công nhất thế kỷ 20: “Bạn không những phải có các sự kiện, mà bạn phải đối mặt với các sự kiện.” Nếu có gì đó có vẻ không ổn hoặc bạn không thỏa mãn hoặc hoàn toàn không thỏa mãn, hãy đào sâu hơn. Nếu bạn không thể giải thích các lý do mà bạn lưỡng lự, có thể bạn cần kiếm một nài ngựa khác cho con ngựa của bạn.

Một trong những tiêu chuẩn quan trọng nhất được dùng để đánh giá một nhà quản lý đầu tư hay cố vấn tiềm năng là sự minh bạch. Liệu các quá trình đầu tư, các quyết định đầu tư, các vị trí đầu tư và các thành công hay thất bại trong đầu tư có dễ thấy và dễ đánh giá không? Một số thông tin sẽ là độc quyền, và có một số thứ khác không thể vạch ra các lý do điều chỉnh được. Tuy nhiên, điều thiết yếu là bạn hay cố vấn của bạn có độ hiểu biết đúng mức về nhà quản lý đầu tư đang làm gì với công việc kinh doanh của họ, và bạn cần phát triển cấp độ tự tin rằng những người có quyền được biết và cần được biết thì *phải được biết* cái gì đang diễn ra.

Một mục trong hình 9.1 có đề cập đến tỷ lệ nắm bắt. Tỷ lệ này nói cho ta biết tay nài ngựa của mình hoạt động như thế nào trong các điều kiện đường đua tốt. Biết điều này rất có lợi. Cái được xem là một tỷ lệ nắm bắt tinh tế có xu hướng biến đổi về độ rộng và trong suốt quá trình mà loại tài sản ấy tăng hoặc giảm. Chúng ta muốn biết rằng tay nài ngựa cưỡi ngựa tốt và chiến thắng khi đường đua khô ráo. Chúng ta cũng muốn xem anh ta hoạt động như thế nào khi trời quang đãng và đường đua lầy lội. Liệu nhà quản lý của bạn có thể cưỡi trong bùn lầy và hoạt động tốt khi loại tài sản gặp tình huống bất lợi hay không? Bạn sẽ cần xem xét các thu nhập trung bình lên và xuống của họ, các nhóm nào mà các lợi nhuận dương đi với nhau và tính giá trị trung bình của chúng, và cộng với mọi lợi nhuận âm và không lại rồi tính giá trị trung bình của chúng. Bạn cũng sẽ cần xem xét lợi nhuận trong khoảng thời gian tồi tệ nhất và trong khoảng thời gian tốt nhất, tức xem xét các lợi nhuận tốt nhất và tồi tệ nhất trong những khoảng thời gian khác nhau. Nhà quản lý phải mất bao lâu mới hồi phục lại sau một tổn thất? Họ có thường thắng không? So với các nài ngựa khác trong cuộc đua, nhà quản lý của bạn có thường

thua không? Liệu họ thu về lợi nhuận nhiều hay ít hơn điểm chuẩn cho loại tài sản của họ qua thời gian?

Đối với một số loại tài sản, một nhà quản lý có thể là người giỏi nhất trong các khoảng thời gian dài. Chúng ta gọi điều này là *sự lâu bền của hoạt động*. Đối với các loại tài sản khác, việc một nhà quản lý tài sản lặp lại thành công đầu tư qua những khoảng thời gian dài là cực kỳ khó khăn. Đó là lý do tại sao việc nhận thấy liệu các quá trình và các dòng ý tưởng của nhà quản lý đầu tư có hoạt động tốt dưới thị trường và những điều kiện kinh tế khác nhau hay không là rất quan trọng. Dù không có bất kỳ dấu hiệu theo sau nào đảm bảo có sự lâu bền của lợi nhuận, nhưng cũng có một số dấu hiệu có thể chỉ ra những thay đổi cần cải tiến để tiến hành. Nếu con người liên tục thay đổi, thì chất lượng của các ý tưởng và thông tin cũng vậy. Liệu sự kiên định của nhà quản lý có được bồi đắp sâu sắc với những truyền thống và phương pháp đã ăn sâu trong người để có thể kỳ vọng là tiếp tục hoạt động không? Họ có đam mê với công việc không? Một người thông minh mà không biết quan tâm thì chỉ là người trung bình tại những thời điểm tốt nhất. Họ có tôn trọng và quản lý các mạo hiểm của loại tài sản đặc thù của họ hay không?

Trong mọi việc chúng ta làm trong cuộc đời, thành công và/ hoặc thất bại của ta phụ thuộc vào việc chúng ta lựa chọn làm gì hơn là lựa chọn cái gì. Sự lựa chọn nhà quản lý cũng không khác gì điều ấy. Nếu chúng ta có khả năng lấy lại tiền của ta từ, hoặc tốt hơn là tránh đầu tư tiền của ta vào, những nhà quản lý đầu tư thiếu hiệu quả, bất cẩn hoặc thiếu trung thực, thì chúng ta có thể tiết kiệm được thời gian, tiền bạc, đau khổ, và chi phí cơ hội (điều này cũng ngang với việc sa thải các nhà quản lý trước khi tuyển họ). Hãy làm cho lời thề Hippocrates mà các y, dược sĩ thường đưa ra, “Trên hết là không gây hại,” phù hợp với một bối cảnh lựa chọn nhà quản lý đầu tư, như có thể nói rằng, “trên hết là tránh xa những nhà quản lý về tiền bạc kém hiệu quả để họ không thể làm hại gì cho bạn.”

Một trong những dấu hiệu thường xuyên nhất của hoạt động đầu tư yếu kém là môi trường hoạt động mất chức năng và đổ vỡ bên

trong một tổ chức đầu tư. Những cái tôi không bị kiểm soát, sự thiếu hoạt động nhóm, sự ghen ghét, bất trung, đâm sau lưng, và các triệu chứng khác của xung đột nội bộ thường làm xói mòn khả năng vận hành vững chắc.

Lý do có giá trị hiệu lực nữa để chấm dứt hợp đồng với các nhà quản lý đầu tư là khi bạn quan sát thấy họ thả trôi hoặc ném bỏ tất cả tiến trình và các phương pháp mà bạn thuê họ sử dụng. Nếu nhà quản lý cổ phần vốn nhỏ của bạn bắt đầu mua các cổ phiếu của IBM, thì đó là lúc bạn nên xem xét thay đổi nài ngựa.

Khi bạn thấy rằng nhà quản lý của bạn, vô tình hoặc cố ý, chấp nhận các rủi ro với vốn của bạn mà chưa thương lượng với bạn, thì đó cũng là một lý do tốt để chia tay với họ. Những rủi ro ấy có thể gồm rất nhiều hành vi nguy hiểm khác nhau trên phương diện tài chính. Ví dụ, nếu nhà quản lý mà bạn lựa chọn để quản lý các danh mục đầu tư trái phiếu chính phủ của bạn bắt đầu mua các chứng khoán thế chấp không ổn định và phức hợp, hoặc nhà quản lý tiền để dành cho chứng khoán bảo đảm chắc chắn bắt đầu sử dụng số tiền lãi, thì đó là lúc bạn nên đánh giá lại và xem xét tìm kiếm một nhà quản lý mới sẽ bám vào những gì bạn muốn khi bạn thuê họ làm.

Lựa chọn đúng các tay nài ngựa để điều khiển chuồng ngựa là cực kỳ quan trọng đối với thành công của các kế hoạch tầm xa của bạn. Dù bạn muốn tìm kiếm lợi nhuận phù hợp của một loại tài sản hay muốn làm nó tốt hơn trong thời gian dài, bạn sẽ cần phải có đúng nài để cưỡi lên mỗi con ngựa. Kiểm soát hoạt động của nhà quản lý của bạn thật kỹ lưỡng, có lẽ thậm chí nên kỹ hơn việc bạn kiểm soát hỗn hợp sử dụng tài sản của mình. Điều cần thiết là phải đảm bảo rằng danh mục đầu tư của bạn có một ngày thi đấu tốt ở sân đua, và nó đang hoạt động để biến các giấc mơ của bạn thành hiện thực.

Chú Frank nói rằng...

Đôi khi, bạn phải thay đổi các nài ngựa giữa dòng.

CHƯƠNG 10

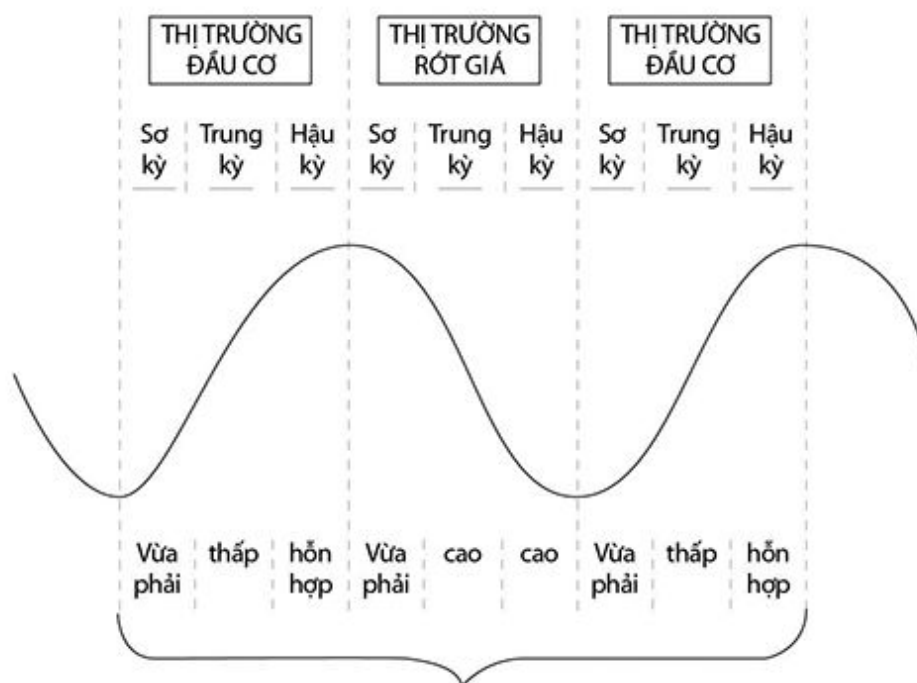
Vượt qua bão tố

Hãy sẵn sàng cho điều không thể tránh được

TỪ PROTECTION trong tiếng Anh, có nghĩa là “bảo vệ”, bắt nguồn từ “*pro*” tiếng Latinh nghĩa là “trước, đứng trước, trước mặt” và “*tegere*” nghĩa là “che phủ, phủ lên.” Đối với nhiều nhà đầu tư, bảo vệ danh mục đầu tư là nói đến một loạt các chiến lược sử dụng tài sản, các công cụ đầu tư và các trạng thái tinh thần mà ta có thể sử dụng để bảo vệ tất cả hoặc một phần các tài sản của ta khỏi bị thua lỗ. Tâm lý, nỗi sợ bản năng và sự tham lam là những điều dẫn chúng ta đến việc bảo vệ mình khỏi bị tổn thất. Quan trọng là không những bạn phải hiểu cấu tạo tâm lý cá nhân của bạn, mà còn cần có ý thức về những dao động nảy sinh một cách tự nhiên trong cấp độ sợ hãi và tham lam của chính bạn (và của người khác) dựa trên các chu kỳ của thị trường. Hình 10.1 minh họa làm thế nào mà sự lo sợ và tham lam có thể tăng lên và giảm xuống cùng những đợt tăng và giảm của thị trường.

Hình 10.1 Các chu kỳ quan tâm bảo vệ danh mục đầu tư của nhà đầu tư.

Mức độ quan tâm bảo vệ danh mục đầu tư của nhà đầu tư

Trong suốt giai đoạn sơ kỳ và trung kỳ của một thị trường đầu cơ, sự quan tâm của nhà đầu tư vào việc bảo vệ danh mục đầu tư thay đổi từ mức vừa phải đến mức thấp. Khi thị trường đầu cơ già đi và di chuyển vào giai đoạn cao hơn, chín hơn, và có lẽ dễ đầu cơ hơn, thì sự quan tâm bảo vệ danh mục đầu tư của nhà đầu tư có xu hướng trở nên dễ xác định hơn bằng tính cách và sự tự ý thức của nhà đầu tư. Các nhà đầu tư thận trọng bắt đầu tìm kiếm những cách thức bảo vệ các khoản lợi nhuận mà họ đã kiếm được trong thị trường đang lên. Các nhà đầu tư ít thận trọng, ít ý thức hơn có xu hướng đi theo lối tiếp cận, “Cái gì? Tại sao tôi phải lo lắng?” của Alfred E. Neuman đăng trong tạp chí Mad.

Khi giá tài sản đã lên đến đỉnh và bắt đầu đi xuống, rủi ro đã đến trước mặt. Nhà đầu tư khôn ngoan, thận trọng duy trì và có lẽ tăng thêm sự bảo vệ của mình. Các nhà đầu tư hùng hổ và lạc quan thái quá hy vọng rằng việc bán hạ giá chỉ là tạm thời và giá cả sẽ trở lại với

một mức giá cao mới. Khi thị trường rớt giá của các tài sản rớt giá lấy lại sức đẩy trong giai đoạn trung kỳ của nó, thì ngày càng có nhiều nhà đầu tư bắt đầu nghĩ và tìm kiếm những loại bảo vệ danh mục đầu tư khác nhau. Trong các giai đoạn hậu kỳ của một thị trường rớt giá, sự quan tâm bảo vệ danh mục đầu tư vẫn còn rất cao, phản ánh những mức độ cao của sự chán nản, tình ngộ, vỡ mộng và thất vọng của nhà đầu tư.

Chú Frank nói rằng...

Hãy luôn ý thức về chu kỳ của thị trường mà bạn đang tham gia lúc này đang ở giai đoạn nào.

Trong những năm gần đây, số lượng các chiến lược được phát triển để giúp các nhà đầu tư bảo vệ các danh mục đầu tư của họ ngày càng gia tăng. Qua nhiều năm, ý tưởng về sự bảo vệ các danh mục đầu tư đã tiến triển từ sự đa dạng hóa đơn thuần đến sự sử dụng tài sản.

Trước khi tìm hiểu những phương cách bảo vệ danh mục đầu tư, ta nên khôn ngoan tâm niệm vài điều trong tâm trí. Một là, một số các phương tiện tốt nhất, tuy thường bị bỏ qua nhất, có ý nghĩa để bảo vệ danh mục đầu tư đòi hỏi phải có một mức độ đa dạng hóa thích hợp. Hai là, một phát biểu đã được viết ra về các mục tiêu đầu tư cần hoạt động như một điểm tập trung trong suốt những giai đoạn không ổn định để giữ ta khỏi hất luôn cả đĩa trẻ lẫn thau nước tắm đi. Sau cùng, khi nghi ngờ, hãy hỏi chú Frank. Chú sẽ cho bạn cái nhìn viễn cảnh - vào các thị trường và về chính bạn.

Hãy nhớ rằng một trong những điểm chính của sử dụng tài sản là nghiên cứu về các tài sản không tương quan. Một trong những phương tiện thẳng thắn nhất để đạt được sự bảo vệ danh mục đầu tư là phải tham gia vào các loại tài sản có xu hướng chủ đạo vốn sẽ tăng trưởng trong suốt những điều kiện không thuận lợi của thị trường. Điều này có nghĩa là bạn phải xem xét các loại tài sản khác nhau như vàng hoặc các chứng khoán chống lạm phát mà luôn hoạt động tốt trong những điều kiện lạm phát cao. Có lẽ bạn cần thêm vào các loại

tài sản như thực phẩm và các cổ phần được phẩm vốn có xu hướng đứng rất vững trong suốt những giai đoạn ngưng trệ và có thể mang lại các cổ tức chắc chắn. Để bảo vệ chống lại biến động địa chính trị nghiêm trọng, có lẽ bạn cần sở hữu một số kiểu futures có quản lý nhất định như một phần trong danh mục đầu tư tổng thể của bạn. Là một người sử dụng tài sản thành công, bạn luôn cần phải có một số tài sản duy trì giá trị của chúng khi thế giới đầu tư có vẻ đang mất phương hướng. Theo lời của một nhà thơ Anh Rudyard Kipling, “Bạn cần giữ điềm tĩnh khi quanh bạn đang mất bình tĩnh.” Một số loại tài sản có xu hướng lúc nào cũng thể hiện những tương quan thấp của các lợi nhuận với các loại tài sản khác gồm các phương tiện tiền mặt nội địa hoặc không nội địa; các futures có quản lý; các kim loại quý; hàng hóa; các lợi tức dầu, gas và gỗ; và các chứng khoán chỉ số lạm phát.

Như huyền thoại phố Wall - Daniel Drew đã tuyên bố, “Người bán những gì không phải của mình, phải mua lại nó hoặc đi tù.” Câu nói này cũng đúng trong thị trường chứng khoán. Trong thị trường chứng khoán, bạn có thể kiếm lợi từ việc giá giảm bằng cách vay mượn các cổ phiếu của một cổ phần từ người môi giới của bạn và bán chúng đi. Nếu bạn đúng và giá giảm thật, thì bạn chỉ việc mua lại chúng và trả lại các cổ phiếu cho người môi giới. Giá càng rớt mạnh, thì việc bán gấp ấy càng có lợi. Dĩ nhiên, nếu nó tăng lên, có thể bạn sẽ phải mua lại các cổ phiếu với mức giá cao hơn và lỗ tiền. Theo truyền thống, các nhà đầu tư có khả năng tiếp cận việc bán gấp thông qua các quỹ bảo hộ đã tập trung toàn bộ hoặc phần lớn vào chiến lược đầu tư này. Tuy nhiên, đầu năm 2005 và 2006, một lượng các quỹ hỗ trợ đầu tư và các quỹ trao đổi mậu dịch được đưa ra để *bán khống* nhiều danh mục tài sản thuộc nhiều loại hay các tiểu mục loại tài sản đặc biệt. Một số trong các quỹ ấy đã được cấu trúc để mang lại một bội số (gấp đôi) của các lợi nhuận (+) hoặc (-) của một quỹ bán khống theo quy ước. Không giống như tiềm năng thua lỗ có giới hạn là có liên quan đến việc cắt giảm toàn bộ các loại tài sản hoặc các công cụ, các quỹ bán khống đã hạn chế rủi ro vì sự thua lỗ tối đa của các nhà đầu tư bị giới hạn vào một lượng đầu tư. Do đó, các quỹ hỗ trợ đầu tư bán tháo và các quỹ trao đổi mậu dịch có thể được phép tham

gia vào các quỹ kế toán hưu trí cá nhân (IRAs), trái lại hoạt động bán khống hoàn toàn thì không. Hãy kiểm tra điều này với cố vấn thuế của bạn.

Chú Frank nói rằng...

Bạn có thể bảo vệ mình, nhưng hãy chắc rằng bạn biết mức chi phí là bao nhiêu.

Một trong những rủi ro quan trọng nhất và ít được biết nhất là nhu cầu bảo vệ chống lại tiền tệ nội địa đang rớt giá. Đừng quên rằng: chúng ta sống trong một nền kinh tế toàn cầu và danh mục đầu tư của ta phải phản ánh cách thế giới hoạt động, chứ không phải cách mà ta muốn nó phải diễn ra như thế nào. Các tiền tệ có thể tác động mạnh lên bộ phận quốc tế danh mục đầu tư của bạn. Trong trường hợp tốt nhất, tài sản không thuộc nội địa mà bạn mua *gia tăng* về giá, và tiền tệ phi nội địa mà trong đó nó được gọi tên cũng *tăng giá trị* so với đồng tiền quốc gia của bạn. Trong trường hợp xấu nhất, tài sản phi nội địa mà bạn mua *đi xuống* về giá, và tiền tệ phi nội địa mà trong đó nó được gọi tên cũng *giảm giá trị* so với đồng tiền quốc gia của bạn. Mãi đến gần đây, các nhà đầu tư vốn nhỏ và vừa mới không thể đảm đương nổi các chi phí có liên quan đến việc bảo vệ chống lại những xê dịch tiền tệ không thuận lợi. Nhờ việc du nhập các quỹ trao đổi mạo dịch tiền tệ, chúng ta có thể tham gia để mua tiền tệ tương đối dễ thanh khoản, không mắc bằng các phương tiện khác, hơn là thông qua tiền mặt bị thống trị về mặt thể chế theo truyền thống và tham gia vào các thị trường tiền tệ phái sinh nước ngoài. Lần đầu tiên, bạn có thể đa dạng hóa từ tiền tệ quốc gia của bạn với một chi phí hợp lý mà không có những lực tác động đòn bẩy lớn.

Chứng khoán phái sinh [\[1\]](#) là một công cụ mà những xê dịch giá của nó bị chi phối, hay được phát sinh, bởi những xê dịch giá của tài sản nằm bên dưới nào đó, như một chỉ số cổ phần, chỉ số trái phiếu, hoặc một nhóm các hàng hóa. Các hợp đồng quyền chọn [\[2\]](#), các futures,

các hợp đồng kì hạn [3]-và hợp đồng hoán đổi [4]-là khác nhau đối với việc bạn có *quyền* hoặc có *được phép* mua hay bán tài sản bên dưới ấy không và khi nào. Cũng có nhiều cách khác nhau để định giá các loại chứng khoán phái sinh khác nhau cũng như một dãy choáng ngợp các lượng và các kiểu lãi suất cận biên hoặc thêm vào mà ta phải tính đến. Trong hình thức cơ bản nhất của chúng, những chứng khoán phái sinh thuộc đủ mọi kiểu được dùng để tìm kiếm sự bảo vệ cho danh mục đầu tư bằng cách bắt đầu đi vào một tư thế để chống lại những xê dịch bất lợi trong các tài sản nằm bên dưới. Ví dụ, để chống lại sự rớt giá của cổ phần, bạn có thể bán tháo các futures chỉ số chứng khoán. Bạn cũng có thể xem xét đến việc mua một hợp đồng bán trước theo chỉ số chứng khoán (stock index put), tức một hợp đồng bán chỉ số nằm bên dưới ở một mức giá cố định. Nó sẽ có lợi về giá nếu các giá bị giảm sút. Quan trọng nhất, tốt nhất là nên giao việc xoay xở giao dịch các chứng khoán phái sinh cho các chuyên gia - và là các chuyên gia mà bạn tin tưởng. Các nhà đầu tư tìm cách tham gia vào các công cụ này có lẽ tốt hơn là nên tránh lối làm việc tự mình làm lấy để sử dụng một quỹ bảo hộ hoặc một quỹ futures có quản lý mà họ có chuyên môn.

Thậm chí dù nhiều hình thức bảo vệ danh mục đầu tư không kéo theo các chi phí thấy được rõ ràng, nhưng đôi khi có các chi phí ẩn như tổn thất sức mua hoặc các cơ hội bị bỏ qua vì tiền bị giữ lại trong các đầu tư bảo vệ có lợi nhuận thấp. Bảo vệ thì tốn tiền. Về mặt tâm lý, lẽ thường thì ta không thể không cảm thấy rằng phí tổn đó là đáng nếu có điều xấu xảy ra và bảo hiểm sẽ góp phần bù lỗ. Tuy nhiên, nếu tình thế vẫn thuận lợi và sự bảo hiểm là không cần thiết, thì ta có xu hướng bắn khoản không biết chúng ta có chi trả quá nhiều cho bảo hiểm không. Và có lẽ là vậy thật. Bạn có thể bỏ qua sự dịch chuyển giá đi lên của một loại tài sản vì bạn đã nhấn mạnh quá nhiều vào việc bảo vệ đầu tư của bạn tránh tiềm năng không thuận lợi. Dĩ nhiên, nhiều chiến lược bảo vệ danh mục đầu tư thực sự kéo theo các phí tổn thấy rõ như tiền hoa hồng hoặc các phí cho nhà quản lý quỹ bảo hộ. Điều thiết yếu là bạn biết rằng các phí tổn thấy rõ hoặc ngầm ẩn đều có trong mọi loại chiến lược bảo vệ danh mục đầu tư mà bạn có thể sử dụng.

Bảo vệ danh mục đầu tư của bạn cũng giống như bất kì loại bảo hiểm nào khác. Bạn muốn mức độ bảo vệ bao nhiêu? Bạn sẵn sàng chịu khấu trừ bao nhiêu? Giá trị của cái mà bạn đang bảo hiểm là bao nhiêu? Giá trị của tài sản càng cao thì khả năng có thể khấu trừ càng thấp, sự bảo vệ càng cao thì càng tốn tiền. Bạn có muốn bỏ thêm tiền để gia tăng mức độ bảo vệ cho một phần nữ trang hoặc một món đồ cổ có giá trị đặc biệt không? Điều đó còn tốn phí hơn nữa. Càng cần bảo vệ nhiều, thì càng tốn tiền. Việc bảo vệ danh mục đầu tư của bạn cũng hoạt động chính xác như vậy. Bạn có muốn bảo vệ chỉ một loại tài sản trong danh mục đầu tư hay tất cả các tài sản khác nữa? Nói chung, mức độ bảo vệ càng lớn, các thu xếp bảo vệ càng phức hợp hơn, và nó càng làm bạn tốn tiền hơn.

Bạn càng muốn bảo vệ nhiều hơn cho danh mục đầu tư của mình thì bức tranh sẽ càng phải suy xét nhiều hơn. Giả sử sau khi nói chuyện với những cố vấn của mình, uống vài ly với chú Frank và sau khi đã suy xét cẩn trọng, bạn đi đến kết luận rằng dưới những điều kiện cực kỳ thúc ép về mặt tài chính cho danh mục đầu tư thông thường của mình (làm cho giá rớt xuống một mức trung bình 30%), một số bảo vệ trong sự bảo vệ danh mục đầu tư của bạn sẽ gia tăng giá trị lên 40%. Hình 10.2 chỉ ra rằng việc có các tỷ lệ phần trăm đa dạng trong sự bảo vệ danh mục đầu tư, thì các loại tài sản hay các chiến lược sẽ làm giảm mức độ tổn thất của danh mục đầu tư, tức giảm các tổn thất vốn sẽ xuất hiện nếu 100% danh mục đầu tư được đầu tư vào các loại tài sản thông thường.

Nếu 50% của danh mục đầu tư được đầu tư vào các loại tài sản được bảo vệ (hoặc các chiến lược đầu tư) trong danh mục đầu tư, thì lợi nhuận của danh mục đầu tư tổng thể hẳn sẽ là 5% chứ không phải là -30% (mục A khoanh tròn trong hình 10.2); nếu 30% của danh mục đầu tư được đầu tư vào sự bảo vệ danh mục đầu tư thì lợi nhuận của danh mục đầu tư tổng thể hẳn sẽ là -9% chứ không phải là -30% (mục B khoanh tròn trong hình 10.2); và nếu chỉ 10% danh mục đầu tư được đầu tư vào sự bảo vệ danh mục đầu tư, thì lợi nhuận của danh mục đầu tư tổng thể sẽ là -23% chứ không phải -30% (mục C khoanh tròn trong hình 10.2). hình 10.2 còn chỉ ra các lợi nhuận của danh

mục đầu tư tổng thể cho những sự sụt giá đối với các loại tài sản thông thường (-20% và -40%) và cho sự tăng giá khác ngoài +40% (+10%) đối với các loại tài sản được bảo vệ trong danh mục đầu tư.

Việc bạn sử dụng nhiều hay ít sự bảo vệ danh mục đầu tư cho danh mục đầu tư của mình sẽ bị tác động bởi các mục đích và các mục tiêu, quan điểm đầu tư của bạn, loại tài sản mà bạn có, và tình huống tài chính cá nhân của bạn ở một thời điểm nhất định. Bạn có thể chịu đựng được bao nhiêu tổn thất, nếu có? Các nhu cầu tài chính của bạn là gì và khi nào bạn cần đến các quỹ? Hãy biết chính mình, hãy biết các nhu cầu của mình.

Chú Frank nói rằng...

Hãy luôn tự hỏi mình rằng: “Nó có thể xấu đi như thế nào?”

Hình 10.2 Bảo vệ danh mục đầu tư của bạn.

Tỷ số của các loại tài sản thông thường so với tỷ số của các loại tài sản được bảo vệ trong danh mục đầu tư	% sụt giảm trong các tài sản thông thường	% tăng giá trong các loại tài sản được bảo vệ trong danh mục đầu tư	Kết quả của danh mục đầu tư tổng thể
50% - 50%	- 20%	+ 5% + 40%	- 5% + 10%
	- 30%	+ 10% + 40%	- 10% + 5% (A)
	- 40%	+ 10% + 40%	- 15% 0%
70% - 30%	- 20%	+ 10% + 40%	- 11% - 2%
	- 30%	+ 10% + 40%	- 18% - 9% (B)
	- 40%	+ 10% + 40%	- 25% - 16%
90% - 10%	- 20%	+ 10% + 40%	- 17% - 14%
	- 30%	+ 10% + 40%	- 26% - 23% (C)
	- 40%	+ 10% + 40%	- 35% - 32%

[1] Chứng khoán phái sinh (derivatives) (là một loại chứng khoán được sinh ra từ một chứng khoán gốc và giá cả của nó phụ thuộc vào giá cả của chứng khoán gốc. Có 4 loại chứng khoán phái sinh cơ bản là hợp đồng tương lai, hợp đồng kỳ hạn, quyền chọn và hợp đồng hoán đổi.) là những công cụ được phát hành trên cơ sở những công cụ đã có như cổ phiếu, trái phiếu, nhằm nhiều mục tiêu khác nhau như phân tán rủi ro, bảo vệ lợi nhuận hoặc tạo lợi nhuận. Các chứng khoán phái sinh sẽ là đòn bẩy, làm tăng nhiều lần giá trị các các đối tượng đầu tư như cổ phiếu, trái phiếu, hoặc để đảm bảo rằng nếu giá của cổ phiếu, trái phiếu có thay đổi bao nhiêu thì giá của các công cụ phái sinh vẫn sẽ được duy trì ở mức ban đầu. Thị trường các chứng khoán phái sinh là thị trường phát hành và mua đi bán lại các chứng từ tài chính, như quyền mua cổ phiếu, chứng quyền, hợp đồng quyền chọn. Các công cụ phái sinh rất phong phú và đa dạng, nhưng có bốn công cụ chính là Hợp đồng kỳ hạn (forwards), Hợp đồng tương lai (futures), Quyền chọn mua hoặc bán (options) và Hợp đồng hoán đổi (swaps). Ngày nay khi thị trường chứng khoán biến động từng giây từng phút thì việc nắm trong tay những công cụ phái sinh là một biện pháp khôn ngoan để đối phó với rủi ro. [Nd]

[2] Hợp đồng quyền chọn (Options): là quyền bán hoặc mua một hạng mục hàng hóa cụ thể nào đó như: cổ phiếu, kim loại quý hoặc trái phiếu kho bạc theo một giá đã xác lập trước trong một khoản thời gian nào đó.[Nd]

[3] Hợp đồng kỳ hạn (forwards): là một thoả thuận giữa hai bên về việc mua hay bán một tài sản nào đó vào một thời điểm định trước trong tương lai. Do vậy, trong loại hợp đồng này, ngày kí kết và ngày giao hàng là hoàn toàn tách biệt nhau. Hợp đồng kỳ hạn được sử dụng để phòng ngừa rủi ro, ví dụ như rủi ro mất giá tiền tệ (hợp đồng kỳ hạn đối với USD hoặc EUR) hay rủi ro biến động giá một loại hàng hóa nào đó (hợp đồng kỳ hạn với dầu mỏ). [Nd]

[4] Trong lĩnh vực tài chính, hợp đồng hoán đổi, hay còn gọi là hợp đồng SWAP, là một công cụ tài chính phái sinh (derivative) trong đó hai bên đối tác trao đổi một dòng tiền (cash flow) này lấy một dòng tiền khác của bên kia. Những dòng tiền này gọi là các nhánh của swap (legs), các dòng tiền được tính toán dựa trên một con số ước tính nhất định. Các hợp đồng hoán đổi thường được dùng để phòng ngừa các loại rủi ro tài chính (như rủi ro về lãi suất thay đổi, rủi ro về tỉ giá, rủi ro về giá cổ phiếu), để hưởng các ưu đãi dành cho các công ty trong nước, hoặc để nhằm mục đích đầu cơ. [Nd]

CHƯƠNG 11

Hãy xây nhà của mình trên những viên đá này

Nền móng càng chắc, nhà càng vững

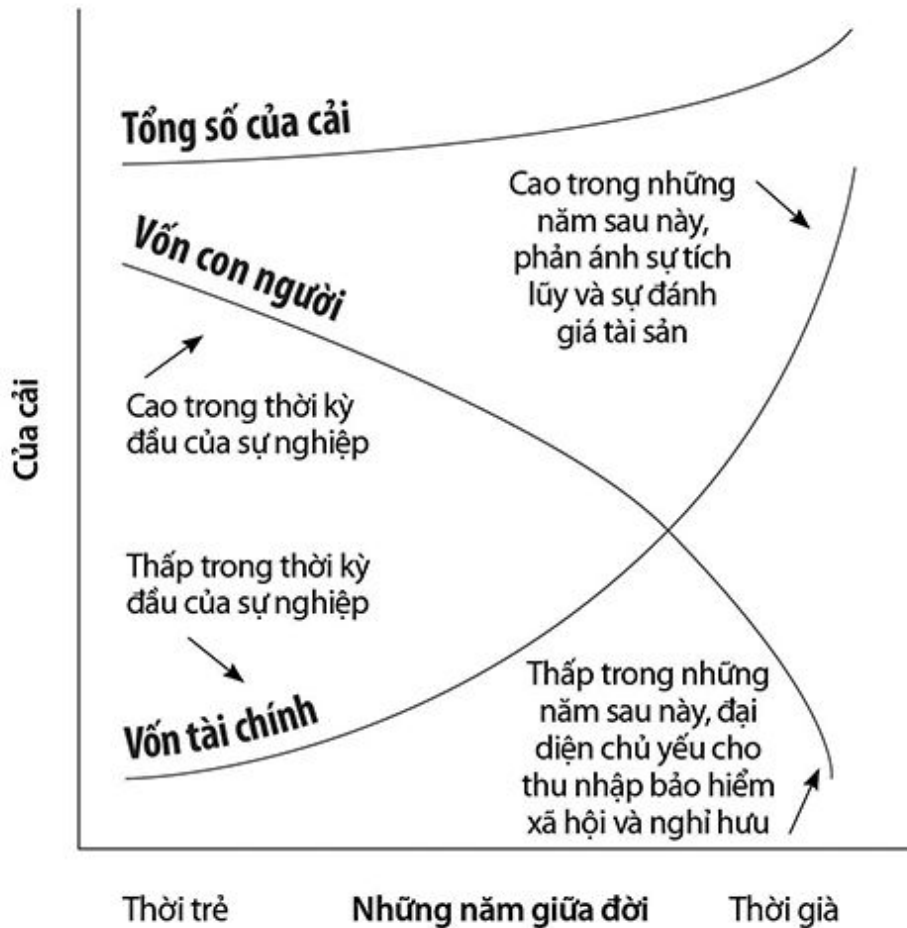
TRONG MỌI LĨNH VỰC CỦA CUỘC SỐNG, có những điều nhất định phải xảy ra. Nếu bạn muốn bay đến San Francisco, bạn phải mua vé. Nếu bạn muốn đi du lịch xa bằng xe hơi, bạn phải có GPS (hệ thống định vị toàn cầu) hoặc một bản đồ đi đường. Nếu bạn muốn làm món cá phi-lê với nước sốt đậu đen Mexico, thì bạn phải cần cá và đậu đen. Nếu bạn muốn cho một đội bóng chày ra sân, thì bạn phải có 9 cầu thủ với gậy và găng tay bắt bóng. Bạn có những ý tưởng. Để hoàn thành mọi công việc từ bình thường cho đến siêu phàm, thì sẽ luôn có những việc nhất định mà bạn phải làm. Vì thế, hợp lý là có những việc nhất định phải làm để bổ sung vào một kế hoạch sử dụng tài sản thành công. Chúng là những khái niệm và những đường giúp định hướng bạn đạt đến các mục tiêu hay các giấc mơ của mình. Vì thế giới luôn thay đổi quanh ta và chúng ta sống lâu hơn nhờ những sự chăm sóc sức khỏe và những điều kiện bảo hiểm xã hội không chắc chắn, nên những điều nhất định phải làm càng trở nên cấp thiết hơn.

Khi bạn sống qua cuộc đời, được giáo dục, phát triển các kỹ năng sẽ giúp bạn thành công trong sự nghiệp của mình, bạn trở thành người chủ của một loại tài sản thiết yếu, đó chính là *năng lực con*

người của bạn . Đây là tiềm năng kiếm sống cả đời của bạn. Bạn kiếm được bao nhiêu, bạn tiêu xài bao nhiêu, các lựa chọn lối sống của bạn, và cách thức bạn lập kế hoạch và đối phó với các thuế và sự lạm phát như thế nào, tất cả sẽ tác động đến bạn và biến vốn con người của mình thành vốn tài chính như thế nào qua thời gian.

Việc ngẫm nghĩ cân nhắc về vốn con người có thể giúp bạn quyết định sẽ chịu đựng được bao nhiêu rủi ro và cần phải nhấn mạnh vào loại tài sản nào trong những giai đoạn cuộc sống khác nhau của bạn. Hình 11.1 chỉ ra những tỷ lệ thay đổi của vốn con người và vốn tài chính của một cá nhân điển hình trong suốt cuộc đời của họ.

Hình 11.1 Vốn con người và Vốn tài chính qua cuộc đời làm việc của một nhà đầu tư.

Điều quan trọng là phải tâm niệm rằng mỗi người trong chúng ta là khác nhau và con đường biến đổi vốn con người của ta thành vốn tài chính sẽ không êm ái như những đường vẽ trong hình 11.1. Cách ta sống cuộc đời của mình và các lựa chọn mà chúng ta đưa ra cũng giống như những dao động trong các thị trường tài chính và các điều kiện kinh tế, sẽ có một tác động lên quá trình chuyển từ vốn con người thành vốn tài chính. Việc ta lựa chọn cách kiếm sống như thế nào cũng có một tác động. Đường vẽ vốn con người cho một nhà giao dịch ở phố Wall sẽ có nhiều dao động hơn so với một giáo sư có mức lương đều đặn và những tích góp cho kế hoạch nghỉ hưu, thậm chí dù

nhà giao dịch ấy cuối cùng cũng kết thúc với số vốn tài chính nhiều hơn (hoặc ít hơn).

Đối với hầu hết chúng ta, vốn con người sẽ hoạt động giống nhiều hơn với các trái phiếu, với những sự chuyển đổi đều đặn, thường xuyên từ vốn con người thành vốn tài chính. Đối với một số ít các cá nhân dám mạo hiểm, dòng này sẽ giống nhiều hơn với cổ phần, với những sự nhảy vọt hoặc thoái trào trong cả quá trình. Hầu hết thời gian khi chúng ta sử dụng vốn đã được chuyển đổi gần đây, chúng ta sẽ muốn nhấn mạnh vào chúng khoán và các tài sản đã lớn mạnh trong những giai đoạn đầu và giữa của những năm tháng kiếm sống của ta và khi ta già đi, chúng ta bắt đầu chuyển hướng đến các tài sản tạo ra thu nhập. Khi chúng ta gần đến tuổi nghỉ hưu, lượng thêm vào hàng năm cho vốn con người sẽ có xu hướng giảm đi, và chúng ta sẽ có vẻ như bắt đầu sử dụng vốn tài chính của ta để thay thế thu nhập đã bị giảm từ việc kiếm sống. Việc nhớ tính đến vốn con người của bạn bên trong ngữ cảnh hệ thống đầu tư của bạn cũng quan trọng như việc tính đến những sự tham gia vào các tài sản khác của bạn, và cũng sẽ bị tác động bởi các hoàn cảnh đầu tư và quan điểm đầu tư của bạn.

Các kế hoạch sử dụng tài sản cần phải là một bộ phận của nghệ thuật xây dựng tài chính tổng thể của bạn. Có những điều nhất định phải làm khi bạn xây dựng căn nhà tài chính của mình. Bạn có một kế hoạch tài chính chưa? Tôi luôn ngạc nhiên về số lượng người không có một ý tưởng gì về việc họ sẽ cần bao nhiêu để nghỉ hưu hoặc thậm chí có một quan niệm nào đó về ngân quỹ hàng tháng của họ. Tôi thấy những doanh nhân thành đạt và những người trẻ bắt đầu nghề nghiệp của họ cũng thiếu nhận thức sâu sắc giống như vậy. Làm thế nào bạn có thể thậm chí bắt đầu vạch ra một kế hoạch sử dụng tài sản nếu bạn không biết bạn đang ở đâu? Chú Frank hẳn sẽ nói rằng điều đó là không thể nào làm được.

Vốn con người của bạn có được bảo vệ không? Liệu bạn có sự bảo hiểm cuộc sống thỏa đáng để thay thế cho thu nhập của bạn trong việc bảo vệ gia đình của mình trong tình huống có một sự việc bất hạnh xảy ra không? Các tài sản có thực của bạn như nhà cửa, xe hơi

và các sở hữu khác có được bảo hiểm thích đáng để chống lại thua lỗ không? Chỉ cần bỏ ra một chút suy tư và một chút thời gian để tổ chức các tài chính cá nhân của bạn, điều đó sẽ hình thành nền tảng cho chiến lược sử dụng tài sản của bạn.

Chú Frank nói rằng...

Bạn cực kỳ có giá trị. Bây giờ hãy đem nó vào hoạt động để tạo ra tiền vượt xa thu nhập hiện nay của bạn.

Mọi người nên có và nên xem xét định kỳ một kế hoạch tài chính. Nếu bạn không có, bạn cần phải lập ra một kế hoạch ngay bây giờ. Nó không cần phải hoàn hảo. Có thể bạn không muốn ngồi xuống và nghĩ về thu nhập, các phí tổn của mình và mục đích đầu tư của bạn có nghĩa là gì, nhưng bạn phải làm thôi. Với mọi công cụ có sẵn chỉ cần một cú nhấp chuột vào hôm nay, thì cũng khá dễ để lập ra một kế hoạch bao quát để hoàn thành các mục tiêu của bạn. Nó đơn giản chỉ là vấn đề quyết định xem các giấc mơ của bạn là gì, khám phá xem các nguồn nào có sẵn để hoàn thành các mục tiêu ấy, và bạn cần phải đi những bước đi nào để đến đó. Nếu bạn không phải loại người “tự mình làm lấy”, thì đã có nhiều công ty lập kế hoạch tài chính và các cố vấn có thể giúp đỡ bạn. Bạn chỉ việc so sánh và quản lý các phí tổn và phí đi kèm với các dịch vụ ấy. Hãy đảm bảo người bạn lựa chọn không có lịch trình riêng của họ và cơ bản là không bị buộc phải bán cho bạn những sản phẩm tài chính nhất định.

Tóm gọn lại thành những đặc điểm thiết thực thì việc lập kế hoạch tài chính là việc thu thập thông tin về các hoàn cảnh hiện nay của bạn. Bạn sẽ cần đưa ra các dự án hợp lý về thu nhập, các phí tổn, các đầu vào và các đầu ra của vốn, các khoản tiết kiệm, các thứ thuế và các lợi nhuận đầu tư của mình. Bạn sẽ cần xem xét các vấn đề cá nhân như kích thước của gia đình bạn và chi phí cho giáo dục mà bạn muốn dành cho con cái của mình. Bạn muốn nghỉ hưu như thế nào, ở đâu và các món quà từ thiện nào là quan trọng đối với bạn? Bạn cần phát triển các kịch bản và các đường vòng vốn có thể xảy ra trong hành trình của bạn. Bạn cũng sẽ cần duyệt lại và xem xét lại kế hoạch của

mình vào lúc này hay lúc khác. Tôi muốn gợi ý đến một sự xem xét lại ít nhất là hàng năm.

Thuế sẽ đóng một vai trò to lớn không ngờ trong các kế hoạch đầu tư và tài chính của bạn. Thuế tác động lên những kiểu đầu tư mà chúng ta chọn và cách chúng ta sở hữu các tài sản đó như thế nào. Các Luật thuế mỗi ngày càng phức tạp hơn ở cấp nhà nước, địa phương và cấp liên bang. Chúng thường xuyên thay đổi. Đây là lĩnh vực mà chắc chắn là bạn sẽ cần có sự giúp đỡ chuyên môn hàng đầu.

Các ủy thác và các bất động sản đại diện cho một phần đặc biệt của mã thuế liên quan đến chuyển các tài sản cho các tập đoàn quản lý để hoàn thành một mục tiêu đặc biệt nào đó. Một ủy thác còn có thể được sử dụng để bảo vệ, quản lý, hoặc chuyển nhượng và phân phối các tài sản dưới các điều kiện nhất định. Thường thì, chúng được sử dụng để giúp lập kế hoạch chuyển nhượng các tài sản sau khi chết theo cách mà ta muốn, và lập kế hoạch cho các thuế bất động sản. Đây là một lĩnh vực nữa mà tôi thực lòng khuyên các bạn nên tránh “tự mình làm lấy.” Các cấu trúc của ủy thác và bất động sản thực sự rất phức tạp và khó thiết kế và quản lý mà không có các kỹ năng và kiến thức chuyên môn.

Một lĩnh vực thường bị hiểu sai và rất quan trọng nữa trong việc thiết kế tài chính của bạn là bảo hiểm sự sống và các trợ cấp hàng năm. Nói ngắn gọn, bảo hiểm sự sống có xu hướng được mua để bảo vệ vốn con người chống lại cái chết bằng cách cấp tiền để giúp trả các thuế bất động sản và/hoặc thay thế vốn con người của ta bằng các vốn mà ta ưa thích. Các trợ cấp hàng năm thường được mua để bảo trợ việc sống lâu, vì chúng trả cho bạn một lượng tiền cố định hoặc biến thiên mà lúc đầu bạn đã đóng bằng việc mua theo từng khối lớn hoặc thông qua việc đóng tiền định kỳ.

Nhiều loại bảo hiểm sự sống và các khoản trợ cấp hàng năm có sẵn với những thuộc tính theo yêu cầu của khách hàng có liên quan đến các phương pháp trả tiền và trả chi phí. Những nhà hoạch định tài chính khách quan trong lối tiếp cận của họ có thể giúp bạn định hướng thông qua các bảo hiểm sự sống và các đề nghị trợ cấp hàng

năm thuộc nhiều loại khác nhau. Các hình thức khác của mức độ bảo hiểm đáng nghiên cứu gồm bảo hiểm tàn tật, bảo hiểm sức khỏe và chăm sóc dài hạn. Hãy tìm kiếm sự chỉ dẫn thỏa đáng. Nếu nó tránh cho bạn khỏi sử dụng các sản phẩm bảo hiểm sai lầm vì những lý do sai lầm, thì nó có thể có giá trị ngang vàng.

Chú Frank nói rằng...

Bạn phải dành thời gian suy nghĩ về việc bạn đang ở đâu và bạn muốn đi đến đâu.

Khi nền móng của ngôi nhà tài chính của ta đã vững, và ta dùng sự sử dụng tài sản và các kế hoạch đầu tư của mình để xây dựng và trang trí cho ngôi nhà, chúng ta phải chịu khó sắp đặt mọi việc cho ngăn nắp. Cùng với việc dọn dẹp nhà cửa thường xuyên, chúng ta phải tiến hành xem xét định kỳ. Giống như một ngôi nhà cần bảo dưỡng và kiểm tra, thì sự xem xét kế hoạch sử dụng tài sản của bạn là một điều nhất định phải làm. Trong những năm gần đây, nhiều khái niệm mới đã được tạo ra và đã tỏ ra vô cùng có ích trong việc giữ các kế hoạch của bạn đi đúng hướng.

Toàn bộ ý tưởng về *đầu tư tuần hoàn* đã tiến hóa từ ba quan niệm. Một là việc các mục đích đầu tư, những sự chịu đựng rủi ro của con người và sự ưu tiên của họ cho sự gia tăng vốn chống lại sự duy trì có xu hướng thay đổi khi họ tiến bộ trong cuộc sống. Một khái niệm thường được cho là đúng khẳng định rằng các danh mục đầu tư năng động với sự nhấn mạnh lên các chứng khoán và các đầu tư có định hướng tăng trưởng là thích hợp hơn với các nhà đầu tư trẻ có khung thời gian dài hơn; và các danh mục đầu tư ôn hòa với sự nhấn mạnh lên các đầu tư sinh lợi lại thích hợp với các nhà đầu tư chín chắn hơn vốn có xu hướng chịu đựng rủi ro thấp hơn.

Quan niệm thứ hai là chúng ta không thể đặt cơ sở cho sự sử dụng tài sản của ta chỉ đơn thuần dựa trên tuổi tác. Kích cỡ của danh mục đầu tư và các nhu cầu ngắn hạn có thể tác động lên kế hoạch của ta. Một người 35 tuổi vốn thường tập trung vào các tài sản đã tăng

trường có lẽ sẽ nghĩ lại việc sử dụng cho toàn bộ danh mục đầu tư của họ nếu họ dự định mua một ngôi nhà trong hai năm nữa. Các nhà đầu tư trẻ hơn đang tiết kiệm cho khoản chi phí lớn như phí đại học hoặc một kỳ nghỉ mơ ước có lẽ sẽ dè dặt hơn đối với việc xem xét hoàn toàn dựa theo tuổi tác; và các nhà đầu tư già hơn nhưng không có đủ tài sản để chăm nom cho các phí tổn hàng năm của họ có lẽ sẽ quyết định ít năng động hơn so với tuổi tác, nhất là nếu mục tiêu của họ là gia tăng của cải cho những người thừa kế hoặc tặng cho quỹ từ thiện.

Quan niệm quan trọng thứ ba có liên quan đến việc ý thức về các khoản nợ tương lai cũng như thu nhập và các phí tổn tương lai mà ta mong đợi. Thời kỳ nghỉ hưu, phí tổn sinh hoạt, chăm sóc sức khỏe và các món quà tương lai đều là các khoản nợ tiềm năng có thể tác động lên cách chúng ta đầu tư ngày hôm nay như thế nào.

Chú Frank nói rằng...

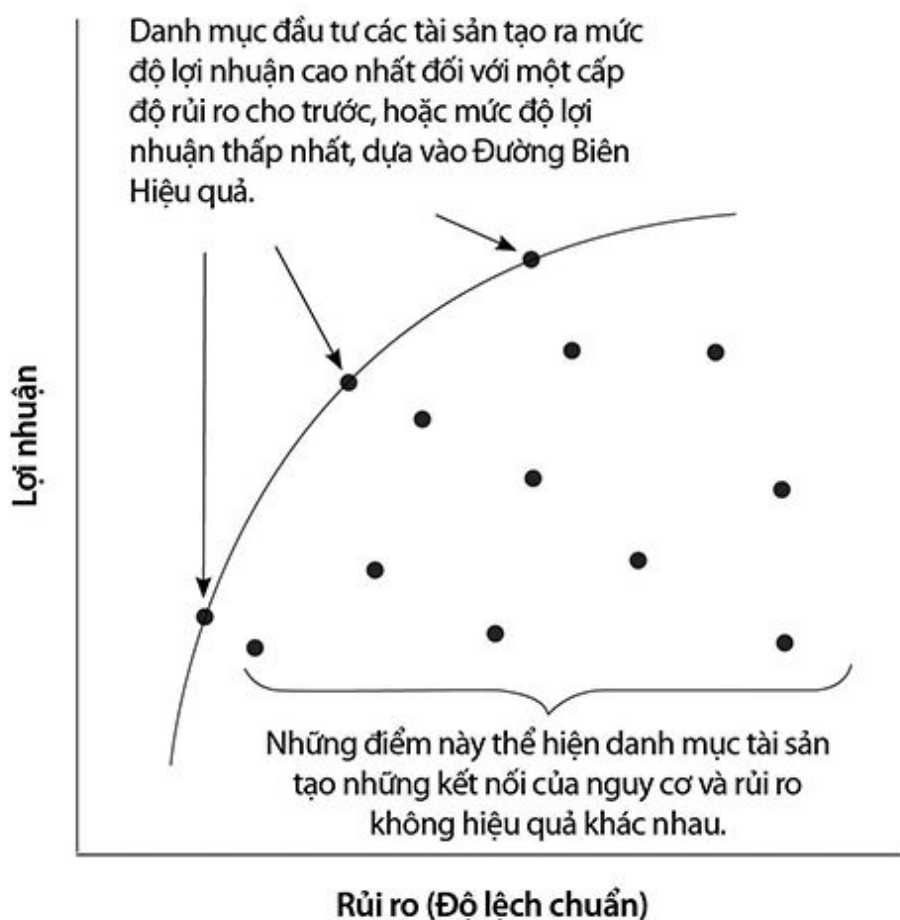
Tuổi tác chỉ là một con số.

Khi bạn xem xét lại kế hoạch của mình, hãy ghi nhớ những sự suy xét ấy trong đầu. Dù điều thường thấy là chúng ta càng trẻ, thì chúng ta càng nên tập trung vào các tài sản đã tăng trưởng và chuyển hướng đến thu nhập khi vốn con người của ta được chuyển thành vốn tài chính, chúng ta cũng cần ý thức về các tình huống đặc biệt có thể đòi hỏi một sự chuyển đổi trong hỗn hợp sử dụng tài sản của mình.

Quan niệm quan trọng nữa cần nhớ khi ta kiểm soát kế hoạch sử dụng tài sản của mình là cái mà các nhà hàn lâm gọi là *sự lạc quan hóa về danh mục đầu tư*. Đây chỉ là ý tưởng rằng chúng ta cần hòa trộn các tài sản của mình theo cách sao cho nó tạo ra lợi nhuận tốt nhất đối với một mức độ rủi ro nhất định, hay nói khác đi là mang lại lượng rủi ro ít nhất có thể đối với một mức độ thu nhập nhất định. Những danh mục đầu tư ấy dựa trên cái gọi là đường biên hiệu quả, nghe có vẻ rất giống bộ phim Star Trek, và được chỉ ra trong hình 11.2.

Nhiều phương pháp đã được phát triển để giúp cấu trúc các tài sản thành các danh mục đầu tư có hiệu quả. Một số phương pháp ấy dựa nhiều vào các kỹ thuật toán, và một số lại phụ thuộc nhiều hơn vào các quy tắc quản lý hoặc trực giác và phán đoán của nhà đầu tư. Việc bạn sử dụng phương pháp nào sẽ phụ thuộc vào tính cách của bạn, kỹ năng làm việc với máy tính, và mức độ tiện nghi của toán học có liên quan.

Hình 11.2 Một đường cong cận biên hiệu quả điển hình.

Các nhà khoa học “tên lửa” phổ Wall (hay nói khác đi là các kỹ sư tài chính hay các kỹ sư chống sào) đã phát triển các mô hình và các chương trình phức tạp để làm cho các danh mục đầu tư trở nên lạc quan. Các chiến lược ấy từng là lĩnh vực phức tạp nhất. Ngày nay, có

các website mà bạn có thể chạy mô phỏng Monte Carlo dựa trên các danh mục đầu tư mô hình để kiểm tra chúng.

Toàn bộ điểm chính yếu của đường biên hiệu quả là đánh giá xem sự sử dụng tài sản có mang lại cho bạn lợi nhuận cao nhất với cấp độ rủi ro mà bạn đã liệu trước hay không. Nếu các tham số lợi nhuận và rủi ro của danh mục đầu tư của bạn nằm *bên dưới* đường cong cận biên hiệu quả, thì bạn có thể cần chỉnh lại hỗn hợp tài sản để xem liệu rủi ro của danh mục đầu tư có cao như khi nó được xem xét theo mức độ rủi ro của danh mục đầu tư không.

Thêm vào đó, hầu hết các công ty lập kế hoạch tài chính đều sử dụng các công cụ này để giữ hỗn hợp sử dụng tài sản của bạn ngay hàng với các mục đích của bạn và với đường biên hiệu quả của sử dụng tài sản. Nhiều mô hình sử dụng tài sản này là có sẵn, và chúng có thể giúp bạn duy trì hỗn hợp tài sản đúng cách. Một số website đáng xem xét gồm effisols.com, allocationmaster.com, ibbotson.com, và vestek.com, cũng như các website của nhiều nhà môi giới chứng khoán và các công ty quản lý quỹ hàng đầu.

Quản lý danh mục đầu tư cũng giống như việc sửa nhà. Nhiều năm trước, cha mẹ chúng ta có thể sửa chữa lò sưởi hoặc quạt trần một cách khá đơn giản. Ngày nay, phần lớn các thiết bị trong nhà bây giờ được điều hành bằng các con chip máy tính hoặc hàng mét dây dẫn, và việc sửa chữa thật chẳng dễ dàng gì. Ta phải cần đến thiết bị chẩn đoán phức tạp và các kỹ năng chuyên môn. Và quản lý danh mục đầu tư cũng hoạt động giống như vậy. Khi sử dụng tài sản chỉ gồm cổ phần và cổ phiếu, trong đó có lẽ có một số cổ phần quốc tế, việc tái cân đối và quản lý hỗn hợp tài sản là một phân tích khá dễ hiểu và dễ làm. Khi đây các loại tài sản được mở rộng và lượng thông tin càng nhiều, chúng ta cần có chút năng lực để nhìn thấy một bức tranh trọn vẹn. Các công cụ mạnh như phương pháp mô phỏng Monte Carlo có thể giúp ta quản lý các danh mục đầu tư để dễ dàng đạt đến các mục đích của ta hơn. Thực sự ta không cần thiết phải hiểu toán học phức tạp đằng sau chúng; chúng ta chỉ cần biết làm thế nào để khai thác các kết quả nhằm kiểm soát và quản lý tài sản của mình.

Sức mạnh của máy tính là to lớn, nhưng đừng quên các công cụ của trực giác. Các phương pháp dựa trên mục đích và trên tuổi tác để giữ sự sử dụng tài sản của ta nằm ngay hàng thẳng lối cũng có giá trị. Nhưng hãy ghi nhớ rằng, cho dù một chương trình máy tính có mạnh đến mấy thì nó cũng không thể hiểu được cách ta cảm giác như thế nào.

Chú Frank nói rằng...

Trong cuộc sống, khi sự việc diễn ra bình thường, các máy tính hoạt động chính xác 95% tổng thời gian, nhưng có thể sai lầm trong 5% khác khi các sự việc bất thường. Đó là khi bạn cần đến con người.

CHƯƠNG 12

Tính đến... Thiền

Hãy sử dụng các con số để giữ tinh thần bình tĩnh

THIỀN LÀ MỘT TRƯỜNG PHÁI PHẬT GIÁO nhấn mạnh đến sự thực hành và trí tuệ trải nghiệm để đạt đến sự giác ngộ. Từ “zen” phát xuất từ “dhyana” tiếng Sanskrit, tức một kiểu hay phương diện đặc biệt của sự trầm tư. Thiền tập trung vào việc chấp nhận khoảnh khắc hiện tại và con người của bạn như chính bạn lúc này. Nó sử dụng sự trầm tư để giúp bạn tập trung vào cái gì là quan trọng ngay chính lúc này. Đây là những đặc điểm hữu ích trong việc quản lý kế hoạch đầu tư của bạn.

Thành công đầu tư là có thể đạt được, nhưng không được đảm bảo dù kế hoạch sử dụng tài sản của bạn có hoàn hảo đến như thế nào. Vì trên nhiều phương diện của cuộc sống, lợi thế của việc bạn có trí tuệ và thành công có thể cao hơn thông qua sự suy tư và suy tưởng thực tế. Cùng với cách đạt được các mục tiêu của mình, bạn cần phải tập trung vào những chỉ dẫn và các nguyên tắc nhất định được đưa ra để tạo ra và mài sắc các nỗ lực của bạn.

Ngay từ lúc đầu, *bạn cần phải biết bạn là ai* . Không phải là việc bạn nghĩ bạn là ai hay bạn muốn là ai, mà là việc bạn thật sự là ai vào chính lúc này. Ta rất dễ nghĩ mình như người nào đó không phải là

mình và sự tự lừa dối như vậy có thể tác động mạnh đến các đầu tư của ta. Bạn có thể nghĩ bạn giống một người chịu rủi ro hơn là bạn thực sự là người như vậy và kết thúc bằng việc hoảng sợ rồi đưa ra một quyết định sai vì sự sợ hãi không đoán trước ấy. Có lẽ bạn nghĩ bạn là một nhà đầu tư giỏi hơn chính bạn lúc này, và nghĩ rằng các lợi nhuận đầu tư của bạn là nhờ trí tuệ chứ không phải nhờ may mắn. Điều này có thể dễ dàng làm cho bạn đi quá xa và phạm phải nhiều sai lầm gây tổn thất nặng nề.

Biết chính mình và sống với sự hiểu biết ấy là các mục đích khó khăn nhưng có giá trị cao. Warren Buffett khuyên đi khuyên lại các nhà đầu tư phải tìm kiếm và phát triển vòng tròn cạnh tranh của riêng họ và ở lại bên trong đó. Bạn có thoải mái hơn với các tài sản nhất định (dĩ nhiên là không giới hạn sự lựa chọn của bạn) không? Bạn có phải là một nhà đầu tư thực hành thích làm cho bất động sản của mình tăng trưởng chứ không phải là các cổ phần của Quỹ đầu tư tín thác bất động sản chẳng? Bạn có thích tự mình khám phá và nghiên cứu các ý tưởng đầu tư hay bạn thích dựa vào người khác hơn? Bạn có bao nhiêu thời gian và các nguồn nào để nghiên cứu và kiểm tra chéo các kết luận của mình? Các mục đích và giấc mơ của bạn quan trọng như thế nào?

Lĩnh vực khác cần phải suy nghĩ thận trọng là hoạt động và các kết quả đầu tư của bạn. Bạn thường xuyên xem xét lại và theo dõi danh mục đầu tư của mình như thế nào và bạn xem xét cẩn thận ra sao? Liệu bạn có khả năng giải thích các nguyên nhân cho các lợi nhuận và thua lỗ đầu tư của mình không? Bạn thích kiểu phương pháp đầu tư nào hơn? Bạn ưu tiên cho các cổ phần đã tăng trưởng hay cho các cổ phần có giá trị? Bạn có hài lòng với một quỹ bảo hộ không, hay bạn hài lòng hơn với các quỹ hỗ tương đầu tư ổn định và rõ ràng? Bạn có phụ thuộc vào các thành kiến đầu tư tích cực hoặc tiêu cực mà bạn nghe đồn không?

Hiểu chính mình là một tiến trình đang xảy ra. Bạn cần so sánh những ấn tượng của riêng bạn về chính bạn với những ấn tượng của người khác về bạn, nhất là với chú Frank. Không biết mình là ai và mình có thể phản ứng như thế nào với các tình huống khác nhau, có

lẽ bạn cũng tìm được cội niết bàn đầu tư. Nhưng nó là một cơ may, chứ không phải một kết quả đã được tính toán.

Bạn thực sự có thể biết gì, và bạn có thể phân biệt nó bằng cái gì? Con người có thể có năm giác quan thân thể, nhưng sự sống còn và trạng thái khỏe mạnh của ta còn xoay quanh giác quan thứ 6, thứ 7, thứ 8 - tức trực giác, bản năng, và tình cảm của ta. Các kỹ nguyên tiến hóa đã rèn luyện bộ não của ta để xử lý lượng thông tin khổng lồ và lọc chúng thành cái gì thiết yếu nhất đối với việc duy trì cuộc sống của ta.

Các thị trường có thể thay đổi, công nghệ có thể thay đổi, các điều kiện tài chính có thể thay đổi, và các cơ chế và cấu trúc giao dịch cũng có thể thay đổi, nhưng các mẫu phản ứng của con người có xu hướng không thay đổi qua thời gian. Nếu có gì đó trong thế giới đầu tư cảm thấy không đúng, hãy ngừng lại, tiến hành phân tích xa hơn, và kiểm tra các nguồn thông tin thêm vào. Nếu nó vẫn không đủ, thì hãy bỏ qua. Sử dụng tài sản và đầu tư dựa hoàn toàn trên bản năng là thiếu khôn ngoan và việc bỏ qua các bản năng có giá trị khi sử dụng tài sản và đầu tư cũng là thiếu khôn ngoan.

Bạn cần nhận ra các sai lầm trong việc sử dụng tài sản và đầu tư của mình, hãy học hỏi từ chúng, ghi nhớ chúng, và tránh lặp lại chúng. Qua thời gian, bạn muốn học khi nào thì nên thay đổi tinh thần của mình và đi theo một con đường khác. Điều này có thể phụ thuộc vào nhiều lý do: các thị trường đã trở nên quá nguy hiểm, quan điểm lúc trước của bạn đã tỏ ra là đúng, hoặc các dự án của bạn đã mất trật tự. Hay nói theo cách khác, bạn cần phát triển tính linh động và hành vi thích nghi.

Một trong những phương diện quan trọng nhất của toàn bộ tiến trình là phân tích các lý do tại sao một đầu tư lại trở nên xấu đi hoặc tốt lên. Phải chăng bạn đã nhảy vào ngang xương và đã không nghiên cứu đủ? Phải chăng bạn dựa trên các nguồn tin sai? Liệu các giả định cơ sở của bạn có sai không? Tại sao đầu tư lại thành công nhưng các lý do lại sai? Liệu có phải lập luận vững, nhưng thời gian lại trôi đi quá sớm hoặc quá trễ?

Chú Frank nói rằng...

Nó thực sự không phải là một sai lầm nếu bạn học hỏi từ nó.

Một sự sử dụng tài sản và vòng quay đầu tư thành công liên quan đến việc thu thập đủ thông tin và đánh giá đúng nó. Một khi bạn đã làm được điều này, bạn phải đưa ra quyết định đầu tư. Bạn phải có một ý tưởng ngắn gọn, rõ ràng về lý do tại sao đầu tư đặc biệt thực hiện hoặc không thực hiện như bạn dự kiến. Nếu bỏ qua việc nó ra sao, thì bạn đã học được gì từ quyết định đầu tư đặc biệt ấy?

Phương diện khác của tính linh động là tiêu điểm và sự xác tín. Có một sự khác biệt giữa việc tin chắc vào các nguyên tắc của bạn với sự bướng bỉnh. Vấn đề là biết sự khác biệt ấy là gì và khi nào nó quan trọng. Các thị trường sẽ chuyển động chống lại bạn qua nhiều năm. Bạn có nên giữ mãi lập trường hay đã đến lúc bạn nên nghĩ lại các giả định trước đây của mình và thoát ra khỏi nó? Phải chăng bạn đã bỏ qua một nhân tố then chốt có thể dẫn đến các kết quả thảm hại? Rất khó mà chấp nhận một câu trả lời đúng, và bạn không thể làm vậy mà không thách thức quyết định ban đầu của mình và tìm kiếm những sai sót trong lập luận của mình. Rất có thể là kết luận ban đầu của bạn là đúng và bạn phải giữ vững lập trường, nhưng bạn cần biết có lẽ bạn đã bỏ qua điều gì hoặc chỉ đơn giản là hoàn toàn sai về nó.

Một số sử dụng tài sản và các câu chuyện đầu tư thành công vĩ đại nhất có thể có được bằng cách giữ một cảm quan về triển vọng và nhìn bức tranh lớn. Hãy nghĩ về một nhà đầu tư vào thập niên 1980 vốn có thể thấy trước tác động khủng khiếp của máy tính cá nhân. Một nhà đầu tư nhận ra điều ấy như thế nào khi các cổ phần Internet gia tăng rất nhiều? Một nhà đầu tư nhận ra các dấu hiệu mà Trung Quốc có đối với phần còn lại của thế giới trong thập niên đầu tiên của thế kỷ 20 hẳn sẽ nhận ra các lợi ích quan trọng. Năng lực phát hiện ra các chiều hướng thị trường và xã hội của bức tranh lớn có thể mang lại các kết quả khả quan cho các đầu tư của bạn. Đôi khi bạn sẽ cảm thấy hướng gió ở sau lưng bạn, và lúc khác có cơn gió thổi vào mặt bạn. Nếu bạn biết gió đang thổi hướng nào, bạn có thể thay đổi tư thế

của mình cho phù hợp. Các chiều hướng có thể bị chi phối bởi sự thay đổi chính trị, các đột phá khoa học hay công nghệ, hoặc các thay đổi về luật thuế hoặc chính sách tiền tệ. Năng lực nhận ra chúng khi chúng xảy ra có thể có vai trò quyết định đối với thành công của bạn.

Chìa khóa là phải có khả năng nhận ra khi các chiều hướng đang nổi lên và chúng bền vững như thế nào. Bạn cần hiểu khu vực nào của nền kinh tế sẽ có lợi cho một chiều hướng nhất định, và khi nào kết quả sẽ là bất lợi. Người nào nhận ra những dấu hiệu của mô hình T hần sẽ thu lợi khổng lồ bằng việc mua các cổ phần xe hơi mới và bán hết mọi cổ phiếu trong các công ty sản xuất roi đánh xe ngựa. Bạn cần nhận ra các chủ đề có thể đầu tư và xác định loại tài sản và đầu tư đặc biệt nào sẽ có lợi từ các chiều hướng ấy.

Bạn phải sống trong thế giới thực. Bạn cần thực tế khi xây dựng các mục đích và xác định phải mất bao lâu để đạt được các mục đích ấy. Hãy áp dụng một liều thuốc hiện thực tốt khi xem xét các loại lợi nhuận mà một tài sản có thể mang lại qua một thời gian nhất định, và đối với việc đánh giá một nhà quản lý tiền bạc đặc thù cũng vậy. Một liều thuốc hiện thực lành mạnh và có lẽ một chút hoài nghi có thể giúp tránh được những mong đợi quá đáng và hứng chịu những kết quả xấu.

Một trong những điều quan trọng nhất phải ghi nhớ trong đầu là cây thì không thể mọc cao lên đến trời được. Ở một điểm, mọi đầu tư đã tăng trưởng cao bắt đầu chậm lại và đôi khi chúng đổ nhào xuống đất. Sự cạnh tranh tăng lên, nhu cầu dịu đi, và sự tăng trưởng bắt đầu chậm lại. Hãy nhớ rằng thời điểm ấy không phải là khác biệt. Không bao giờ. Mọi chiều hướng, dù mạnh đến thế nào, đều có một giai đoạn kết thúc khi tiềm năng lợi nhuận bắt đầu suy yếu. Các giai đoạn như “Mô hình mới” đã gây ra vô số tổn thất tài chính cho các danh mục đầu tư của nhà đầu tư.

Trong bài thơ tuyệt hay của mình, bài “Đến lần thứ hai”, nhà thơ đoạt giải Nobel người Ailen William Butler Yeats đã viết, “trung tâm không thể giữ được”, một cảm xúc rất thường được các nhà đầu tư chia sẻ khi giá không ngừng rớt xuống và ngày tàn của thế giới đã gần

kề. Ngày 13 tháng 8 năm 1979, một tạp chí nổi tiếng và rất đáng tin có đăng một câu chuyện trên trang bìa, “Cái chết của Chứng khoán.” Vào lúc mà nỗi đau tài chính dường như không thể hết và ngày càng lan rộng, đó đúng thực là thời gian phải mua chứng khoán Mỹ.

Trước bình minh thì luôn là lúc tối đen nhất. Dù mọi việc có vẻ tệ hại đến đâu đi nữa, thì thế giới cũng không có vẻ gì là sẽ kết thúc. Bạn cần một mức độ hoài nghi trong đầu tư, nhưng cũng phải tránh sự bi quan và hoang tưởng thái quá, hơn nữa cũng phải hạn chế sự lạc quan quá mức.

Chú Frank nói rằng...

Đừng đối nghịch với đối tác của bạn nhưng phải bướng bỉnh trong các thị trường

Tất cả chúng ta cần duy trì một tư thế bướng bỉnh lành mạnh. Bướng bỉnh có nghĩa là sẵn lòng có ý kiến và lập trường khác với đa số. Thường khi có một nhóm đa số tin rằng một đầu tư đặc thù nào đó là đúng hoặc sai, thì ý kiến đối lập hóa ra là đúng. Nếu mọi người đều thích, thì có một cơ hội tốt để bạn có thể bán tài sản đặc thù ấy. Nếu mọi người đều ghét, thì có lẽ cũng là thời điểm tốt để bạn mua nó.

Mặc dù việc bướng bỉnh là có lợi và đôi khi là một phương pháp đầu tư rất có lợi, nhưng giống như mọi thứ khác, nó không phải dễ sử dụng. Một đám đông chạy ủa ra khỏi một rạp chiếu phim đông đúc thì không phải và tự nó không là một lý do có giá trị để bạn chạy vào trong đó. Đôi khi, sự đồng thuận lại rất đúng. Bạn cần có khả năng phân biệt trường hợp nào là đúng và trường hợp nào là sai.

Trong cuộc sống và trong đầu tư, tất cả chúng ta đều phạm sai lầm. Việc ta làm gì sau khi nhận ra ta đã phạm sai lầm sẽ báo hiệu sự khác nhau giữa thành công và thất bại trong các kế hoạch đang diễn ra của ta. Đặc điểm hoàn toàn con người là tránh đau khổ, thế nên phủ nhận là đang xảy ra thua lỗ đầu tư, và trì hoãn không thực hiện gì

nữa có nghĩa là thua lỗ ấy sẽ trở thành thua lỗ thực tế chứ không còn là thua lỗ trên giấy tờ nữa. Do vậy, việc không đối mặt với một vấn đề và chấp nhận thất bại sẽ khiến cho sự việc tệ hại hơn nhiều và tổn thất sẽ ngày càng lớn hơn rất nhiều. Một đầu tư thua lỗ không những tác động đến các kết quả mà còn làm xói mòn sự tự tin và làm cho ta mất đi tiêu điểm. Hãy đối mặt với các sai lầm trước, ý thức rằng bạn sẽ phạm sai lầm trong đầu tư, và hãy biết rằng bạn có thể học hỏi và phục hồi từ chúng. Hãy nhận ra khi nào là thời điểm để cắt giảm thua lỗ, tiếp tục tiến lên và vượt qua nó.

Hơn lúc nào hết trong thời đại ngày nay, bạn phải có chọn lọc nên quan tâm về nguồn thông tin và nguồn đào tạo nào. Hãy tự hỏi mình xem nguồn thông tin có hợp lý và thấu đáo không, hay chỉ là một nguồn mách nước kỳ cục cấp thời nào đó đã khuyến khích bạn đầu tư quá nhiều vào các tài sản rủi ro hơn? Hãy điều chỉnh giai điệu chói tai của thế giới và tránh bối rối. Càng ít càng tốt. Hãy học hỏi xem nguồn tin nào là đáng tin và chính xác, và bỏ qua các nguồn tin khác.

Trong lĩnh vực sử dụng tài sản và đầu tư, sử dụng sự trầm tư và tiêu điểm giống Thiền học có thể giúp ta đạt được các mục đích của mình. Ta cần tập trung và có khả năng đánh giá một dòng đều đặn về các chủ đề thường mâu thuẫn với nhau. Việc ý thức ta là ai, cái gì đang thực sự diễn ra trên thế giới quanh ta, và các chiều hướng và sự kiện ấy tác động đến danh mục đầu tư của ta như thế nào sẽ giúp ta đi được một đoạn dài trên con đường đạt đến các mục tiêu của mình. Những nhân tố này sẽ giúp ta phát triển một kế hoạch chơi, đi theo nó, và đưa ra những điều chỉnh cần thiết khi chúng cần và thế giới quanh ta sẽ phát triển và thay đổi.

Chú Frank nói rằng...

Đôi khi, mời tôi một bữa cơm là đầu tư tốt nhất mà bạn có thể làm.

CHƯƠNG 13

Bảy cách đi nhanh đến phá sản

Đừng che giấu các giấc mơ của bạn!

PHÁ SẢN. Phải chăng là không có cách nào để làm cho nó nghe dễ chịu hơn? Ngoài nghĩa là hỗn loạn và tai họa, ở đây và ngay lúc này, từ “phá sản” còn cho thấy sự mất trật tự, bối rối, và bất kỳ tình trạng gây khổ sở hoặc khốn khổ nào. Trong sử dụng tài sản và ra quyết định đầu tư, nhiều sai lầm then chốt có thể dẫn ta đến một lối mòn nào đó gần với sự phá sản trong đầu tư. Để giúp tránh được tình trạng cực kỳ khó chịu này, hãy nhìn vào các sai lầm và sai sót thông thường để bạn có thể tìm cách tránh chúng.

Việc không ý thức về các rủi ro mà bạn đang mắc phải là một trong những cách nhanh nhất để nhận thấy mình đang trên đường đi đến sự diệt vong. Ít suy nghĩ hoặc không suy nghĩ về các rủi ro mà bạn sẽ đối mặt trong các đầu tư và sự sử dụng tài sản tổng thể của mình là hết sức nguy hiểm. Bạn phải xem xét một cách thực tế cái gì có thể sai với mỗi quyết định và sự lựa chọn mà bạn đưa ra. Trong suốt những điều kiện đầu tư thuận lợi, bạn sẽ rất dễ mất cảnh giác, làm ngơ rủi ro, dễ bị lừa dối (người ta nói rằng trong các thị trường đầu cơ giá lên có nhiều sự lừa dối hơn trong các thị trường hạ giá, vì trong suốt những thời điểm giá hạ, tự nhiên người ta sẽ thận trọng hơn). Đó là khi mọi thứ đều tuyệt vời và các thị trường đều có vẻ như hoàn hảo

đến nỗi khiến bạn muốn cân nhắc cách làm thế nào bảo vệ danh mục đầu tư của mình và giữ được các lợi lộc mà bạn đã tạo ra. Đợi đến khi thị trường đi xuống thì sẽ là quá trễ.

Chú Frank nói rằng...

Một đầu tư không phải luôn quay lại mức giá chuẩn. Thực tế, nó thường sụt giá.

Chỉ đơn thuần có ý thức về các loại rủi ro khác nhau không thôi thì chưa đủ. Bạn phải nhận ra các kiểu rủi ro mà mình đang đối mặt và cách tránh khỏi chúng. Có nhiều kiểu rủi ro mà bạn sẽ đối mặt trên đường đi đến các giấc mơ của mình. Có loại rủi ro riêng của tài sản, như các biến động tiền tệ hoặc có lẽ những sự sụt giá tín dụng trong các tình hình trái phiếu thành phố hoặc công ty của bạn. Có các rủi ro riêng của thị trường bị gây ra bởi những thay đổi trong nền kinh tế nằm bên dưới hoặc bởi những sự định giá quá cao. Các rủi ro riêng của nhà đầu tư gồm việc tin chắc rằng cơ sở tài sản của bạn là đủ lớn để đối mặt với tính bất ổn và giúp bạn đáp ứng được các mục đích của mình. Các loại rủi ro này còn gồm các thành kiến và các xu hướng tâm lý mà chúng ta đã nói đến, như sự tự tin thái quá, hy vọng thái quá và rơi vào trạng thái lạc quan hay bi quan thái quá.

Một con đường nữa chắc chắn dẫn đến thảm họa là cảm thấy thoải mái với đám đông. Chúng ta thường cảm thấy thoải mái hơn khi *sai giống như đám đông* hơn là cảm thấy chỉ *một mình mình đúng*. Nếu mọi người khác ở bữa tiệc đêm ấy đều thua lỗ trong cùng các cổ phần và quỹ giống với bạn, bạn sẽ cảm thấy thoải mái hơn với những tổn thất ấy. Bạn sẽ dễ dàng hơn trong việc làm mình lệch lạc dưới lối niềm tin của đa số, bất chấp bằng chứng ngược lại. Thay vì luôn nghe theo số đông, đôi khi bạn cần bám chặt vào các nguyên tắc trong kế hoạch của mình và lờ đi đám đông. Có thể họ đúng. Có thể họ sai. Nhưng đầu tư mù quáng theo đám đông thì cũng giống như để một đám người ngẫu nhiên quản lý danh mục đầu tư của mình và sai khiến sự sử dụng tài sản của bạn. Rất thường, vào thời điểm một đầu tư được nhiều người

mua, đó là lúc nó sẵn sàng quay lại mức trung bình và đi theo hướng khác.

Bạn nên tự hỏi mình và những người khác, “liệu ý tưởng hay chủ đề đầu tư ấy có phải là kinh doanh theo đám đông không? Gọi điện hỏi chú Frank có lẽ là ý tưởng tốt. Nếu nó đã được nhiều người mua, thì đâu là các lý do hợp lý mà chiều hướng sẽ xảy ra tiếp theo? Đâu là lý do có thể làm cho nó thay đổi chiều hướng? Đi theo đám đông đôi lúc có thể đúng, nhưng sau khi cân nhắc kỹ thì có lẽ nó sẽ làm lợi nhuận giảm dưới mức trung bình.

Chú Frank nói rằng...

Nếu mọi người đều làm, thì tốt hơn là bạn đừng làm

Việc cho rằng một đầu tư tốt sẽ luôn luôn tốt thường là một tấm vé đảm bảo cho sự thất vọng. Ý tưởng cho rằng chỉ vì một tài sản hoặc quỹ nào đó đang hoạt động tốt, thì nó sẽ tiếp tục hoạt động tốt, chưa bao giờ là một ý tưởng khôn ngoan. Có một vòng tuần hoàn sinh thái đối với hầu hết các loại đầu tư. Giống như một khu rừng qua thời gian phát triển rất sum xuê và thịnh vượng, có thể dẫn đến một đám cháy rừng không thể tránh được, thì ở một điểm nào đó các đầu tư và các loại tài sản cũng trở nên quá nhiều các nhà đầu tư và tiềm năng lợi nhuận sẽ thu nhỏ lại. Chính trong hậu quả của đám cháy, trong đám bụi và tro tàn của một phong cảnh ảm đạm, sự sống mới sẽ bắt đầu đâm chồi và phát triển. Cũng vậy, một loại tài sản nhất định có lẽ là một đầu tư tốt hơn sau khi mọi người đã bán nó. Hãy nhớ khái niệm về sự đảo ngược về mức trung bình. Nó là một trong những công cụ quan trọng nhất trong hộp công cụ sử dụng tài sản của bạn.

Việc ném đi mọi đầu tư đang sụt giá hoặc không diễn biến theo mong đợi của ta cũng có thể làm ta rơi vào một vị trí bất lợi. Chỉ theo đuổi thành tích có thể khiến ta bán đi ngay tại thời điểm lẽ ra ta nên mua vào nhiều hơn. Thường thì, chúng ta có thể bị cám dỗ bỏ đi một loại tài sản hoặc nhà quản lý đầu tư vì họ không theo kịp bước đi gấp gáp của một khu vực đang “nóng”. Đó thường không phải là một

quyết định đúng. Vào cuối thập niên 1990, một nhóm các doanh nhân có đầu óc, hỏi ý kiến tôi về việc sa thải một trong những nhà đầu tư thị trường đang lên và có giá trị vượt trội của thế kỷ 20 khỏi vai trò quản lý đầu tư đại học của họ vì các kết quả của ông không theo kịp với các lợi nhuận vượt trội mà cổ phần công nghệ đã và đang tạo ra. Đây hẳn là sai thời điểm để bỏ nhà quản lý đi, và tôi có thể can ngăn quyết định của ban quản trị. Sau 4 năm và từ đó về sau, nhà quản lý vốn lẽ đã bị sa thải này đã tạo ra các kết quả vượt bậc, dựa trên một cơ sở tuyệt đối lẫn tương đối, đối với khu vực công nghệ đang bị lạm phát gay gắt.

Bạn nên tự hỏi mình xem loại tài sản, nhà quản lý đầu tư, hoặc phương tiện đầu tư có xứng đáng không. Nếu có, thì hãy suy xét xem thành tích đầu tư lẽ mà của nó có khả năng tiến triển không. Trước khi bạn vội vã đưa ra một sự thay đổi, hãy nhắm mắt lại và hình dung ra tòa nhà chính của Thư viện công cộng New York ở Đại lộ số 5, đường 42. Thị trưởng Fiorello Henry LaGuardia nổi tiếng của New York đã đổi tên hai bức tượng sư tử bằng đá vôi thành “Kiên nhẫn” và “Quả cảm.” Mong sao những lính canh hình sư tử ấy là những người bạn đồng hành thường trực của bạn khi bạn kiểm soát danh mục đầu tư của mình.

Ngày càng nhiều hơn những nhà đầu tư đã tự đào lấy con đường riêng để đi đến sự phá sản. Vào giữa năm 2007, Tạp chí Forbes đã tường thuật rằng một nghiên cứu của Hội đồng nghiên cứu lương hưu ở trường Wharton về 1.2 triệu cá nhân tham gia trong 1.500 kế hoạch nghỉ hưu đã nhận thấy rằng qua khoảng thời gian 2 năm, 80% người tham gia đã không đưa ra bất kì thay đổi nào về danh mục đầu tư và 11% chỉ đưa ra một sự thay đổi riêng lẻ. Kết quả là, thậm chí những người đã bắt đầu với đúng hỗn hợp tài sản cũng để hoạt động của nhiều loại tài sản đa dạng quyết định chiến lược tổng thể của họ. Bằng việc làm ngơ hỗn hợp sử dụng tài sản, và không cần đến nhà tư vấn để nói cho họ biết khi nào và làm thế nào nên tái cân đối danh mục đầu tư, hoặc chỉ đơn thuần không có thời gian để tự mình làm lấy, danh mục đầu tư của họ nhanh chóng không còn được cấu trúc theo các nhu cầu của họ. Trong sử dụng tài sản, bạn phải trả giá cho

việc đối mặt với việc bạn có khả năng tự làm nhà thầu của mình hoặc tự mình sửa chữa nhà của mình hay không - và nếu bạn *có* khả năng, bạn có mất thời gian không?

Không ai nói bạn phải là một chuyên gia trong việc sử dụng tài sản và đầu tư, và không yêu cầu bạn phải dành hết thời gian và sức lực để thành công. Điều bạn thực sự phải làm là chọn cách sử dụng năng lực, tài năng và thời gian của mình như thế nào. Bạn sẽ thuê các nhà tư vấn để giúp bạn thực hiện tiến trình này không? Hay bạn thích, với sự trợ giúp hào phóng của chú Frank của mình, tự mình làm lấy hơn? Dù bạn đưa ra lựa chọn nào thì điều quan trọng là bạn làm nó một mình hay thuê một chuyên gia vì những lý do đúng đắn. Hãy tránh những lối đi tắt bề ngoài và tránh để sự việc tự do trôi nổi mà không quan tâm gì cả. Một người có thể tác động tiêu cực và gây cản trở cho bạn hoặc người ta có thể phá hỏng các giấc mơ của bạn.

Lối đi nhanh nữa để đến những mong đợi và lợi nhuận quá mức là việc bạn để cảm xúc điều khiển quyết định của mình. Con người trải qua một phạm vi rộng các cảm xúc, nhưng lo sợ và tham lam là hai lực cảm xúc chi phối các thị trường tài chính thường được trích dẫn nhất. Chúng có thể chi phối chúng ta và hủy hoại ta nếu bất cẩn. Trái lại một mức độ sợ hãi nhất định có thể làm ta trở nên thận trọng khi cần thiết và một ít tham lam có thể làm cho ta dám chấp nhận những rủi ro thông minh, dĩ nhiên một sự thái quá của bất kỳ cái nào cũng có thể làm cho ta thay đổi quan điểm rất xa.

Chú Frank nói rằng...

Sợ hãi và tham lam có thể là kẻ thù hoặc tài sản lớn nhất của bạn.

Điều quan trọng then chốt là không được để lòng tham đẩy mình đi quá xa. Ham muốn kiếm quá nhiều tiền có thể khiến ta đưa ra các quyết định đầu tư mạo hiểm. Nó có thể làm cho ta bỏ qua những kế hoạch đã được thiết kế rất tốt, bỏ đi những nguyên tắc của ta và khiến ta trở nên thiếu cẩn và khinh suất. Khi bị lòng tham điều khiển, ta có

xu hướng đánh mất quan hệ với tiếng nói của lý trí và bản tính biết kiểm chế cần thiết để đạt được những ước mơ của mình.

Nằm ngay cuối môi trường cảm xúc của đầu tư và sử dụng tài sản là sự sợ hãi. Hãy chân thật. Các thị trường tài chính có thể đáng sợ, xảy ra tình trạng bán tháo và đổ vỡ. Chúng ta có thể đông cứng lại một thời gian nếu ta để nỗi sợ lấn át mình. Ta bắt đầu nhìn tai họa như một cơ hội. Sợ hãi có thể làm ta từ bỏ các kế hoạch sử dụng tài sản của mình. Nó cũng có thể giữ ta tránh khỏi việc chuyển từ các tài sản đang lên giá đến các tài sản đang rớt giá một cách hợp lý, thậm chí có thể nói là không hợp lý. Quá sợ hãi có thể khiến ta đưa ra những bước chuyển sâu sắc trong các kế hoạch sử dụng tài sản và đầu tư đã được suy tính kỹ của ta và bỏ đi các loại tài sản, các nhà quản lý đầu tư có chất lượng tốt, và đầu tư vào thời điểm sai.

Sợ hãi cũng có thể khiến bạn ngồi bên lề quá lâu, chờ đợi thời điểm đầu tư hoàn hảo, vốn dường như không bao giờ xảy đến và sau đó bất ngờ, nó vượt qua bạn và bạn thậm chí còn chờ đợi lâu hơn để nó quay lại. Đáng nói ở đây là nó có thể không bao giờ quay lại. Sai lầm thông thường nữa xảy đến từ việc quá sợ hãi là nỗ lực sắp xếp thời gian cho các vận động về giá của loại tài sản. Nhiều nghiên cứu đã chỉ ra rằng hơn 50% thành tích lợi nhuận dài hạn kết hợp của nhiều tài sản thực sự kiếm được chỉ khoảng 20 hoặc 30 ngày giao dịch. Nếu bạn đang chờ đợi thời điểm tuyệt đối thích hợp và bỏ lỡ một số hoặc tất cả các số lượng giao dịch tương đối nhỏ mỗi ngày, thì bạn sẽ bỏ qua gần như một nửa tiềm năng tạo ra lợi nhuận của tài sản.

Ngoài kia là một thế giới đầu tư lớn, và ta cần mở to đôi mắt vào những chiều hướng dài hạn then chốt vốn hình thành nền kinh tế và các thị trường tài chính. Bạn cần tập trung vào bức tranh lớn, chứ không chỉ vào nơi mức trung bình công nghiệp Dow Jones hoặc vàng đóng cửa vào bất kỳ ngày nào cho trước. Có nhiều lực quan trọng tác động đến xã hội, cuộc sống kinh tế và các thị trường tài sản. Một tiêu điểm nhỏ hẹp, ngắn hạn có thể làm cho bạn không thấy những chiều hướng mạnh mẽ ấy và cách chúng tác động đến kế hoạch sử dụng tài sản dài hạn của bạn như thế nào. Dù việc cập một con thuyền vào

cảng thực tế không liên quan nhiều đến sự quan tâm vào các hoạt động đang có trước mặt bạn, bạn phải luôn để ý đến chân trời có gió và các cơn bão tiềm ẩn đang thay đổi hoặc bạn sẽ không bao giờ cập vào cảng mà mình đã định được.

Toàn bộ tiến trình xác lập và điều hành một kế hoạch sử dụng tài sản có thể là quá sức. Hãy chia nhỏ công việc ra thành các mảnh có thể quản lý được và xử lý chúng từng cái một. Việc gồng ngồng lại một lúc để phát triển một bức tranh về nền kinh tế và triển vọng, lập ra sự sử dụng tài sản của bạn, và chọn các nhà quản lý tài sản và các đầu tư riêng lẻ là một công việc hầu như không thể làm được. Hãy làm từng cái một và kết nối chúng thành một kế hoạch bao quát. Hãy có phương pháp và triệt để. Nó mất thời gian và một lượng công sức nhất định, nhưng các giấc mơ của bạn đáng để làm vậy. Có thể nó có vẻ là một công việc quá lớn đến nỗi bạn thà không làm gì còn hơn làm quá sức mình. Bạn có thể đặt ra các mục tiêu ưu tiên và quyết định cái nào mình tự làm và cái nào nhờ người khác làm.

Có thể, sai lầm thông thường này - tức việc quá tập trung vào các yếu tố vĩ mô của đầu tư đến nỗi làm bạn kiệt sức - là phương diện đối lập của sai lầm vượt khỏi tầm nhận biết. Nếu bạn chỉ nhìn vào chân trời, cánh buồm sẽ không được sắp đặt đúng và bánh lái sẽ không được chú ý. Cảng của bạn, định mệnh của bạn, và các mục tiêu của bạn có thể không bao giờ được đạt đến theo cách như vậy.

CHƯƠNG 14

Con đường ít người đi thì bạn nên đi ngay lúc này

Các giấc mơ của bạn đều đáng để nỗ lực và quan tâm.

NHƯ BÀI THƠ CỦA ROBERT FROST đã lột tả một cách rất hay, khi sống trong cuộc đời này, bạn sẽ phải gặp một ngã ba đường. Ở đó, bạn sẽ lựa chọn giữa lối đi nhiều người đi hay lối đi ít người lui tới. Bạn có thể đầu tư giống như hầu hết mọi người làm với một sự sắp xếp các cổ phần, trái phiếu, và các quỹ hỗ tương đầu tư được mua vì nhiều lý do khác nhau qua nhiều năm theo một cách thức không liên kết. Hoặc bạn có thể sử dụng một phương pháp nhiều tính tổng thể hơn và xem xét các đầu tư của mình dưới ánh sáng của cuộc đời và các mục tiêu của mình. Sau cùng, liệu có lý do tốt hơn để đầu tư so với việc biến cuộc đời thành tất cả những gì bạn muốn nó phải trở thành không?

Mặt kia của đồng xu là hầu hết chúng ta không có nhiều hơn một lựa chọn trong vấn đề này lâu hơn nữa. Sự rủi ro và trách nhiệm của việc quản lý tài chính của ta, đặc biệt là các tài chính nghỉ hưu của ta, đã được đặt trực tiếp lên đôi vai của bạn. Cái đã rồi là những lương hưu được đảm bảo và xác định. Ngày nay là tất cả những gì liên quan đến Roth IRAs và 401(k)s, nơi chúng ta đưa ra các quyết định của riêng mình.

Cám dỗ đến với nhiều người, khi thế giới đầu tư dừng cảm và mới mẻ này đã mở ra cho ta (hoặc bị xô đẩy lên ta), là phải tập trung vào từng tài sản một, trong khi bỏ đi một kế hoạch có suy tính. Nghĩ về đầu tư ở Trung Quốc (hay Brazil, Ấn độ, hay bất kỳ nơi nào mà các thị trường mới đang nổi lên đang chi phối thế giới bằng bão tố) thì hứng thú hơn. Hàng hóa có thể phân phát vào lúc cuối, vậy tốt hơn ta nên mua một ít. Các quỹ bảo hộ có thể trở nên thịnh hành - làm thế nào ta có thể mua chúng? Tất cả những điều này có thể (hoặc không thể) là các tài sản tốt hoàn toàn cho danh mục đầu tư của bạn, nhưng chúng là các nguyên liệu cho một công thức tuyệt vời, chứ không phải cho chính món ăn.

So với các đầu tư mới hấp dẫn, sử dụng tài sản mang lại cảm giác đáng chán, nhưng tầm quan trọng của việc lập ra một kế hoạch có suy tính không thể bị phóng đại quá mức. Các nghiên cứu đã chỉ ra rằng 90% những khác biệt trong lợi nhuận đối với các quỹ lương hưu lớn ở Mỹ qua nhiều năm là đến từ những khác biệt trong sự sử dụng tài sản của chúng. Hoạt động của chúng sau cùng không liên quan đến việc họ thuê các nhà quản lý nào hay họ mua các chứng khoán nào, mà là việc họ có hỗn hợp tài sản nào tại bất kỳ thời điểm nhất định nào đó. Hoạt động của một số tài sản hiến tặng thành công nhất, từ Harvard cho đến Yale, từ Duke đến Stanford, từ trường Exeter đến Kamehameha ở Hawaii, là một kết quả của hỗn hợp tài sản của họ và những thay đổi đưa ra trong dự báo hoặc phản ứng lại với những phát triển kinh tế, tài chính, chính trị và tiền tệ.

Bạn có một lựa chọn: đi vào các thị trường mà không có một ý tưởng nào về việc các đầu tư có thể và không thể làm gì cho bạn, mua chúng dựa vào tính bốc đồng, và ghép lại với nhau thành một danh mục đầu tư mà không có bất kỳ mục đích nào cả - trừ một mục đích mơ hồ là “làm ra tiền.” Điều này hẳn giống như việc đi vào một tiệm tạp hóa và mua các món hàng mà không suy nghĩ gì về việc bạn định nấu cái gì hoặc thậm chí cho bữa ăn nào mà bạn lại đi mua các nguyên liệu ấy. Có lẽ bạn không thích mua thực phẩm hoặc thậm chí không thích nấu ăn. Có lẽ bạn thích ăn ngoài hơn. Thậm chí nếu bạn để người khác nấu, thì chí ít bạn cũng phải biết là bạn muốn dùng

bữa sáng, bữa trưa và bạn chọn nhà hàng nào. Hãy đầu tư vào chính mình và các mục tiêu cuộc đời của bạn theo cách sau: quyết định xem bạn muốn gì và học hỏi đủ để biết cái gì có sẵn. Bạn không cần phải trở thành người giỏi như một nhà phê bình nhà hàng của tờ *New York Times* , nhưng bạn sẽ làm tốt để duy trì đủ nhằm biết được một nhà hàng có đáng tin hay đã từng bị đóng cửa 5 lần vì vi phạm luật an toàn thực phẩm.

Lập một kế hoạch sử dụng tài sản sẽ không phải là việc dễ dàng nhất mà bạn từng làm, nhất là nếu bạn không biết gì về các thị trường. Bạn sẽ cần đi từng bước để trở thành một nhà đầu tư có hiểu biết và có kỹ năng. Bạn sẽ phải nán lại nơi những tin tức và các sự kiện có thể tác động đến các đầu tư của mình. Việc xây dựng một danh mục đầu tư dựa trên việc thu thập những gợi ý từ những người bán đầu tư và quảng cáo thì có lẽ dễ dàng hơn, nhưng liệu điều ấy có giúp bạn đạt được các mục đích của mình không? Những người bán hàng và các công ty làm quảng cáo có lẽ cũng lo lắng về sự giáo dục đại học của chính con cái họ và các kế hoạch nghỉ hưu của họ còn nhiều hơn của bạn. Việc dành thời gian học hỏi đủ để có khả năng thuê đúng người quản lý các đầu tư của bạn hoặc để tự mình làm nó sẽ đòi hỏi bạn phải bỏ ra một chút công sức. Nhưng nó sẽ đáng giá.

Chú Frank nói rằng...

Ngoài kia có nhiều thông tin. Hãy tìm kiếm nó, nhưng hãy biết hoài nghi, biết chọn lọc, và biết sử dụng nó!

Vậy, bạn sẽ bắt đầu như thế nào? Bạn nên làm gì ngay lúc này? Bạn nên tiếp cận toàn bộ tiến trình sử dụng tài sản và đầu tư như thế nào? Cách tốt nhất để xử lý mọi thách thức là chia nhỏ nhiệm vụ ra thành các mảnh có thể quản lý được, đặt theo thứ tự ưu tiên, và xử lý chúng từng mảnh một. Điểm cốt lõi của sử dụng tài sản và đầu tư thành công liên quan đến việc hiểu, đánh giá và quản lý con người. Những người ấy gồm bản thân bạn, các nguồn nghiên cứu, các nhà

môi giới chứng khoán, các nhà sử dụng tài sản, các nhà quản lý tiền, và các chuyên gia khác liên quan đến việc xây dựng kế hoạch của bạn.

Đánh giá con người cần phải có nhận thức sâu sắc và bản năng. Bạn sẽ sử dụng các tiêu chuẩn khác nhau khi đánh giá chuyên gia thuế của bạn hơn là khi bạn chọn một nhà quản lý tiền vì hai chuyên gia ấy rõ ràng đòi hỏi các kỹ năng khác nhau. Bất chấp điều đó, bạn phải có một số tiêu chuẩn nền tảng cơ bản để áp dụng trên mọi lĩnh vực. Trong mọi lĩnh vực, bạn cần tìm kiếm các cá nhân chân thật, chuyên nghiệp và là người có các chuẩn mực cao và nhân cách cá nhân. Bạn cần các cầu thủ trong đội của mình hào hứng với nghề nghiệp của họ và cởi mở để học các cách thức mới trong việc tiếp cận các thị trường. Sẽ hữu ích khi xem xét lại các thành công và thất bại quá khứ của bạn trong việc đánh giá con người và học hỏi từ cả thành công lẫn thất bại. Nếu bạn phải sa thải ai đó thì trước hết, hãy hỏi chính mình là tại sao, và hỏi mình tại sao lúc đầu người ấy lôi cuốn bạn. Nếu bạn có một nhà quản lý tiền, kế toán, cố vấn hay người ủy quyền mà bạn đặc biệt thích thú, hãy xem xét các đặc điểm và nói rõ nét đặc biệt nào của họ có vẻ phù hợp để làm việc cho bạn.

Một trong những việc dễ làm nhất trong việc đánh giá chất lượng của sự sử dụng tài sản tiềm năng và đội ngũ đầu tư của bạn là đòi giấy giới thiệu và kiểm tra họ. Tôi đã thấy rất nhiều người ngần ngại tiến hành bước đi then chốt này. Tôi không chắc phải chăng là họ ngại, hay nghĩ rằng đó là bất lịch sự, nhưng đó là một sai lầm nghiêm trọng. Hầu hết các cố vấn tài chính đều có giấy giới thiệu và rất sung sướng đưa chúng ra. Thực tế, việc từ chối đưa ra những giấy giới thiệu là một dấu hiệu mà bạn có thể cần cân nhắc lại việc sử dụng người này.

Khi liên lạc với người giới thiệu, tôi nghĩ bạn nên gặp trực tiếp họ hoặc nói chuyện qua điện thoại chứ không nên bằng email. Như Peter Steiner đã chú thích nổi tiếng trên một tranh minh họa trong tạp chí New Yorker, “trên Internet, không ai biết cậu là một con chó.” Ta có thể biết được nhiều điều qua giọng nói và các tín hiệu bằng lời nói khác nhưng thật không thể nào nắm bắt được gì qua thư tín điện tử. Một sự lưỡng lự trong câu trả lời một câu hỏi nào đó có thể thường

mang lại nhận thức thực sự sâu sắc. Hãy thẳng thắn và nói bạn là ai và lý do tại sao bạn gọi điện. Phản ứng đầu tiên của một người bạn hoặc một người đồng sự khi bạn yêu cầu giấy giới thiệu cho một chuyên gia có thể minh chứng mạnh mẽ. Nếu không hiểu được nhiều qua cuộc thăm hỏi, bạn nên cố gắng phân biệt mức độ hài lòng đích thực mà người giới thiệu đã trải qua với nguồn giúp đỡ tài chính nhằm giúp bạn cân nhắc cẩn thận hơn.

Chú Frank nói rằng...

Khi bạn thuê người giữ trẻ, bạn kiểm tra giấy giới thiệu của họ. Vậy sao bạn không làm thế khi thuê người giữ tiền cho mình?

Khi thăm dò giấy giới thiệu của người cố vấn, một trong những việc quan trọng nhất mà bạn muốn tìm ra là những điều tốt nhất và xấu nhất mà sự giới thiệu ấy đã gặp phải khi làm việc với cố vấn mà bạn đang đánh giá. Các phản ứng của người giới thiệu có thiên vị, thực tế và đầy đủ không? Nếu bạn vẫn có vấn đề, lo lắng, hoặc còn chút nghi ngờ, thì hãy hỏi thêm các người giới thiệu khác và kiểm tra xem câu trả lời có nhất quán không. Thêm một ít nỗ lực đầu tư vào quá trình kiểm tra sự giới thiệu có thể giúp bạn trở thành người tiêu dùng có hiểu biết tốt hơn và có quyền hơn trong việc quyết định xem có tiếp tục dính đến một nguồn tài chính không.

Một điều không những là bộ phận của quá trình đánh giá, mà còn dựa trên một cơ sở chính quy nếu bạn quyết định tiếp tục đầu tư là bạn nên đích thân thăm nom sự sử dụng tài sản của bạn và vị trí kinh doanh của người trung gian đầu tư. Bạn có thể học được nhiều về con người qua không khí, tâm trạng, môi trường, sự phục tùng kỷ luật và đặc điểm của nơi tiến hành hoạt động chuyên môn của họ.

Liệu nơi kinh doanh của họ yên tĩnh hay hối hả hoạt động? Đây là mức độ quy củ và không quy củ? Không gian làm việc được bố trí như thế nào? Liệu bạn có cảm thấy ổn không hay các cơ sở có vẻ nguy hiểm? Chúng có được tổ chức và có hiệu quả không? Họ có công nghệ và các nguồn thông tin mà họ sẽ cần để giúp bạn không? Thông tin

đến bằng cách nào và được luân chuyển trong không gian bằng cách nào? Qua một loạt đợt viếng thăm, bạn chú ý bao nhiêu người trong đội ngũ chuyên môn và trợ giúp được thay thế? Họ có vẻ nhiệt tình và có tính chất xây dựng trong nhiệm vụ của họ không?

Khi bạn đích thân đi thăm nom các cơ sở của người cung cấp dịch vụ tài chính của mình, hãy tự giới thiệu bản thân với người chịu trách nhiệm trong văn phòng ấy, và xin một tấm danh thiếp kinh doanh của họ. Thậm chí tốt hơn là bạn nên cố gắng biết chút gì đó về lai lịch của họ và giúp họ hiểu thêm về bạn. Nói khác đi, hãy đích thân giao thiệp với họ. Nếu đội ngũ chuyên gia và hỗ trợ nhận thấy rằng ít nhất bạn cũng quen với quản lý văn phòng và biết cách tìm gặp người ấy, thì điều ấy có xu hướng làm gia tăng chất lượng của mối quan hệ của bạn với những người khác trong công ty. Nhà quản lý có thể tác động lên việc họ làm ra bao nhiêu tiền và điều đó thường có ảnh hưởng lớn lên sự nghiệp của họ. Việc biết rằng bạn quen biết ông chủ thường dẫn đến dịch vụ được cải thiện tốt hơn.

Bạn có thể cải thiện rất nhiều đến tỷ lệ thành công trong sử dụng tài sản và hoạt động đầu tư bằng cách liên tục củng cố kiến thức nền và mở rộng hệ thống các chọn lựa đầu tư của mình. Hãy luôn biết học hỏi. Warren Buffett có lần đã nói rằng một trong những chìa khóa để trở thành một nhà đầu tư thành công là phải đọc thật nhiều. Nắm bắt được điều gì đang diễn ra lúc này trên thế giới. Xem xét lại định kỳ các cố vấn tài chính mà bạn đang sử dụng. Họ có làm những gì mà bạn thuê họ làm không? Thông thường, những người đầu tư có thể phát triển một hình thức tính tài chính. Lối tiếp cận của những cố vấn của bạn đối với các thị trường và tiến trình sử dụng tài sản có thể không còn phù hợp với bạn nữa. Rất nhiều nhà đầu tư bắt đầu bằng việc dựa vào một người để xin lời khuyên về các đầu tư, thuế, các vấn đề bất động sản, và những vấn đề khác. Khi danh mục đầu tư của bạn tăng lên và tình huống của bạn thay đổi hay trở nên phức hợp hơn, bạn rất có thể sẽ cần phải mở rộng thêm các nhà cố vấn chuyên nghiệp. Có lẽ việc bạn dựa vào duy nhất một người để đưa ra lời khuyên về sử dụng tài sản, lựa chọn nhà quản lý đầu tư, tư vấn thuế, và lập kế hoạch của tập đoàn và bất động sản là không còn thích hợp

nữa. Mặc dù một cá nhân có thể tập hợp được các nguồn lực từ bên trong và bên ngoài công ty đồng thời mang lại cho bạn các dịch vụ ấy, nhưng bạn cần đánh giá xem người ấy có khả năng cập nhật tư duy mới nhất trong mọi lĩnh vực này không. Nếu bạn không cảm thấy rằng chuyên gia tài chính của bạn đang tiến bộ và có cập nhật, hãy nói lên lo lắng của mình và thắc mắc với họ. Nếu các câu trả lời không hợp lý hoặc các vấn đề của bạn không được điều chỉnh làm bạn thỏa mãn, thì đó có lẽ là thời điểm để thay đổi hay mở rộng lựa chọn các cố vấn của bạn.

Trong nhiều năm, việc tham gia vào các thị trường như kim loại quý, hàng hóa và tiền tệ là cái gì đó mà chỉ có những nhà đầu tư giàu có nhất mới có thể làm được. Ngày nay, nhờ vào sự phát triển nhanh chóng của các dịch vụ chuyển quỹ bằng điện tử (ETFs), mọi người đều có khả năng tiếp cận các loại tài sản ấy. Muốn tìm kiếm các bất động sản nước ngoài? Đã có các dịch vụ chuyển quỹ bằng điện tử phổ biến đảm đương điều đó. Muốn mua tiền tệ Thụy Sĩ? Đã có một ETF lo điều ấy. Nói chung, nhiều quỹ mới này đều ít tốn kém và linh động hơn các phương pháp truyền thống đối với việc tiếp cận các loại tài sản ấy. Có một sự mở rộng trong các sản phẩm tài chính ở thập niên vừa qua đã giúp phát triển một kế hoạch sử dụng tài sản và tìm ra những tài sản không tương quan và không phù hợp mà bạn muốn dễ dàng hơn bao giờ hết. Bạn có thể cải thiện rất lớn bản phác thảo lợi nhuận - rủi ro của danh mục đầu tư của mình bằng việc tham gia vào các sản phẩm ấy. Thú vị là, nếu bạn và các cố vấn của mình không ở trên đỉnh của thị trường đang thay đổi và không ý thức về cái gì đang có sẵn, thì các cơ hội mới sẽ không có giá trị gì đối với bạn.

Đặc biệt là trong các loại tài sản kém hiệu quả hơn, nơi mà sự lựa chọn nhà quản lý tốt có thể tạo ra sự khác biệt đáng kể lên các lợi nhuận của danh mục đầu tư, bạn và các cố vấn của mình nên cố gắng có ý thức về các nhà quản lý đầu tư nổi bật, những người đã tạo ra các quỹ mới hoặc đã mở lại các quỹ đã có vốn không sử dụng được với đồng tiền mới. Thông tin có liên quan đến quỹ là sẵn có qua rất nhiều nguồn đa dạng rộng lớn như Internet và các dịch vụ nghiên cứu quỹ hỗ trợ đầu tư. Các cố vấn của bạn phải là người ở vị trí cao của

những điều ấy, nhưng báo chí tài chính chính yếu cũng chứng nhận cho kẻ đến người đi khá tốt. Bạn nên đọc các ấn phẩm như Barron's, Forbes, Fortune, Business Week, Investor's Business Daily, và Wall Street Journal, để quan sát các quỹ mới lập và mới mở lại đáng chú ý. Trong thế giới công nghệ tuyệt vời ngày nay, bạn có thể thậm chí tạo ra một nghiên cứu mới bằng cách sử dụng một phương tiện tìm kiếm như Yahoo hoặc Google, các phương tiện này sẽ ngay lập tức và tự động gửi đến cho bạn các tin tức về việc đóng hoặc mở quỹ.

Hầu hết chúng ta đều đọc báo và cập nhật các tin tức về nghệ thuật, thể thao, thời trang, giải trí, các sự kiện thế giới và chính trị. Chúng ta cũng phải làm như vậy với thế giới kinh doanh, kinh tế học và các đầu tư của ta. Bạn có lẽ không bao giờ muốn mua cổ phần, nhưng bạn nên chú ý nếu lãi suất đang lên cao hơn hoặc thấp hơn hay nếu kinh doanh đang mở rộng hoặc thu hẹp lại. Nói khác đi, bạn cần biết nhiều về môi trường thị trường và kinh doanh nhiều như về chính trị và các sự kiện thế giới. Nếu không đọc một mục báo hoặc làm ngơ tin tức kinh doanh, bạn sẽ bị bỏ lại với một bất lợi lớn. Chúng ta học hỏi về thị trường bất động sản khi ta đi mua nhà, vậy tại sao ta không học cái gì đó, chung hơn, về thị trường mà trong đó chúng ta đặt rất nhiều vốn con người và vốn tài chính của mình vào?

Nhiều người trong chúng ta không tin tưởng ở mình có đủ những nhận thức sâu sắc và kiến thức về quá trình sử dụng tài sản và đầu tư. Một lượng thông tin không thể tin được có sẵn ngày nay thông qua Internet, truyền hình và báo chí tài chính. Các ý tưởng và công cụ lúc trước thuộc riêng của phố Wall và ngành kinh doanh lớn thì ngày nay đều có sẵn trên các đường chính và ngay trong phòng khách của bạn. Chỉ cần tập trung khi đi mua sắm, lái xe đi làm và thậm chí xã giao xã hội cũng có thể mang lại những thông tin hữu ích về quang cảnh kinh tế.

Nhiều người trong chúng ta tự quản lý kinh doanh hoặc có các nghề nghiệp mang lại cho ta những nhận thức đặc biệt sâu sắc về thế giới quanh mình. Ta biết các công ty khác trong ngành công nghiệp của ta đang làm gì. Những nhà cung cấp của bạn đang lên giá hay giảm giá? Các luật thuế mới có tác động tiêu cực đến việc kinh doanh

của công ty bạn không? Các nhân viên hành pháp trong lĩnh vực của bạn tự tin hay chần chừ về các triển vọng của ngành kinh doanh của bạn? Tất cả những nhận thức sâu sắc ấy chứa đựng các thông tin giá trị có thể giúp bạn quản lý hỗn hợp tài sản của mình và đạt được các mục đích.

Nếu bạn là một nhà hành pháp hoặc đang tự mình kinh doanh, các lợi thế của hàng xóm có lẽ cũng cùng mức độ trong sự nghiệp của họ như của bạn. Có lẽ họ cũng có những nhận thức sâu sắc từ các điều kiện hoặc các chiều hướng kinh tế. Biết đâu người hàng xóm của bạn là một nhà đầu tư rất thành công, người ấy có thể mang lại cho bạn những lời khuyên về các điều kiện thị trường hiện nay. Dĩ nhiên, bạn luôn cần phải tự mình làm bài tập, nhưng bạn bè và những giao tiếp của bạn có thể là những nguồn ý tưởng và các gợi ý thực tế tuyệt vời. Họ có thể có hiểu biết nào đó về một ngành kinh doanh hay một công ty sẽ làm tiêu tan những ý tưởng đầu tư mà bạn cho là không thể thất bại được của mình. Công cụ hữu ích khác có thể là các ý tưởng mà bạn lượm lặt được từ các cá nhân có hiểu biết, có kiến thức đặc biệt ở các buổi ăn uống với hàng xóm hoặc tán gẫu qua hàng rào nào đó.

Chú Frank nói rằng...

Một người bạn có hiểu biết là người bạn tốt.

Không cần phải nói nhiều lần rằng lượng thông tin và các công cụ có sẵn cho các nhà đầu tư ngày nay trên thực tế là không giới hạn. Chúng ta không thiếu thông tin. Trái lại, vấn đề lớn là làm thế nào phân loại những cái gì có sẵn và sử dụng cái gì là có lợi nhất. Không có một danh sách thần kỳ nào về các website, blog, tạp chí, báo hoặc các công cụ phân tích tốt nhất. Nguồn thông tin tuyệt vời của ngày hôm nay có thể bị thay thế bằng cái gì đó hoàn toàn khác. Cái gì tốt cho tôi chưa chắc đã tốt cho bạn.

Một trong những đột phá lớn nhất của tin tức tài chính là Internet. Bạn có thể sử dụng công cụ tìm kiếm để truy cập một lượng thông tin không thể tin được. Tôi chỉ cần gõ chữ “asset allocation” (sử

dụng tài sản) vào một trong các công cụ tìm kiếm phổ biến thôi là đã có đến hơn 19 triệu kết quả! Có các blog, các nhóm tin tức, và cửa sổ chat cũng như các nguồn tin tức và thông tin truyền thông hơn. Bạn cần cẩn trọng và xác định thông tin thu được từ nhiều nguồn ấy, nhưng bạn sẽ nhận thấy rằng Internet mang lại cho bạn một lợi thế rất lớn so với cha mẹ và ông bà của mình trong việc đạt đến các mục tiêu. Một hướng dẫn cơ bản hiệu quả trong việc khảo sát, tìm kiếm và lọc quan trọng sử dụng Internet của bạn có thể thấy tại www.learnhenet.com.

Tin hay không cũng được, phố Wall có thể là một nguồn thông tin có giá trị. Các công ty môi giới và các ngân hàng thương mại xuất bản các tập báo cáo không bao giờ hết về các công ty tư nhân, các nhóm kinh doanh và quan điểm kinh tế. Nhiều công ty còn đưa ra các bản lập kế hoạch tài chính và sử dụng tài sản rất hữu ích. Ngân hàng dự trữ liên bang xuất bản các báo cáo nhận xét trạng thái hiện hành của nền kinh tế. Các thư tín của các cổ đông quỹ hỗ tương đầu tư được xếp thành file ít nhất nửa năm một lần với Sở giao dịch và chứng khoán, ngoài ra có thể mang lại cho bạn nhận thức sâu sắc về các tư tưởng và các quan điểm của rất nhiều nhà quản lý tiền giỏi trong lĩnh vực kinh doanh này.

Bạn phải bỏ đi rất nhiều các nguồn thông tin. Việc quyết định nguồn nào mà bạn thấy rằng hữu ích phụ thuộc vào bạn. Bạn sẽ không gặp vấn đề gì khi tìm kiếm các nguồn thông tin mà bạn tin tưởng và có thể dựa vào để tìm kiếm các nhận thức sâu sắc toàn cầu có lợi cho việc quản lý danh mục đầu tư của bạn. Dĩ nhiên, hãy hỏi chú Frank xem chú đọc gì không phải là một ý tưởng tệ.

Hầu hết, hãy mở to đôi mắt và tai của mình ra thế giới xung quanh, lắng nghe lời khuyên tốt, và dành thời gian để lập ra một kế hoạch.

Bạn là ai?

Hãy xác định phác thảo đầu tư của bạn

1. Bạn bao nhiêu tuổi?
2. Bạn cảm thấy mức độ đảm bảo như thế nào về dòng thu nhập đang có từ nghề nghiệp và các đầu tư của bạn?
3. Bạn hy vọng sẽ nghỉ hưu trong bao nhiêu năm nữa?
4. Bạn mong đợi gì trong cuộc sống sau khi nghỉ hưu?
5. Bạn thích tự mình làm lấy việc quản lý tài sản hơn hay thích thuê các cố vấn và quản lý bên ngoài hơn?
6. Nguồn vốn đầu tư của bạn là gì?
7. Các mục tiêu đầu tư chính yếu của bạn là gì? Các mục tiêu bạn đang cố gắng đạt đến là gì?
8. Khi nào bạn cần tiền từ danh mục đầu tư?
9. Bạn có ý thức về các xung đột tiềm năng giữa các mục đích của bạn không?
10. Bạn có thể suy nghĩ đến bao nhiêu rủi ro hoặc thua lỗ trong danh mục đầu tư của mình?
11. Bạn sẽ đưa ra những thay đổi thêm vào cho danh mục đầu tư của mình chứ?
12. Bạn tự tin như thế nào về thu nhập và các dự tính phí tổn của mình?

13. Tình trạng thuế của bạn như thế nào? Bạn dự kiến sẽ có những thay đổi gì với tình trạng thuế của bạn?

14. Nếu bạn cần làm ra tiền để đáp ứng các mục đích của mình, thì điều này có khả năng không?

15. Giá trị tiền tệ ròng của bạn là gì?

16. Bạn phải đi những bước nào để bảo vệ tài sản và tiềm năng thu nhập của mình?

Bạn nghĩ gì?

Xác định triển vọng đầu tư của bạn

1. Đây là các tác nhân có khả năng tác động đến các thị trường tài chính?
2. Những tác nhân ấy mạnh như thế nào?
3. Khi nào và bằng cách nào chúng tác động đến các thị trường tài sản toàn cầu?
4. Các ưu tiên đầu tư của bạn là gì? Về thực chất chúng là ngắn hạn hay dài hạn?
5. Các điều kiện trong các thị trường tài sản toàn cầu sẽ tiến bộ hoặc suy sụp trong thời gian sắp tới không?
6. Các tác nhân này có tác động đến các thị trường trong bao lâu?
7. Các thị trường gần đây hoạt động như thế nào?
8. Điều gì làm cho các thị trường tài sản toàn cầu bắt đầu quay trở lại trong thời gian sắp tới?
9. Các lợi nhuận gần đây đối với các loại tài sản khác biệt như thế nào với các lợi nhuận và sự bất ổn định trong lịch sử?
10. Nền kinh tế đang suy hay đang thịnh?
11. Quan điểm về lạm phát và giải lạm phát là gì?
12. Đây là những rủi ro chính cho các kế hoạch đầu tư của bạn tại thời điểm này?

13. Đây là các ảnh hưởng mạnh nhất trong mỗi loại tài sản trong thời điểm hiện tại?

14. Điều gì có thể làm chúng thay đổi?

Điều gì có lợi cho bạn?

Xác định lựa chọn đầu tư của bạn

1. Lợi nhuận mơ ước của bạn so với các rủi ro trong quá khứ của bạn khác nhau như thế nào?
2. Bạn có thích các đầu tư đã tăng trưởng hoặc có định hướng mang lại lợi nhuận hơn không?
3. Bạn cảm thấy thế nào về các đầu tư nước ngoài?
4. Các đầu tư phi Hoa Kỳ hiện nay có hoạt động giống với các đầu tư nội địa không?
5. Bạn có thoải mái với các đầu tư khó thanh khoản mà các tiềm năng thu được lợi nhuận cao sẽ được bù đắp bằng mức độ khó khăn nào đó trong việc thực hiện đầu tư của bạn không?
6. Bạn có hiểu biết về các rủi ro và các phần thưởng của loại tài sản bạn đang cân nhắc không?
7. Việc thêm vào loại tài sản này sẽ tác động đến danh mục đầu tư tổng thể của bạn như thế nào?
8. Loại tài sản mới được đề xuất này có tương quan như thế nào với các loại tài sản khác hiện đang có trong danh mục đầu tư của bạn?
9. Đây là những xu hướng chung đối với tài sản bạn đang cân nhắc? Những xu hướng ấy hiện nay mạnh như thế nào?
10. Cái có vẻ như đảo ngược chiều hướng hiện nay đối với tài sản này là gì?
11. Loại tài sản này có dễ mua và bán không?

12. Bạn có các lựa chọn nào trong việc mua loại tài sản này?

13. Các hậu quả của thuế thì như thế nào?

14. Có các phí tổn và phí nào đi kèm với việc tìm kiếm, kiểm soát, mua, bán và sở hữu loại tài sản này hay không?

Đừng chỉ tin tôi

TRONG KHI TÔI CHO RẰNG nhiều năm qua tôi đã có một đóng góp vừa phải cho việc hiểu và sử dụng lối tiếp cận “sử dụng tài sản” trong quản lý danh mục đầu tư, thì công việc và các ý tưởng của tôi vẫn song hành cùng nhau. Đúng hơn, tôi đã đứng trên vai những người khổng lồ trong suốt sự nghiệp và đã biến chúng thành niềm cảm hứng và những đóng góp đột phá cho người khác. Tôi không mong đợi bạn chỉ chấp nhận lời nói của David Darst rằng lối tiếp cận “sử dụng tài sản” đối với đầu tư tiền của bạn có thể rất có lợi. Phân tích và chiến lược của tôi được hỗ trợ qua nhiều thập niên nghiên cứu, nhận thức, cách tân và trí tuệ của nhiều bộ óc vĩ đại.

Một trong những người có ảnh hưởng lớn nhất đã đề cập đến chủ đề sử dụng tài sản và các kết quả đầu tư là **Charles Ellis**. Ông đã viết hơn 10 cuốn sách và vô số các bài báo về các lợi ích của việc lập kế hoạch đầu tư hợp lý và đưa ra một lối tiếp cận dài hạn đối với các thị trường tài chính. Một trong những cuốn quan trọng nhất của ông là cuốn *Winning the Loser's Game* (*Thắng trò chơi của kẻ thua cuộc*) kinh điển, trong đó ông chỉ ra cách các nhà đầu tư để những dao động ngắn hạn của các thị trường ảnh hưởng đến tư duy của họ quá mức như thế nào. Ông chỉ ra làm thế nào các nhà đầu tư có thể sử dụng những dao động ấy để kiếm lợi thay vì trở thành nạn nhân trong tình huống ấy. Ông khảo sát sự sử dụng tích cực chống lại lối đầu tư dựa theo chỉ số tiêu cực đối với các danh mục đầu tư dài hạn. Ông chỉ cho các nhà đầu tư cá nhân biết cách sử dụng tư duy dài hạn và các chiến lược sử dụng tài sản mà ông đã là chứng nhân và/ hoặc đã phát triển cho một số tổ chức và các nhà đầu tư tài chính lớn nhất trên thế giới trong suốt 30 năm qua.

Một số nền tảng từ buổi đầu của lối tiếp cận “sử dụng tài sản” đối với đầu tư đã được các viện phát triển. Trong ấn phẩm tháng 7, tháng 8 năm 1986 của Tạp chí *Các nhà phân tích tài chính (Financial Analysts Journal)*, **L. Randolph Hood**, **Gary Brinson**, và **Gilbert Beebower** đã xuất bản một bài viết quyết định có tiêu đề “*Determinants of Portfolio Performance*” (*Những quyết định cho hiệu suất của danh mục đầu tư*). Bài báo chỉ ra rằng việc sử dụng chỉ số bị động của các loại tài sản sẽ hoạt động tốt hơn việc các nhà quản lý tích cực cố gắng chọn đúng các đầu tư và thị trường đúng thời điểm. Thậm chí quan trọng hơn, nghiên cứu ấy kết luận rằng sự lựa chọn loại tài sản chứ không phải sự quản lý tích cực có tác động lớn nhất lên các lợi nhuận đầu tư dài hạn. Một nghiên cứu theo sau được **Roger Ibbotson** và **Paul Kaplan** đưa ra. Được xuất bản trong số tháng 1/ tháng 2 năm 2000 của tạp chí *Financial Analysts*, nghiên cứu của họ “*Liệu chính sách sử dụng tài sản có giải thích cho 40%, 90% hoặc 100% thành tích không?*” đã đạt đến một số kết luận gây sửng sốt. Khi so sánh 94 quỹ hỗ tương đầu tư cân bằng đối với một chiến lược sử dụng tài sản là các cổ phần và trái phiếu nội địa cũng như cổ phần và tiền mặt nước ngoài, họ nhận thấy rằng hỗn hợp tài sản của các quỹ chịu trách nhiệm cho 40% *sự biến thiên giữa lợi nhuận của các quỹ* qua thời gian. Họ cũng thấy rằng sử dụng tài sản đại diện 100% lý do *tạo ra lợi nhuận tổng thể* của mỗi quỹ qua thời gian. Sự hoạt động có liên quan rất ít đến các bảo hiểm cá nhân nào mà các nhà quản lý lựa chọn và mọi thứ đều có liên quan đến hỗn hợp tài sản tổng thể của họ.

Một trong những người đóng góp nhiều hơn cho tư duy và thực hành “sử dụng tài sản” là **Peter Bernstein**. Ông đã viết 9 cuốn sách về các thị trường tài chính và rất nhiều bài báo. Ông là người sáng lập Hội liên hiệp Peter L. Bernstein, đưa ra lời khuyên kinh tế và đầu tư cho các nhà đầu tư cá nhân lẫn các tổ chức trên khắp thế giới. Một trong những cuốn quan trọng nhất của ông, cuốn *Capital Ideas (Các ý tưởng về vốn)*, được xuất bản năm 1992. Trong đó, Bernstein bàn về nhiều đột phá trong lý thuyết kinh tế và đầu tư và cách chúng có thể

được áp dụng như thế nào vào việc quản lý các đầu tư. Cuốn đó được tiếp tục bằng một cuốn tiếp theo vào năm 2007, cuốn *Capital Ideas Evolving* (Sự tiến hóa của các ý tưởng về vốn) . Tác phẩm nổi tiếng của Bernstein năm 1998, cuốn *Against the Gods* (Chống lại các vị thần) , trình bày một lịch sử rủi ro rất đáng đọc, và chỉ cho các nhà đầu tư cách nhận ra và quản lý các rủi ro.

William F. Sharpe là một giáo sư đại học Stanford và hoạt động của ông về các mô hình định giá tài sản đã mang lại cho ông giải Nobel năm 1990. Ông đã phát triển một phương pháp đo lường để định giá rủi ro và lợi ích của nhà quản lý mà ngày nay đã trở thành một tiêu chuẩn kinh doanh. Thực tế, mọi đánh giá của các nhà quản lý quỹ hỗ trợ đầu tư và quỹ bảo hộ dựa trên tỷ lệ Sharpe, tức tỷ lệ chỉ ra một nhà quản lý sẽ chịu bao nhiêu rủi ro để tạo ra lợi nhuận. Ngoài ra cuốn sách giáo khoa *Investments* , Sharpe còn có vô số bài viết về phong cách đầu tư, tiến trình sử dụng tài sản và định giá tài sản. Nghiên cứu đoạt giải Nobel của Sharpe là về mô hình định giá tài sản vốn, “*Capital Asset Prices: A Theory of Market Equilibrium under Conditions of Risk*” (Giá tài sản vốn: Lý thuyết về sự cân bằng Thị trường dưới các điều kiện rủi ro) , đã được in lại trong nhiều tạp chí tài chính dẫn đầu và hiện đang phổ biến. Nó được xem như một tác phẩm hoàn tất về các lợi nhuận và việc định giá tài sản. Phần lớn lối tiếp cận hiện nay vào sử dụng tài sản là kết quả của cuốn sách của ông. Tác phẩm gần đây nhất, cuốn *Investors và Markets* (Nhà đầu tư và Thị trường) , đã chia nhỏ các công thức của ông thành những nguyên tắc dễ dùng cho việc quản lý đúng danh mục đầu tư.

Jack Treynor là một nhà tư tưởng tiên phong nữa đã cống hiến nhiều cho sự hiểu biết của nhà đầu tư về cách các thị trường và tiến trình sử dụng tài sản hoạt động như thế nào. Ngoài công ty của riêng ông chuyên tư vấn các nhà đầu tư về chiến lược, Treynor còn là biên tập viên cấp cao của tạp chí *Investment Management* (Quản lý đầu tư) , một trong những tạp chí dẫn đầu trong lĩnh vực này. Ông là tác giả

của hơn 50 bài viết về việc định giá tài sản, cấu trúc thị trường, chi phí giao dịch và tâm lý thị trường, nhiều bài trong đó được xuất bản trong cuốn sách năm 2007 của ông là *Treynor on Institutional Investing* (*Treynor bàn về đầu tư có tổ chức*).

Một người đóng góp quan trọng trong lĩnh vực sử dụng tài sản là **David Swenden**, Trưởng phòng đầu tư tiền tài trợ của Đại học Yale. Sử dụng các kỹ thuật sử dụng tài sản có suy tính và cải biến, ông đã giúp Yale đạt được mức lợi nhuận hàng năm vượt trên 17% kể từ năm 1985. Cuốn sách đầu tiên của ông, *Pioneering Portfolio Management* (*Tiên phong trong việc quản lý danh mục đầu tư*), mô tả các phương pháp của ông trong việc tìm kiếm các loại tài sản giống như chứng khoán có tương quan thấp với thị trường chứng khoán của Mỹ, để lựa chọn các nhà quản lý bên trong các loại tài sản ấy và để tái cân đối danh mục đầu tư nhằm giữ sự sử dụng tài sản nằm đúng vị trí dưới những điều kiện thị trường đang thay đổi. Cuốn thứ hai của ông, cuốn *Unconventional Success* (*Thành công trái lệ thường*), chỉ cho các nhà đầu tư cách lựa chọn đúng loại tài sản và sử dụng các quỹ giao dịch thương mại và quỹ hỗ tương đầu tư chi phí thấp như thế nào để đạt được các mục tiêu của họ. Cuốn này khuyên các nhà đầu tư cá nhân tránh dựa vào các loại quỹ hỗ tương đầu tư và các loại tài sản nào với lý do tại sao. Swenden còn nhấn mạnh nhu cầu tái cân đối danh mục đầu tư của bạn dựa trên cơ sở thời gian chuẩn và lúc nào cũng nghĩ đến khung thời gian đầu tư của bạn.

Harry Markowitz đã tạo dấu ấn trong môi trường hàn lâm năm 1952 với bài viết gây đảo lộn của ông, “*Portfolio Selection*” (*Lựa chọn danh mục đầu tư*), được đăng trong *Tạp chí Finance* (*Tài chính*) và đã xác lập nền tảng cho nhiều khái niệm của lý thuyết lập danh mục đầu tư hiện đại mà chúng ta sử dụng ngày nay. Năm 1990, Markowitz giành giải Nobel Kinh tế chung với William Sharpe và Merton Miller vì những đóng góp khổng lồ của họ cho các lý thuyết về lựa chọn danh mục đầu tư và định giá tài sản. Ông là một trong những người đầu tiên chỉ ra rằng lợi nhuận của danh mục đầu tư dựa nhiều vào

tính dao động qua lại của tài sản và các mức độ rủi ro cũng giống như vào lựa chọn bảo hiểm.

Nhà chiến lược thị trường và quản lý đầu tư **Barton Biggs** là một trong những người đầu tiên của phố Wall tập trung vào sử dụng tài sản như một lối tiếp cận sống còn đối với đầu tư. Ông đã sử dụng trí thông minh, sự hài hước, quan điểm toàn cầu, óc hiếu kỳ và kinh nghiệm xuất chúng của mình để giúp các nhà đầu tư nhận diện và khai thác những điểm thiếu hiệu quả của thị trường nhằm kiếm lợi dài hạn. Ông còn là một trong những người đầu tiên của phố Wall nhận ra giá trị của các loại tài sản như các thị trường đang lên, các tập đoàn đầu tư bất động sản, hàng hóa, và các chứng khoán chống lạm phát. Cuốn sách của ông, *Hedgehogging (Tập đoàn cú điếm)* , là một nghiên cứu có nhận thức sâu sắc về con người, các lợi ích, cạm bẫy và các tiến trình đi kèm với việc khởi công và quản lý một quỹ bảo hộ.

Martin Leibowitz là một trong những người hiếm hoi đã đạt đến thành công trong cả thế giới hàn lâm lẫn thế giới đời thực của đầu tư. Ông viết một cuốn kinh điển, *Inside the Yield Book* , và các bài viết hội thảo khảo sát các vấn đề như giá trị kinh doanh các chứng khoán cổ phiếu (dị biệt hóa giữa các kinh doanh hiện có của một công ty với các đầu tư mới có triển vọng của nó), đường cong sinh lợi và phân tích chân trời (xem xét tầm quan trọng của việc tái đầu tư lợi nhuận và hiện thực hóa các giá trị đã kết thúc trong đầu tư lợi nhuận cố định), những áp dụng vào trái phiếu, vai trò và sự áp dụng của các đầu tư lựa chọn trong sự sử dụng tài sản. Trước khi khởi nghiệp ở Morgan Stanley, ông đã phục vụ 26 năm với vai trò giám đốc Nghiên cứu Lợi nhuận cố định và Chứng khoán toàn cầu với Salomon Brothers, và 9 năm là Chủ tịch và Trưởng phòng đầu tư tại TIAA-CREF. Với tinh thần luôn mới mẻ, sáng tạo và nhiệt tình vô bờ bến, ông đã phát triển các ý tưởng mới, chia sẻ chúng với các nhà đầu tư, và đem chúng vào hoạt động trong sự quản lý danh mục đầu tư trên thực tế qua vô số các loại tài sản.

Jack Meyer hoạt động xuất sắc trong vai trò Trưởng phòng quản trị của Công ty quản lý Harvard trong 15 năm và đã sử dụng lối tiếp cận toàn diện để tìm kiếm và sử dụng một cách thành công các nhà quản lý tài năng và các kỹ thuật đầu tư. Ông sử dụng các loại tài sản mới như gỗ và chứng khoán chỉ số lạm phát, các công cụ mới, những lối tiếp cận quản lý rủi ro, và bù đắp nhà quản lý danh mục đầu tư cách tân để giúp tiền tài trợ cho đại học Harvard phát triển với lãi suất 14,9% kết hợp hàng năm trong suốt thời đương nhiệm. Ông đã sử dụng nhiều sự sử dụng tài sản và các nguyên tắc đầu tư cốt lõi để kiếm các lợi nhuận qua nhiều năm. Meyer và nhóm của ông đã sử dụng các kỹ thuật buôn chứng khoán để khai thác những sự định giá khác nhau giữa các tài sản về thực chất là giống nhau. Ông là một trong những nhà quản lý tài sản tài trợ lớn đầu tiên đã bao quát và sử dụng những phái sinh phức hợp như sự trao đổi, lựa chọn, và trả trước để quản lý rủi ro và nâng cao lợi nhuận - tức tất cả bộ phận của một chiến lược sử dụng tài sản.

Trước Jack Meyer, có **Paul Cabot** - một nhà tiên phong đầu tư, 95 năm hoạt động cho các nhà đầu tư với niềm đam mê và nhiệt huyết vô song. Năm 1924, ông thành lập một trong những quỹ hỗ trợ đầu tư đầu tiên ở Mỹ. Ông không những đã thay đổi nghiên cứu về công ty mà còn phát ngôn quả cảm và lớn tiếng chống lại những sự lạm dụng cổ đông vào thập niên 1920, biện hộ cho những cải cách về khung pháp lý tác động đến sự phát hành chứng khoán, giao dịch chứng khoán và quản lý đầu tư. Có thể nói, Cabot có lẽ được nhìn nhận nhiều nhất vì thành công trong sự sử dụng tài sản chiến lược của ông trong việc thúc đẩy các ủy viên quản trị chuyển tài sản tài trợ của Đại học Harvard lập tức thành các cổ phần sau khi ông trở thành thủ quỹ của Harvard năm 1948, giống như một thị trường đầu cơ nâng giá 18 năm về các chứng khoán equity trước khi nảy sinh.

Sự sử dụng tài sản là một cách thiết thực để quản lý danh mục đầu tư của bạn không những để đạt được các mục tiêu dài hạn của bạn mà còn để làm giảm đi những va chạm ngắn hạn trên đường đi. Qua nhiều thập niên, chủ đề này đã được phát triển, được áp dụng, nâng cao và tỏ ra hoạt động tốt bằng con số ngày càng đông các học giả có

tài năng và thành công lớn, các nhà nghiên cứu, các nhà hoạch định chiến lược cho danh mục đầu tư, các nhà quản lý đầu tư và các nhà đầu tư cá nhân. Những người thực hành đều đạt được các lợi nhuận của sự sử dụng tài sản trong nhiều năm trong các thị trường tài sản toàn cầu, đạt được các lợi nhuận trên mức trung bình trong khi ít chịu rủi ro hơn các lối tiếp cận đầu tư và các phương pháp đầu tư khác. May mắn là, nhiều người khổng lồ có trí tuệ trong lĩnh vực đầu tư đã rộng rãi chia sẻ các tư tưởng, ý tưởng và các phương pháp của họ để bạn có thể áp dụng chúng cho các lợi ích và lợi nhuận của mình.